

ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIJA

Prof.-Janežič-Platz 1
9020 Klagenfurt/Celovec
Tel: 0463 - 38 24 00
Fax: 0463 - 38 24 00 33
bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at
www.hak-tak.at

REPORT XXIII./2012/2013

Letno poročilo Dvojezične zvezne trgovske akademije

Jahresbericht der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Prisrčna hvala vsem,
ki se zavzemajo za
Dvojezično zvezno
trgovsko akademijo!

Hvala pa tudi vsem,
ki so s finančno podporo
ali s prispevki sodelovali
pri pripravi in izidu
našega Reporta TAK!

Zahvala timu TAK
za sodelovanje.

Allen, die der Zweisprachigen
Bundeshandelsakademie ihre
Unterstützung zukommen lassen,
soll an dieser Stelle für ihre
Bemühungen ein herzliches
Dankeschön ausgesprochen
werden!

Danke auch allen, die bei der
Erstellung des HAK-Reportes
durch finanzielle Unterstützung
oder durch Erstellung von
Beiträgen mitgewirkt haben!

Danke dem HAK-TAK-Team
für die Mitarbeit.

IMPRESUM/IMPRESSUM:

Izdalo in založilo vodstvo Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu.
Za vsebino v smislu tiskovnega zakona odgovarja ravnateljica dv. sv. mag. Maja Amrusch-Hoja, Celovec.
Natisnila Mohorjeva tiskarna v Vetrinju.

Herausgeber und Verleger: Leitung der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie in Klagenfurt.
Für den Inhalt verantwortlich: Direktorin HR Mag. Maja Amrusch-Hoja, Klagenfurt.

Gesamtherstellung: Hermagoras-Druckerei, Adi-Dassler-Gasse 4, 9073 Viktring.

Uredila in jezikovno pregledala / Redigiert und lektoriert von:

Dr. Tatjana Feinig, Mag. Walter Pleschounig

Foto na ovitku / Umschlagfoto: Miha Dolinšek

Vsebina / Inhalt

Uvod / Vorwort – HR Dir. Mag. Maja Amrusch-Hoja	4–8
Ravnateljstvo / Direktion	10
Profesorji/profesorice / ProfessorInnen	11–17
Poročilo asistentk / Bericht der Sprachassistentinnen	18–19
Učenci/učenke / SchülerInnen	20–26
Valeta / Maturafeier 2013	27–38
Pisne maturitetne naloge / Schriftliche Maturaaufgaben	39–45
Šolska sodelovanja / Schulkooperationen	46–51
Dan odprtih vrat / Tag der offenen Tür	52–53
Maturitetni projekti / Maturaprojekte	54–64
Projekti / Projekte	65–73
Strokovna smer / Fachrichtung	74–75
Ekskurzije / Exkursionen	76–86
Predavanje / Vortrag	87
Govorniški natečaj / Sprachwettbewerb	88–91
Obisk / Besuch	92
Šport / Sport	92–95
Odmevi v časopisu / Pressepiegel	96–99
Ples / Maturaball	100–101
Termini / Termine	102–104
EU-Projekt COMENIUS	105–120

Pogled na šolsko leto 2012/2013

20. junija 2013 je odslovila Dvojezična zvezna trgovska akademija svojo devetnajsto generacijo maturantov in maturantk in število maturantov se je zvišalo od 448 na 477.

Svojo večnamensko dvorano ob slavnostni podelitvi zrelostnih in diplomskeih spričeval je dala na razpolago Mohorjeva ustanova in Združenje staršev Dvojezične zvezne trgovske akademije je organiziralo ustrezен slavnostni okvir. Kot vsako leto so govorniki s strani šolstva, gospodarstva in politike čestitali absolventom ob uspešnem zaključku zrelostnega in diplomskega izpita ter ob prestopu v novo poklicno ali študijsko življenje.

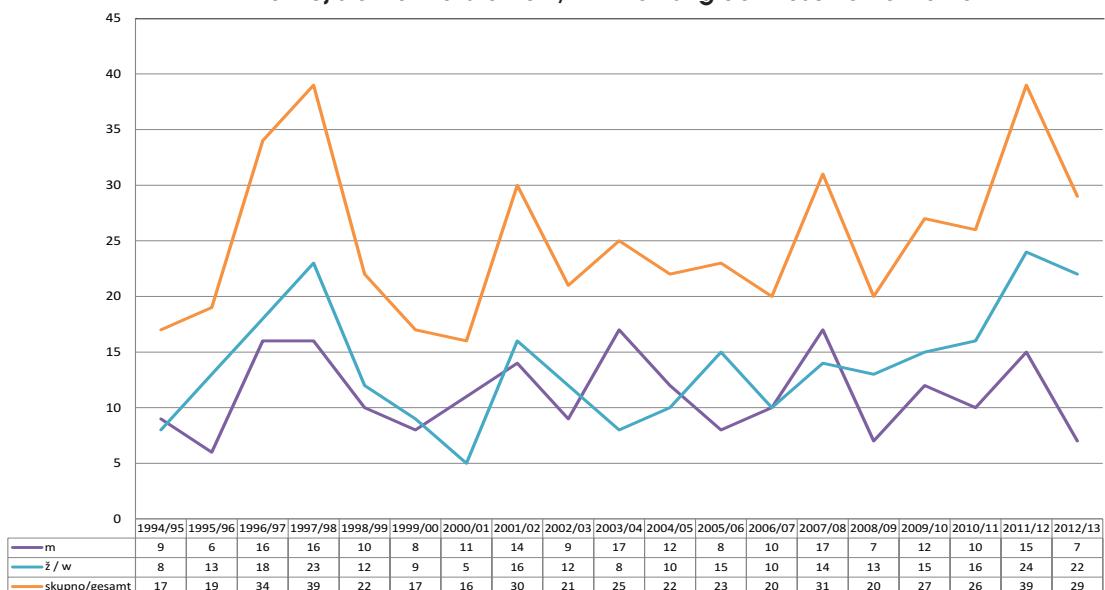
V prihodnjem šolskem letu obstaja računska možnost, da bo med dvajseto generacijo maturantov Dvojezične TAK ma-

turiral tudi petstoti maturant ali petstota maturantka?

Hkrati bodo dokončno obnovljeni tudi vsi šolski prostori TAK, ker bo sanacija in pregradnja šol v skupnem poslopu s Slovensko gimnazijo dokončana oktobra 2013.

V šolskem letu 2012/13 smo se jeseni vselili v nove šolske učilnice TAK, ki nam omogočajo transparentno in fleksibilno poučevanje. Ker je bila Dvojezična trgovska akademija imenovana za pilotno šolo v okviru novega koncepta šolskih prostorov trgovskih akademij, smo dobili naše prostore urejene tako, da nam novi prostori omogočajo običajni razredni pouk v učilnicah, ali da imamo možnost odpiranja steklenih front pri dveh učilnicah in premikanja mobilne opreme.

Razvoj števila maturantov / Entwicklung der Absolventenzahlen

Nimamo več običajnega hodnika pred razredi, temveč odprt prostor z možnostjo poučevanja po metodi „odprto učenje“.

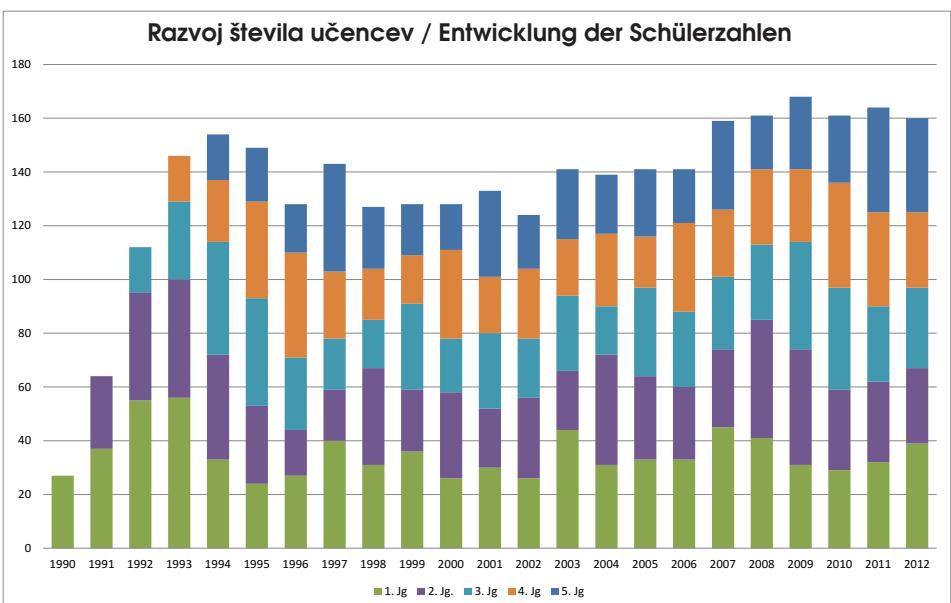
V povezavi z odprto govorilnico profesorjev služi ta skupna površina v prostem času kot komunikacijski center, ki ustvarja dobro počutje učencem in jim omogoča prekostopenjsko učenje. Tudi pri projekttem delu se je izkazalo, da je prostor pomemben dodaten pedagog. Nova izkušnja potrjuje, da ta transparenca pomaga pri točnosti, urejenosti in samoodgovornosti ter stopnjuje dobro počutje šolske skupnosti naše šole.

Mislim, da so bili obiskovalci na Dnevu odprtih vrat ravno tako prepričani o naši ponudbi. Predstavili smo jim nov učni načrt, ki bo veljal za bodoči prvi letnik in predvideva tudi obvezno prakso v podjetjih. Izredno visoko število prijav za vpis

jeseni nam dokazuje veliko zanimanje za šolanje na Dvojezični zvezni trgovski akademiji.

Parallelno pa smo letos vložili projekt Leonardo z naslovom „Next generation mobility“, ki je bil finančno odobren in bo potekal do konca šolskega leta 2015. Nekateri učenci bodo s finančno podporo evropskega sklada izvedli prakso v podjetjih, s katerimi je v kooperaciji ekonomska šola PET Ljubljana, z ravnateljico dr. Tatjano Novak na čelu. Za njihove učence pa bo kot kontaktna šola poskrbela Dvojezična zvezna trgovska akademija. Recipročno bodo izvajali prakse v koroških podjetjih.

V REPORT-u najdete tudi poročilo o bilateralnem projektu COMENIUS z naslovom „Foreign languages and entrepreneurship“, ki naj učence dodatno usposablja

in jih podpira pri ustanovitvi lastnega podjetja. Ta projekt izvajamo z ekonomsko šolo Roška v Ljubljani v partnerstvu z ravnateljico Andrejo Preskar.

Dvojezična zvezna trgovska akademija je že 4. leto kooperacijski partner Nove srednje šole v Celovcu, kjer je ravnateljica mag. Karoline Kurnig. Stopili smo tudi v kooperacijo z Dopravnim inženirskim inštitutom Dobrova vasjo, kjer je bil jeseni imenovan kot vodja nove srednje šole gospod ravnatelj Erwin Lobnig. Za pričetek kooperacije leto pozneje je podpisana tudí že kooperacijska pogodba s šolo v Železni Kapli.

Kooperacije med šolami so obojestransko zelo plodovite, ker pridobiš znanje, izkušnje in se naučiš strpnosti.

Izreden primer kooperacije je bila Brazilija in ko preberete članek v letošnjem REPORTU, v katerem opisuje iniciator prenosa modela trgovske akademije na Brazilijo, dr. Bogdan Štefan Šalej, razvoj in delovanje teh šol v Braziliji, je to primer za „best practice“ uspelega prenosa avstrijskega šolskega modela.

Nadalje najdete v šolskem poročilu REPORT 2012/13 številne aktivnosti in stalnice, ki so pritegnile mnogo obiskovalcev in so zahtevale mnogo energije in organizacije:

- Maturantski ples
- Projekti petih letnikov
- Šolske prireditve – jezikovni tedni, športni tedni
- Udeležba pri jezikovnih natečajih
- Organizacija tiskovnih konferenc
- Certifikat učne firme Alpe-Adria-Unterwegs
- Kreativni projekti in uvedba sistematičnega vmesnega razgibavanja pri pouku
- Dan mladih podjetnikov
- Izmenjava učencev

- Ekskurzije v razna podjetja
- Predavanja podjetnikov
- Literarna branja
- Šolski časopis
- Obisk gledaliških predstav ipd.

Izvedljivost letnih stalnic in načrtov je možna le s skupnimi močmi motiviranih profesorjev in učencev, ki v dobrem vzdušju sodelujejo in z vestnim pedagoškim pristopom posredujejo in utrjujejo znanje. Vedno je potrebno timsko delo in mnogo dogоворov za koordiniranje.

Zahvaljujem se vsej šolski skupnosti za dobro sodelovanje. Združenu staršev in predvsem predsednici Združenja staršev gospe Gerlindi Blažs-Nadrag za organizacijo vsakoletnega maturantskega plesa, ki bo jeseni letos že 18. oktobra 2013, tokrat na novi lokaciji v Casineumu v Vrbi/Velden. Trenutno potekajo že priprave z naslednjim letnikom za jubilejni 20. ples Dvojezične TAK.

V poletnih tednih se izselimo iz naših upravljenih prostorov zaradi obnovitve in se spet vselimo predvidoma tik pred začetkom šole v obnovljene prostore. Prisrčno se zahvaljujem naši tajnici gospe Kristi Sadjak-Reszter za njeno vestno in zanesljivo delo in prijaznost kljub trenutno manj prijetnim okvirnim pogojem zaradi ropota ob pregradnji.

Zahvaljujem se vsem, ki so vedno pripravljeni podpirati šolo s predavanji ali sponzorstvom; pri Ministrstvu za šolstvo v Sloveniji za organizacijo in finančno podporo jezikovnega tečaja slovenščine za prvi letnik v Ljubljani in za povabilo četrtega letnika na strokovno ekskurzijo po Sloveniji.

Vsem učencem in kolegom želim prijetne in sončne počitnice in se zahvaljujem za dobro sodelovanje in uspešno delo.

dv.sv.dir.mag. Maja Amrusch-Hoja

Standardisierte kompetenzorientierte Reife- und Diplomprüfung an der Zweisprachigen BHAK

Ab dem Schuljahr 2015/16 ist die neue Reife- und Diplomprüfung an allen berufsbildenden höheren Schulen verpflichtend. Es handelt sich hierbei um eine Teilstandardisierung, da die Standardisierung sich nur auf einzelne Klausurprüfungen beschränkt.

Die neue Reife- und Diplomprüfung besteht aus der Diplomarbeit, die schon bisher abzulegen war, aus 3 oder 4 schriftlichen Klausuren sowie aus 3 oder 4 mündlichen Prüfungen.

An der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie umfasst die Klausurprüfung eine Klausurarbeit aus dem Prüfungsgebiet Deutsch oder Slowenisch, eine

oder zwei Klausurarbeiten in den Prüfungsgebieten „Lebende Fremdsprache (Englisch oder Italienisch) oder/und „Angewandte Mathematik“ und eine betriebswirtschaftliche Fachklausur (BDA).

Die Aufgabenstellungen für die Klausurarbeiten aus „Deutsch“ oder „Slowenisch“, „Lebende Fremdsprache“ und „Angewandte Mathematik“ werden zentral erstellt, sind also standardisiert. Nachdem an der Zweisprachigen BHAK Deutsch und Slowenisch als Unterrichtssprachen verwendet werden, können die SchülerIn-

nen die schriftliche Klausurarbeit, wie bereits angeführt, aus Deutsch oder Slowenisch ablegen. Um der Zweisprachigkeit zu entsprechen, muss dann als mündliche Prüfung die 2. Unterrichtssprache gewählt werden. Die Aufgabenstellungen für die BDA sind nicht standardisiert, werden aber für alle Kärntner Handelsakademien einheitlich erstellt.

Die zentralen (standardisierten) Prüfungen entsprechen dem europäischen Trend. In den meisten OECD-Ländern sind zentrale Prüfungen im Rahmen der Abschlussprüfungen der Sekundarstufe II vorgesehen. Damit entspricht die neue Reife- und Diplomprüfung dem „Europastandard“. Die KandidatInnen müssen so vorbereitet sein, dass sie auch „fremde“ Aufgaben lösen können.

Die Leistungen werden von den unterrichtenden Lehrern auf Basis der vorgegebenen verbindlichen Beurteilungsverfahren korrigiert. Nicht nur die Prüfungsanforderungen sind daher bundesweit transparent und vergleichbar, sondern auch die Beurteilung der Klausuren ist zentral geregelt. Die Noten unterliegen daher nur mehr teilweise dem subjektiven Lehrerurteil.

Die mündlichen Prüfungen umfassen eine Teilprüfung aus jenem Prüfungsgebiet, das nicht als schriftliche Klausurarbeit gewählt wurde, eine Teilprüfung aus dem Prüfungsgebiet „Betriebswirtschaftliches Kolloquium“, eine Teilprüfung aus einem Wahlfach und eine Teilprüfung aus Deutsch, falls Slowenisch als schriftliche

HR Mag. Maja Amrusch-Hoja, Direktorin

Klausurarbeit gewählt wurde, anderenfalls aus Slowenisch.

Die standardisierten Aufgabenstellungen sollen auch im Unterricht zu einer stärkeren Ergebnisorientierung führen. Die Kompetenzorientierung wurde daher bei der Neukonzeption des Lehrplanes für die österr. Handelsakademien berücksichtigt. Der Unterricht soll nicht input-, sondern

outputorientiert stattfinden. Mit dem Schuljahr 2013/14 wird dieser kompetenzorientierte Lehrplan an der Zweisprachigen BHAK als Schulversuch im 1. Jahrgang bereits gelten. Im Schuljahr 2014/15 wird der neue kompetenzorientierte Lehrplan an allen Handelsakademien Österreichs eingeführt.

Die MaturantInnen der 5.A samt Klassenvorstand

Izpitna komisija z maturanti in maturantkami 2013

Predsednik maturitetne komisije vštv. mag. Franz Dobrovnik, ravnateljica mag. Maja Amrusch-Hoja, maturantka Aleksandra Janežič z razredničarko 5.B letnika mag. Ingrid Rasinger ob podelitvi spričeval

**HR Dir. Mag.
Maja Amrusch-Hoja**

Rechnungswesen und Controlling
Računovodstvo in Controlling

Dr. Saša Schlapper
Schulärztin/šolska zdravnica

Dr. Gabriele Hoja
karenziert/karenčni dopust

Krista Sadjak-Resztej
Sekretärin/tajnica

Sonja Lodron-Moritsch
karenziert/karenčni dopust

**Odbor šolske skupnosti
v šolskem letu 2012/2013**
**Schulgemeinschaftsausschuss
im Schuljahr 2012/2013**

Vorsitzende/predsednica:
HR Dir. Mag. Maja Amrusch-Hoja

Lehrervertreter/zastopniki profesorjev:

Prof. Mag. Branko Kolter
Prof. Mag. Johanna Isop
Prof. Mag. Dominik Kert

Elternvertreter/zastopniki staršev:
Gerlinde Blajs-Nadrag
Ico Knežević
Nadja Janežič

Schülervertreter/zastopniki dijakov:
Maximilian Kumer
Laura Košir
Julija Janežič

Marko Krznar
Schulwart / hišnik

Marjan Inzko
Schulwart / hišnik

Prof. Mag.Dr. Tatjana Feinig

Slowenisch

Slovenščina

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik

Prof. Mag. Franc Florjančič

Bewegung und Sport

Gibanje in šport

Prof. Mag. Rupert Gasser

Religion

Verouk

Prof. Mag. Stefan Hribar

Sport- und Kulturmanagement

Športni in kulturni menedžment

Prof. Mag. Johanna Isop

Netzwerkmanagement / Upravljanje omrežja

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies

Projektmanagement und Projektarbeit / Projektni menedžment in učna firma

Wirtschaftsinformatik / Gospodarska informatika

Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz

Oblikovanje osebnosti in socialna kompetenca

Prof. Mag. Richard Jernej

Geschichte (Wirtschafts- und Sozialgeschichte)
Zgodovina (Zgodovina gospodarstva in družboslovja)

Prof. Mag. Herbert Katz

Multimediatechnik und Webdesign
Multimedija tehnika in webdesign
Mathematik und angewandte Mathematik
Matematika in praktična uporabnost matematike

Prof. Mag. Dominik Kert

Jahrgangsvorstand I.B Jg.
razrednik I.B letnika

Rechnungswesen und Controlling/Računovodstvo in Controlling
Betriebswirtschaft/Gospodarsko poslovanje
Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies

Prof. Mag. Branko Kolter

Jahrgangsvorstand IV.A Jg.
razrednik IV.A letnika

Mathematik und angewandte Mathematik
Matematika in praktična uporabnost matematike
Software-Entwicklung / Razvoj programske opreme
Wirtschaftsinformatik / Gospodarska informatika

**Prof. Dipl.-Päd.
Cäcilia Mischkulnig**

Wirtschaftsinformatik
Gospodarska informatika
Informations- und Officemanagement
Informacijsko in pisarniško poslovanje

Prof. Mag. Lorenz Müller

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies
Multimediatechnik und -design/Multimedija tehnika in webdesign
Wirtschaftsinformatik / Gospodarska informatika

Prof. Mag. Mirko Oraže

Biologie, Ökologie und Warenlehre
Biologija, ekologija in poznavanje blaga

Prof. Dr. Helmut Petschnig

Jahrgangsvorstand V.A Jg. / razrednik V.A letnika

Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz
Oblikovanje osebnosti in socialna kompetenca
Projektmanagement und Projektarbeit / Projektni menedžment in projektno delo
Betriebswirtschaft / Gospodarsko poslovanje
Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement /
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment

Prof. Mag. Walter Pleschounig

Deutsch
Nemščina

Prof. Mag. Johann Pogelschek

Geschichte und Wirtschaftsgeschichte
Zgodovina in Gospodarska zgodovina

Prof. Mag. Urban Popotnig

Chemie
Kemija

Prof. Mag. Mirjam Pressl

Mathematik und angewandte Mathematik
Matematika in praktična uporabnost matematike
karenziert / karenčni dopust

Prof. Mag. Ernst Rasinger

Biologie
Biologija
Physik
Fizika

Prof. Mag. Ingrid Rasinger

Jahrgangsvorstand V.B Jg.
razredničarka V.B letnika
Englisch einschließlich Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik
Russisch / Ruščina

Prof. Dr. Laura Rinaldi

Italienisch einschließlich Fachsprache
Italijanščina in strokovni jezik

Prof. Mag. Hanzej Rosenzopf

Religion
Verouk

Prof. Mag. Marcell Smolej

Jahrgangsvorstand II.A Jg.
razrednik II.A letnika

Geografie (Wirtschaftsgeografie)
Geografija (Gospod. geografija)
Bewegung und Sport
Gibanje in šport

Prof. Mag. Janko Smrečnik

Bewegung und Sport
Gibanje in šport

Prof. Mag. Andrea Sturm

Kroatisch
Hrvatsina

Prof. MMag. Francesca Varadi Rass

Italienisch einschließlich Fachsprache
Italijansčina in strokovni jezik

Prof. Mag. Snežana Višnjić

Kreatives Gestalten
Kreativno oblikovanje

Prof. Mag. Tanja Voggenberger
**Jahrgangsvorstand III.A Jg.
razredničarka III.A letnika**
Bewegung und Sport
Gibanje in šport
Slowenisch
Slovenščina

Prof. Dr. Mirjam Zwitter-Šlemic
Politische Bildung und Recht
Politična izobrazba in pravo
Internationale Wirtschafts-
und Kulturräume
Mednarodni gospodarski in
kulturni prostori
Volkswirtschaft / Ekonomija

Prof. Mag. Roswitha Wuttej
Italienisch einschließlich Fachsprache
Italijanščina in strokovni jezik

ZASTOPSTVO / VERTRETUNG

Mag. Georg Helig
Italienisch einschließlich
Fachsprache
Italijanščina in strokovni jezik

Unterstützung bei Fragen zu Schule, Beruf und Praktikum, Ausbildungsmöglichkeiten und bei persönlichen Problemen

Mag. Helena Pranjić
Jugendcoach/svetovalka

Jugendcoaching ist ein Beratungsangebot für Jugendliche am Ende der Schulpflicht, das dabei unterstützt, einen individuell passenden Bildungs- bzw. Berufsweg einzuschlagen.

Die Teilnahme am Jugendcoaching ist freiwillig und kostenlos und ein erstes Gespräch kann unverbindlich in Anspruch genommen werden. In diesem gibt es die Möglichkeit mehr über die Beratungsmöglichkeiten im Jugendcoaching zu erfahren und berufliche bzw. Ausbildungsmöglichkeiten zu besprechen.

Gerade in der so schwierigen Phase der Entscheidung über den weiteren Bildungs- und Berufsweg benötigen Jugendliche und ihre Erziehungsbe rechtigten professionelle Beratung und Hilfestellung.

Seit Jänner 2013 gibt es dieses Angebot in Kärnten. Seit März 2013 ist eine Sprechstunde an der HAK-TAK implementiert, die

gut von den SchülerInnen genutzt wird.

Die Arbeit im Jugendcoaching orientiert sich an den Stärken der Jugendlichen und informiert und berät individuell und vertraulich.

Das Jugendcoaching bietet Beratung zum Thema Berufsorientierung und Bewerbungs coaching, Hilfe zur eigenen Entscheidungsfindung, beim Herausfinden von Stärken und Fähigkeiten sowie Unterstützung bei der Organisation von Praktikumsplätzen an. Das Angebot des Jugendcoachings kann auch jeder nutzen, der im familiären Umfeld und/oder im Freundeskreis Probleme oder Lern- und Motivationsschwierigkeiten hat u.v.m.

Von links nach rechts:

LSR-Vizepräsidentin

Mag. Elisabeth Dieringer-Granza,
LSI Dipl.-Päd. Sabine Sandrieser,
HR Mag. Maja Amrusch-Hoja und
LSR-Präsident Rudolf Altersberger
anlässlich der Maturafeier

Moj Celovec

Vida Pehan

Začela sem oktobra 2012 - svojo novo službo, svojo dogodivščino.

Dodeljena sem bila na tri različne šole in dobila sem kar tri mentorce. Po začetnem strahu, da bom imela kar tri »šefice«, se je to izkazalo za zelo pozitivno. Od vsake sem dobila veliko znanja in koristnih nasvetov. Z opazovanjem pa tudi s kritiko sem si pridobila bogate izkušnje za nadaljnje delo pa tudi za življenje.

Poučevala sem na Dvojezični trgovski akademiji, Privatni visoki šoli za socialne poklice II Koroške Karitas in ZG Evropski gimnaziji. Uskladiti urnik na treh šolah je bil pravi izziv, ampak po začetnih težavah je vse dobro steklo. Privadila sem se na mesto in na ta item. Četudi gre za sosednji državi, ki sta bili nekoč pod skupnim imenom, sem opazila nekatere kulturne razlike. Kljub drugačnosti pa lahko trdim, da je Celovec »otok« sredi Avstrije, kjer lahko govorиш slovensko, tudi v kakšni trgovini, banki in da kdaj tudi na ulici slišiš slovensko besedo.

Dijaki na vseh treh šolah so zelo različni, pa tudi program oz. predmetnik je precej drugačen. Imela sem priložnost učiti dijake slovensko abecedo, kako se predstavimo, pa vse do obravnave znanih slovenskih romanov. Na Dvojezični trgovski akademiji sem preživelva največ ur. Dodobra sem spoznala

dijke, ki so iz različnih vetrov. Iz Avstrije, Slovenije, Madžarske, Češke, Italije, Bosne in najbrž še od kje. To je zelo nenavadno zame, saj se v mojem kraju, v mojem mestu, skoraj res vsi poznamo med seboj. Šolski program je tukaj zelo prilagojen dijakom, ni tako strogega učnega načrta, kar je dobro zanje. Pouk slovenščine je potekal v dveh skupinah, glede na znanje, čeprav bi lahko uvedli še kakšno srednjo skupino. Svoje ure sem želeta čim bolj popestriti z glasbo in igrami, čeprav vedno ni tako uspelo, kot sem si zamislila. Šolski vsakdanjik pa ni sestavljen samo iz pouka. Sodelovala sem lahko pri jezikovnem tednu v Ljubljani, obiskali pa smo tudi zanimive gledališke predstave. Uspela sem pripeljati slovenskega pesnika, Davida Bedrača, ki aktivno piše in deluje na področju literature. Obiskal je prva letnika in tudi od dijakov je bil zelo dobro sprejet. Namen je bil, da slišijo slovensko poezijo in se ob tem tudi zabavajo, da jo doživijo na manj resen način. Delo z dijaki nikoli ni dolgočasno, veliko so me naučili, tudi nemščine, novih izrazov, čisto njihovih. Povsem nevede so me pa naučili tudi, kako biti boljša učiteljica.

Ko sem se potegovala za mesto jezikovne asistentke, so mi razložili moje naloge. Kar najbolje bi morala zastopati slovenščino in slovensko kulturo. Upam, da mi je to vsaj deloma uspelo.

My Carinthian experience

Louise Catch

On Tuesday 2nd October 2012, I started work as an English Language Assistant at the Zweisprachige Bundeshandelsakademie in Klagenfurt.

I was pleasantly surprised by the friendliness and helpfulness of all staff and students, who helped me to settle in quickly. Having never previously worked as a language assistant I was, naturally, a little nervous and apprehensive – but I soon felt at ease talking to pupils and colleagues and planning interesting lessons about my home country.

I come from a city called Birmingham in the UK. It is the second largest city in the country – after London – and so it took me some time to adjust to the difference in magnitude between Klagenfurt and Birmingham. But it wasn't only the size and scale of the town which was new to me - I certainly wasn't prepared for the cold weather of the mountainous region of Carinthia! I found one of the highlights of living in Klagenfurt to be the location, which provided fantastic opportunities for me to visit various European cities such as Munich, Stuttgart, Salzburg, Bad Gastein, Vienna, Trieste, Udine and Ljubljana.

I was really impressed by the already high level of English spoken by students at the HAK. The majority were fluent and accurate and certainly made an effort to con-

verse with me in English to help better themselves. That said, I was also helped on numerous occasions – by teachers and pupils alike – to improve my German. As a student of German Studies, I am very grateful for this. In addition, I arrived at the HAK unable to speak a word of Slovene, yet left with a few phrases stored away in my memory bank, including - but not limited to! - "dobro jutro", "razred" and "miška"!

In March 2013, my parents and younger sister Eleanor arrived in Austria to visit me and spent an afternoon in the HAK observing a lesson with the 3rd class. It was very interesting for them to see how my classes were, and they were also surprised and fascinated by the level of the students' English. Afterwards, pupils had the chance to ask them questions too – topics included British politics, schooling and food and drink.

I would like to take this opportunity to thank all students and staff at the HAK for making me feel so welcome at the school, and especially to Christine Sadjak-Resztej and my mentors Ingrid Rasinger and Tatjana Feinig for their kindness and support. I have learnt a lot from my experience and hope I was able to return this with my knowledge of - and insight into - the UK and the English language. I wish everybody all the best for the future!

Klassenvorstand | razredničarka
Dipl.-Päd. Cäcilia Mischkulnig

1.A

Baumkircher Petra
Kelih Michael
Kolter Samo
Kušej Dominik
Lapusch Roman
Lipusch Stefanie
Melocco Martin
Olip Sara
Oraže Dunja
Oraže Fabian
Pasterk Darijo Mirko
Paulič Meta
Pirker Franz Valentin
Ressmann Sarah
Sadnek Roman
Turk Tobias Michael
Urbantschitsch Andrea
Wiener Julian
Wrulich Katharina

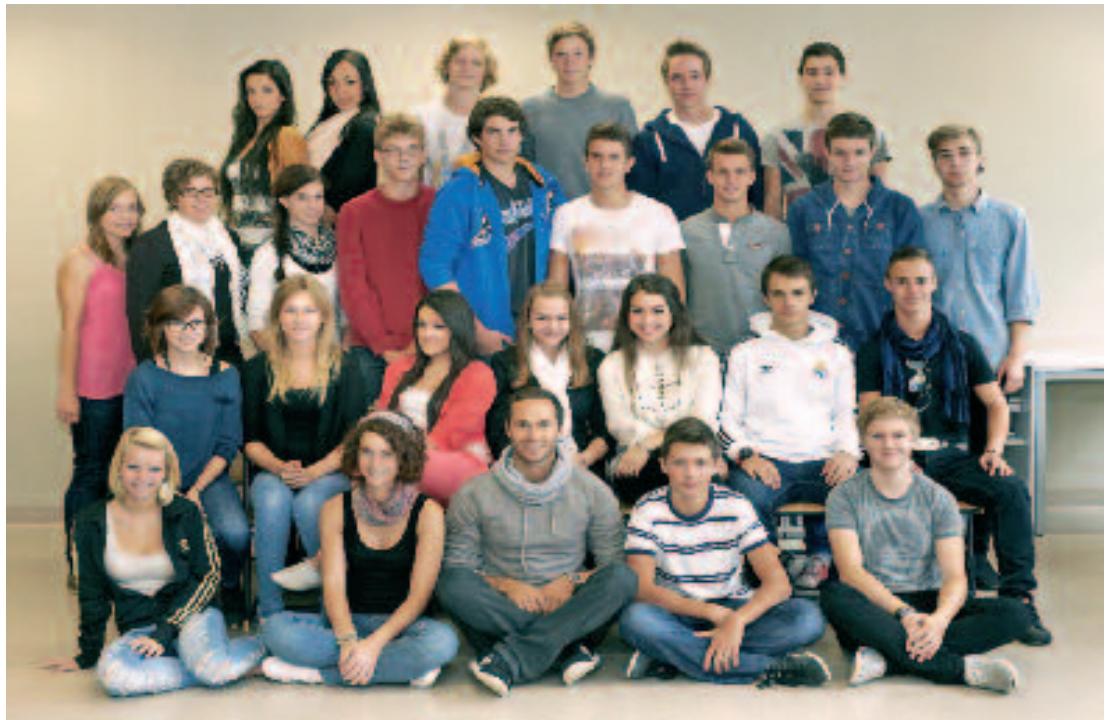
Klassenvorstand | razrednik
Prof. Mag. Dominik Kert

1. B

Čavka Lejla
Ćosić Sandra
Dečko Leon
Dolinšek Nejc
Eliaš Štepán
Galioto Marco*
Hasić Semir
Jugović Dajana
Jukić Katharina
Karalić Katka
Kitanović Suzana
Knežević Antonija
Knežević Jacqueline
Macuh Rok
Molnar Petra
Mulalić Sead
Osmičić Denis
Ševo Daniel

Smajlović Safet
Trivunčević Aleksandra
Zubković Nikola

* ausgetreten / izstopil

Klassenvorstand | razrednik
Prof. Mag. Marcell Smolej

Bučovnik Nadja
Dedić Denise
Djekić Tatjana
Glogovič Jan
Goritschnig David
Grilc Julia
Harc Nik
Hobel Lara
Hribernig Martin
Jug Manuel
Keihl Sonja
Koletnik Marjan
Markelj Urh
Mesner Jan
Močnik Klemen
Paulitsch Silke
Pitschek David
Prosenc Tadej-Štefan

Šašinović Ajša
Rop Dion
Seferović Rijalda
Smolnik Fabian
Spendier Stephanie
Urak Dorian
Urbantschitsch Romina
Voggenberger Nadine
Wakounig Fabijan
Woschitz Benjamin

2.A

Klassenvorstand | razredničarka
Prof. Mag. Tanja Voggenberger

Alijagić Adin
Breznik Erik
Čorokalo Žan
Dovžan Domen
Einspieler Ana
Furlan Martina
Graschitz Benedikt
Hribernig Stefan
Kelih Florian
Kitanović Marina
Knežević Anton
Košir Laura
Kreutz Stefan
Kumer Andreas
Kumer Maximilian
Lampichler Florian
Legat Aleksandra
Likar Anja
Odobašić Elvir
Ogris Larissa
Oitzl Andrej
Pačnik Gabrijela
Ressmann Daniel
Sadjak Jasmin
Šefman Laura
Urbanschitz Elena
Užnik Sara
Vodnik Neža
Zich Marcel

3.A

Klassenvorstand | razrednik
Prof. Mag. Branko Kolter

4.A

Aleksić Danijela
Bodlaj Tjaša
Colarič Mark
Esterl Stephanie
Janežič Julija
Jank Miran
Knapp Annalena
Košir Katja
Kovač Klavdija
Lesjak Jennifer
Lunar Špela
Merva Tatjana
Miljković Danijela
Neidhart Lena
Ogris Mirijam
Oraže Ines
Paradiž Nejc
Pörtsch Bianka

Povalec Tomaž
Ramusch Nadine
Strasner Janja
Svetnik Maja
Terbuch Anika
Trap Gregor
Triebnig Kevin
Türk Benjamin
Vehar Luka
Žaže Ana

Klassenvorstand | razrednik
Prof. Dr. Helmut Petschnig

5.A

Božič Jasmin-Maria
Dolinar Matjaž
Dujmović Valentina
Hajnžič Kristina
Hallegger Tanja
Haschej Simone
Jančar Jernej
Jesenko Klara
Kap Magdalena
Kreling Kristian
Krische Julia
Marič Sara
Podgornik Katja
Polzer Niko
Riepl Yvonne
Sinanović Amela
Trampusch Marco
Wakounig Jonatan

Klassenvorstand | razredničarla
Prof. Mag. Ingrid Rasinger

Bračič Vid
Brandner Judith
Čančar Lidia
Erznožnik Ema
Fondriest Valentina
Janežič Aleksandra
Jop Barbara
Kolter Maja
Krznar David
Maier Lisa
Merkužič Leonida
Mischitz Stephanie
Pandev Laura
Paulitsch Iris
Požgai Andrej
Trap Jana
Viceljo Vito

5.B

Utrinki z valete – Schnapschüsse von der Maturafeier

Zaključno bogoslužje za absolvente TAK

Prof.
Rupert
Gasser

**Drage absolventke, absolventi,
spoštovani starši in sorodniki!**

Za ta razveseljiv dogodek so si mi porodile naslednje misli, ki jih začnem razvijati z znanim izrekom antičnega filozofa Demokrita, ki pravi: » Na začetku vsakega delanja je pogum, na koncu pa sreča.« In res je: če se ozrete na začetke vašega izobraževanja na Dvojezični trgovski akademiji in zberete vse tiste trenutke, ki so bili povezani s prvim korakom na našo šolo, si boste priklicali v spomin pogum, ki je bil potreben, da ste lahko premostili prve zbegane vtise. Gotovo imate še živo pred očmi, ko se je prvi dan zbral v avli nešteto učencev, ki so se po zvonenuju valili v svoje razrede, sredi med njimi pa vaši zmedeni obrazi, ki so v fojeju nestrпно čakali na svojega razrednika ali razredničarko. Uprli ste preplašene oči v soseda, ki je sam skušal odganjati skrbi, ki so se v tem hipu pojavljale. Simptomi negotovosti niso mogli pomiriti ne enega ne drugega, pa čeprav sta vas kar kmalu skrbno sprejela razrednika

in vas pospremila v namenjen prostor.

Takšen ali vsaj podoben je bil scenarij vaših prvih ur na naši izobraževalni instituciji. Na vsak način so vam že prvi šolski urniki sprevrgli vaše koncepte prostega časa in predvsem visoko pričakovanje okolja vas je težilo, da bi najraje izbrisali nezamenljiv oditis koraka, ki ste ga zapustili v razredu. Razburjalo vas je vprašanje, če ste sploh zmožni ugoditi predstavam profesorjev in hkrati vas je vznemirjalo dejstvo, a se ta odločitev sploh krije z vašimi življenjskimi načrti. Začutili ste pomembno zarezo v vašem življenju, stikali so se različni interesi in izzivala vas je raznolikost izobraževalnih ponudb. Resnično težko je napraviti pravi korak, ko pa človek veš, da takšna odločitev vpliva na nadaljnji razvoj življenja.

Odločili ste se in pokazali pogum. Svoboda odločanja pa nosi za seboj breme, da se mora človek ločiti včasih od tega, kar mu je bilo doslej pomembno in se tako posveti novim izzivalnim nalogam, ki zahtevajo vso pozornost. Že kmalu so učitelji zaznali prve konture sprehnih strategij učencev. Nekateri izmed vas ste zelo odločno zasledovali svojo pot. Bili ste konsekventni, se poglabljali v strokovno materijo, kljub temu pa niste bili izključno fokusirani na šolske naloge. Mnogo vas je bilo, ki ste se poleg šolskih obveznosti

udejstvovali še na športni in kulturni ravni.

Vas pa ni bilo malo, ki ste zavestno zastavili povprečno merilo. Dejansko sem včasih imel vtis, da ste namenoma popuščali, ker niste hoteli vezati pozornosti naše. Le takšno izstopanje bi vas lahko stigmatiziralo ali vaše zavzemanje celo izoliralo. Povprečje pa je lahko človeku primerno merilo. Nekateri ste se trudili in bolj po kamnitih poti dosegli svoj cilj. Različna izhodišča so dala razredu svojo dinamiko, ki je tokom let rojevala najrazličnejše uspehe.

Ko govorimo o izobraževanju, navadno mislimo na določeno oblikovanje človeka. Mislimo torej na razvoj, ki usposobi človeka, da pogleda preko svojih mej. Takšni procesi ne pomagajo človeku samo, da odkriva v sebi sposobnosti, marveč imajo tudi naloge, da posameznik spozna tudi odvisnosti, ranljivosti in krhkosti človeškega življenja.

Znani evangeličanski teolog Dietrich Bonhoefer, ki je aprila leta 1945 zaradi upora proti nacistični strahovladi bil umorjen, je januarja istega leta pisal v zaporu: » Izobrazba, ki v krizi propade, ni izobrazba. Ona ima naloge, da se zoperstavlja nevarnostim življenja.« Izobrazba daje človeku torej moč, da se zavzema za dobro, čeprav mu piha oster veter v obraz. Bonhoefer govorí o dvojem obrazu izobraževanja – na

eni strani pokriva zmogljivost združevanja življenjskih procesov, - življenje dobiva tako rekoč konkreten naslov -, na drugi strani pa je izobraževanje neke vrste polifonija, večglasnost, ki daje življenju raznolikost in globino. Življenje torej zajema najrazličnejše fasete našega bivanja: veselje in žalost, zaupanje in nezaupanje, svobodo in odvisnost. Umetnost vidi Bonhoefer v tem, da naj bi človek tudi v težkih položajih življenja ohranjal to polifonijo.

V brezupnih situacijah imeti zaupanje v svoje lastne moči in navsezadnje biti sposoben zaupati tistem, ki je vir in smisel vsega bivanja. O tej zmožnosti govoriti tudi današnji evangelij. Povsem lahko opazimo absoluten kontrast med Jezusovo sproščenostjo in učencem strahom. Jezus je namreč bil pobudnik plovbe čez jezero,

on je imel odgovornost. Počutiti bi se morali varne, toda s silnim vetrom je pojemalo tudi zaupanje. Jezusova prisotnost jim ni zadostovala. Zbudili so Jezusa, nakar je pomiril vihar. Jezus se je razsrdil nad učenci, ki so bili izkušeni ribiči, ker niso imeli zaupanja v svoje lastne moči in v Jezusovo prisotnost. To je osnova izpoved današnjega besedila.

Življenje pozna mnogo stopenj viharjev, s katerimi se mora človek ukvarjati. Evangelij nam pravi, da se v težkih situacijah lahko zanašamo na Jezusovo sproščenost. On je tisti, ki nam daje moč in oporo. V božjo navzočnost so vključeni vsi, tudi tisti, ki ga ne priznavajo izrecno in kličejo. Je dovolj ljudi, ki nosijo v sebi osnovno zaupanje, ne da bi ga izrecno označili kot božjega. Jezus bi rešil

učence, čeprav ga ne bi bili poklicali.

Napis nad hišnimi vrti švicarskega psihiatra in ustanovitelja analitične psihologije Karla Gustava Junga se glasi: »Vocatus atque non vocatus, deus aderit.« (Poklican ali nepoklican, Bog bo prisoten). Ta napis nagovarja prav to gotovost božje prisotnosti. Ta vas naj spreminja skozi celo življenje.

Želim vam za vaše bodoče odločitve mnogo sreče in zadovoljstva, mnogo takšnih intenzivnih in osrečujočih trenutkov, ki jih doživljate prav v teh dneh uspeha. Ostali vam bodo v spominu kot edinstveni trenutki. Za bodoče življenje vam želim tudi zaupno okolje, kjer boste lahko spoštljivo srečevali nove prijatelje, si postavili nove fundamente, na osnovi katerih boste usmerili vaše cilje.

5.A letnik s svojim razrednikom prof. Helmutom Petschnigom

**Drage maturantke, dragi maturanti!
Cenjeni profesorji in profesorice!
Spoštovana gospa ravnateljica!**

LSI Dipl.-Päd. Sabine
Sandrieser,
Vodja oddelka za manjšinsko
šolstvo pri DŠS za Koroško

družbe. Danes ste sprejeli maturitetna spričevala. Čestitam vam k opravljenemu zrelostnemu izpitu in vam želim za bodočnost vse najboljše!

Dovolite, da se zahvalim še ravnateljici, mag. Maji Amrusch-Hoja, ki bo v kratkem nastopila svojo zaslужeno upokojitev.

Spoštovana gospa ravnateljica! Draga Maja!

V imenu Manjšinskošolskega oddelka pri Deželnem šolskem svetu za Koroško se ti zahvaljujem za vso vnemo, ki si jo vložila v prid dobrega razvoja in uspešnega delovanja Dvojezične zvezne trgovske akademije ter za dobro sodelovanje in ti želim za novo življenjsko dobo vse dobro, predvsem zdravja in osebnega zadovoljstva!

Dvojezična zvezna trgovska akademija je s svojo široko ponudbo glede na jezike, na različna težišča, na številne projekte prav gotovo šola s posebnim profilom.

Na tej izobraževalni ustanovi ste, dragi maturanti in maturantke, pridobili oziroma razvili znanja, veščine in predvsem kompetence, ki so ključne za življenje v času, ki je hitrih sprememb v poklicu in tudi v razvoju današnje

Gerlinde Blajs-Nadrag
predsednica Združenja staršev
Elternvereinsobfrau

Prisrčna zahvala aktivni predsednici Gerlinde Blajs-Nadrag za njeno uspešno delovanje v korist Dvojezične trgovske akademije!

Die Zweisprachige HAK dankt herzlich ihrer Elternvereinsobfrau Gerlinde Blajs-Nadrag für ihr Engagement zum Wohle der Schule!

LANDESSCHULRAT FÜR KÄRNTEN

Rudolf Altersberger

Amtlichender Präsident

tel: +43 (0)462 20 11 00

fax: +43 (0)462 20 11 09

mailto:rudolf.altersberger@lsk.kg.at

Klagenfurt am Wörthersee, Juni 2013

Rudolf Altersberger
Präsident des Landes-
schulrates für Kärnten

Frau Dir.
HR Mag. Maja Amrusch-Hoja
Zweisprachige BHAK
9020 Klagenfurt am Wörthersee

Herzliche Gratulation den erfolgreichen Maturantinnen und Maturanten der Zweisprachigen Handelsakademie!

Bei einer sehr schönen Feier im Festsaal der Hermagoras wurden die Zeugnisse an die Jugendlichen übergeben, im Beisein ihrer stolzen Eltern, LehrerInnen, dem Prüfungsvorsitzenden, den Klassenvorständen, der Direktorin und zahlreichen Ehrengästen.

Mit dem Maturazeugnis einer zweisprachigen Schule – was ein Mehr an Kompetenzen bedeutet – in der Hand, stehen wieder jungen KärntnerInnen neue Karrierewege offen.

Alles Gute für Eure Zukunft und herzlichen Dank der Frau Direktorin für die Organisation des feierlichen Rahmens und der damit gezeigten Wertschätzung gegenüber den AbsolventInnen der Zweisprachigen Handelsakademie.

Rudolf Altersberger

LANDESSCHULRAT FÜR KÄRNTEN
Dienstleistungen, Know-How und Qualitätsmanagement

10 - ÖSTERREICHSTRASSE 24 - 9020 KLAGENFURT AM WÖRTHERSEE

HTTP://WWW.LSK.KG.AT

**Drage maturantke in dragi maturanti
Dvojezične trgovske akademije!**

Cenjeni častni gostje, draga ravnateljica, spoštovani profesorski zbor, spoštovana predsednica združenja staršev,

Kom. sv. dr. Anton Koren
Direktor Mohorjeve

spoštovani starši, predvsem drage maturantke in dragi maturanti dvojezične trgovske akademije!

V imenu Mohorjeve vam izrekam čestitke k uspešno opravljeni maturi na vsestransko priznani višji gospodarski šoli, kar potrjuje brez dvoma stalno naraščajoče število prijav.

Z vašo zaključeno večjezično gospodarsko izobrazbo imate možnost izbire, bodisi za takojšen vstop v poklicno

življenje, bodisi za razne vrste študija.

Uživajte današnji dan skupaj z vašimi starši, ki so prav gotovo pomemben del prispevali k vašemu osebnemu šolskemu uspehu.

Veseli me, da je letošnja slavnostna podelitev spričeval že drugič v obnovljeni Tišlerjevi dvorani, saj je Mohorjeva skozi vsa leta tesno povezana z dvojezično trgovsko akademijo.

Po svojih močeh se je Mohorjeva prizadevala za njeno ustanovitev, jo spremljala kot založba in knjigarna s številnimi gospodarskimi in drugimi učbeniki, tiskala vsa letna poročila, nudila bivališče dijakinjam in dijakom v Slomškovem domu. Med njimi so tudi letos maturantke. Prav tako skrbi naša

zasebna dvojezična ljudska šola za reden naraščaj.

Ker se bo letos ravnateljica prve ure umaknila v zaslužen pokoj in je to njeno zadnje maturitetno slavje, mi dovolite, da se tebi, draga Maja, iskreno zahvalim za prijateljsko, partnersko sodelovanje skozi vsa leta. Uspeh šole nosi v vidni meri tvoj pečat! Hvala ti!

Drage maturantke, dragi maturanti! Želim vam lep potek praznovanja in mnogo uspeha na vaši nadaljnji življenjski poti!

**Drage maturantke in maturanti,
iskrene čestitke!**

Veseli me, da ste na slovesni podelitvi maturitetnih spričeval iz ust predstavnikov t.i. realnega sektorja – predstavnikov treh koroških gospodarskih subjektov slišali, da je vaša, na Dvojezični zvezni trgovski akademiji pridobljena in z opravljeno maturo potrjena izobrazba takšna, ki jo gospodarstvo potrebuje. In tudi, da je vaša živeča dvojezičnost, ki ste jo nadgradili še z učenjem drugih jezikov, iskana na Koroškem in širše v regiji. Na Koroškem, kjer se trditev, da je slovenščina drugi deželni jezik, vedno lažje artikulira. Verjamem, da boste k utrjevanju tega doprinесli tudi vi.

Želim vam vse dobro na vaši nadaljnji poti.

*Dragica Urfelj
generalna konzulka Republike Slovenije v Celovcu*

*Nanti Olip
podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev*

V imenu NSKS je maturantom čestital podpredsednik Nanti Olip, v imenu ZSO pa njen predsednik dr. Marjan Sturm

*Dr. Marjan Sturm
predsednik Zveze slovenskih organizacij*

Benjamin Wakounig
predsednik/Präsident SGZ

Drage maturantke, dragi maturanti!
opravili ste zrelostni izpit. Zrelost ni le znanje in tudi matura ni le preizkus znanja. Je tudi preizkus vztrajnosti in vzdržljivosti, odločnosti, sposobnosti in življenjske zrelosti. Je dokaz zaupanja vase in vir samozavesti. Vse te vrline potrebujete, da se boste v življenju znašli, in vse to si tudi kot starši želimo za svoje otroke.
Dragi danes preizkušeni, z maturo ste opravili pomemben preizkus. Opravili ste ga v več jezikih, s katerimi boste osvojili svet. S pridobljenim znanjem in s tem, kar vas bo življenje še naučilo, boste oplajali našo regijo in prispevali k njeni rasti.
Koroška dežela je lepa dežela, ki bo, tako upamo, tudi naša poti, kako ohraniti naš mladi potencial v deželi, - tudi vas, drage maturantke in maturanti! – in z vami vso jezikovno pestrost, na čelu s slovenščino in nemščino, ki sta oba naša domača deželna jezika. Z novimi obrazi in idejami na krmilu dežele si vendarlahko obetamo svetlejšo prihodnost, četudi bo poprej treba pospraviti še marsikatero breme iz preteklosti.
Želim vam, da boste s svojim angažjam, s svojim svežim vetrom in energijo tudi vi zidali del te prihodnosti na Koroškem, v prostoru Alpe-Jadran, morda – v tej ali oni obliki – tudi z našo organizacijo. SGZ je vedno odprta za dobre ideje in si želi sodelovati z vami.

Želim vam in nam, da boste, tudi če boste pristali kje daleč od trenutnega doma, ohranili živo vez s Koroško in z nami, ki takoj živimo in se trudimo za njen razvoj. Vaše izkušnje in vaše znanje, ki ste si ga in si ga boste še pridobili, nam bodo vedno dobrodošli!
V tem smislu na svidenje in vse najboljše!

Liebe Maturantinnen und Maturanten!

Jede Prüfung ist eine Zäsur und dazu da, uns zu stählen für die Herausforderungen des Lebens. Man lernt zu kämpfen, durchzuhalten, zu überleben. Eure Wegbegleiter, Lehrer, Schulkollegen, Freunde und auch die Eltern haben mit Euch gebangt, Euch die Daumen gedrückt, geholfen, wo Hilfe nötig war, auch ich als Vater eines Maturanten darf heuer sagen – WIR – dürfen stolz sein.

Unsere Kinder haben vielfältige Talente, sie sind zielorientiert, einsatzfreudig und interessiert. Sie sind sprachbegabt, sozial kompetent, der eine vielleicht zurückhaltend und gelassen, der andere wild und kreativ.

Aber nie ist jemand so perfekt, dass er nicht noch dazu lernen könnte. Wichtig fürs Weiterkommen im Leben ist vor allem auch eine gesunde Neugier oder wie der Dichter Bert Brecht es formulierte: Scheue dich nicht, zu fragen, Genosse! Lass dir nichts einreden.

Sieh selber nach!

Was du nicht selber weißt,
weißt du nicht.

Drage maturantke in maturanti!

Čas, v katerem delamo in živimo, je zelo razgiban, na vseh področjih potekajo procesi sprememb.

Vaše šolanje je potekalo in poteka v času, ko so se procesi globalizacije razširili praktično po celiem svetu. Z modernimi tehnikami komuniciranja smo danes v hitrem in neposrednem kontaktu z vsemi celinami. Globalizacija mnogim prinaša napredok, za druge pa predstavlja težke izzive. Tim Jackson (angleški visokošolski učitelj gospodarstva) je dejal: „Trošimo denar, ki ga nimamo, kupujemo stvari, ki jih ne potrebujemo, in si prizadavamo, da bi naredili vtis na ljudi, za katere nam v resnici ni dosti mar.“

Pogosto nastaja občutek, da vodilni politiki in finančniki niso vedno kos izzivom in da preveč ščitijo parcialne interese. Poleg globalizacije pa potekajo v naši neposredni okolici tudi procesi regionalizacije. Povezujejo se dežele in pokrajine, ki so prej stoletja živele v konfliktih. Kdo bi si pred 30 ali 20 leti mislil, da bo dandanes na Koroškem skoraj vsak navdušeno pozdravljal sodelovanje v alpsko-jadranski regiji, da se bodo ljudje pospešeno učili jezikov sosedov.

Večjezična TAK, ki ste jo obiskovali, je s svojim učnim programom vedno bila pionir povezovanja in odpiranja v regiji. Vodstvo šole in učitelji so vedeli, da so šanse za absolvente v:

DI Felix Wieser
predsednik upravnega od-
bora Zveza Bank in Posojilnic

- odličnem poznavanju prekomejnega delovanja
- strokovni in socialni kompetenci,
- spoštovanju kulturnih in jezikovnih raznolikosti doma in v širši regiji ALPE-JADRAN in da je na koncu največji kapital humani kapital, se pravi vsak posameznik – človek!!!

Die Zweisprachige HAK, die Ihr besucht habt, ist mit Ihrem Lehrprogramm seit Jahren Vorreiter der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit in der AA Region. Die Schulleitung sowie die LehrerInnen wussten immer, dass die Absolventen aus mehreren Gründen gute Chancen in der Berufswelt haben. Diese sind:

- Hervorragende Kenntnisse von grenzüberschreitendem Wirken
- Sachliche und soziale Kompetenzen
- Achtung der sprachlichen und kulturellen Vielfalt hier in Kärnten sowie in der AA Region.

Das bedeutet, dass ihr sehr gut auf neue Herausforderungen und Veränderungsprozesse vorbereitet seid.

Mit Sprachkenntnissen und einem umfangreichen Wissen über die Region, in der wir leben, seid ihr, liebe Maturantinnen und Maturanten, DER Mehrwert für Kärnten und die Republik Österreich.
KRIZA JE ŠANSA!

To pomeni, da ste dobro pripravljeni na nove izzive, na procese preobrazbe. Z znanjem jezikov in poznanjem širše regije, v kateri živimo, ste, drage maturantke in dragi maturanti v resnici DODANA VREDNOST, MEHRWERT dežele Koroške in republike Avstrije. Najboljše želje!

Spoštovani slavnostni gostje, drage maturantke in dragi maturanti!

Najvažnejše vsakega govora ob slovesnosti opravljene mature je hitro povedano:

Čestitam vam in se vam tudi zahvaljujem. Vam vsem prav prisrčno čestitam k čudovitemu dosežku in k opravljeni maturi.

Profesorskemu zboru se zahvaljujem za vso pedagoško delo. In staršem se zahvaljujem, da so svoje otroke vsa leta s potrpljenjem podpirali.

OStR Mag. Franz Dobrovnik
Vorsitzender der Prüfungskommission

Liebe Maturantinnen und Maturanten,

zurückblicken kann man immer mit einer gewissen Gelassenheit. Was einst unüberwindlich erschien, verliert in der Retrospektive seine Bedrohlichkeit.

Fünf Jahre Handelsakademie sind wie eine aufregende Fahrt. Bergauf, bergab, einmal auf der Überholspur, das nächste Mal am Pannenstreifen, schlechte Sicht, Schleudergefahr, einmal freie Fahrt, das nächste Mal Stau und was zunächst wie eine Lehrerschikane erscheint, ist im Rückblick doch nicht böswillig bereitet, sondern ein selbst verschuldeter Umweg. Jedenfalls ist jetzt der Zeitpunkt gekommen, wo Sie diesen Teil Ihrer Ausbildung beenden und aus der Obhut der Familie und dem Schutzschild der Schule in das so genannte „Leben“ entlassen werden. Erwachsen, selbstständig sind Sie nun

und, wie es das Zeugnis ausweist, auch reif. Reif für das Studium, reif für den Beruf, reif, eine eigene Steuerklärung abgeben zu dürfen oder zu müssen, reif für die Politik und reif für Eheschließung und Windeinwechseln.

Sie haben in den fünf Jahren enorm viel gelernt, Sie haben Wissen, Fertigkeiten und Kompetenzen erworben. Sie haben aber vor allem eines erworben: Bildung.

Bildung ist das wichtigste Kapital für die Zukunft der Welt, preiswert, erneuerbar und voller Energie, so steht es in einer Erklärung der UNICEF aus dem Jahr 2007.

Bildung ist der beste Reiseproviant für die Reise zum hohen Alter, das sagte Aristoteles vor mehr als 2000 Jahren.

Schätzen Sie das Recht, eine hohe Bildung erworben zu haben und sehen Sie darin auch eine Verpflichtung, nämlich die Verpflichtung, unser auf Freiheit und Toleranz aufgebautes demokratisches System zu erhalten und weiter zu entwickeln.

Und abschließend noch einmal der Vergleich mit dem Straßenverkehr: Seien Sie nicht rücksichtslos, geben Sie auch den Schwächeren eine Chance, erzwingen Sie nicht immer die Vorfahrt, es lohnt sich nicht.

Uspeh v poklicu, zdravje in izpolnjeno, srečno življenje, to so moje želje za Vašo bodočnost!

Die Maturanten und Maturantinnen des Jahres 2013 Maturanti in maturantke leta 2013

5.A letnik z izpitno komisijo – Der 5.A Jahrgang mit der Prüfungskommission.

5.B letnik z izpitno komisijo – Der 5.B Jahrgang mit der Prüfungskommission.

VABILO

v četrtek, 20.junija 2013

MATURITETNA PROSLAVA

20. 06. 2013

ob 18:30

Sporod

Glasbeni pozdrav

Mirjam Ogrin
Dram. Rop

Pozdravni nagovori

Predsednica Združenja staršev Dvojezične zvezne trgovske akademije
Gertrude Nadrag-Blaje

Direktor Mohorjeve cruze
Kom. sv. dr. Anton Konen

Predsednik upravnega odbora ZVEZA BANK
Dr Felix Wieser

Glasba

Ravnateljica Dvojezične zvezne trgovske akademije
dr. sv. mag. Maja Amrauč-Hoče

Glasba

Predsednik Slovenske gospodarske zveze
Benjamin Wiktorin

predsednik maturitetske komisije
vlstv. mag. Franz Dobrovnik

Glasba

Slavnostna podelitev sertifikatov in certifikatov športnega menedžerja
5. A letnika
prof. dr. Helmut Petzschig
razrednik
5. B letnika
prof. mag. Ingrid Rasinger
razrednica

Zahvala maturantov
Čestitka častnih gostov

Bla

Skupno praznovanje

ob 17:30

Zahvala sv. meda

v kapeli Provincialne hiše šolskih sester
Vikinger Ring 19

Reife- und Diplomprüfung aus Mathematik und angewandter Mathematik Zrelostni in diplomski izpit iz Matematike in praktične uporabnosti matematike

Mag. Herbert Katz, Mag. Franz Kolter und ARGE Mathematik der Handelsakademien in Kärnten

1. Finanzmathematik

Der Wertzuwachs von Immobilien war in den letzten Jahren überdurchschnittlich, deshalb ist deren Verkauf zurzeit besonders lukrativ.

Herr Alfons Karner möchte seine Liegenschaft am Wörthersee verkaufen und erhält drei Angebote:

Käufer A: € 500.000,- sofort in bar, weitere
€ 500.000,- nach drei Jahren und noch
einmal € 500.000,- nach acht Jahren.

Käufer B: € 800.000,- sofort bar und eine sofort
beginnende, vorschüssige Monatsrente
von € 6.200,- über acht Jahre.

Käufer C: € 400.000,- nach einem Jahr und die
Polize einer Er- und Ablebens-versiche-
rung mit einer Versicherungs-summe von
€ 1.000.000,- fällig nach zwei Jahren.

- a) Erstellen Sie für obige Angebote jeweils eine Zeitlinie mit Beschriftung.
 - b) Machen Sie die Angebote vergleichbar und entscheiden Sie, welches Angebot für Herrn Karner bei einem Zinssatz von $i = 4,5\%$ am besten ist.
 - c) Der Zinssatz sinkt auf $i = 1\%$. Wie wirkt sich das auf obige Angebote aus? Welches Angebot ist nun für den Verkäufer das beste?
 - d) Weil Herr Karner sofort Bargeld haben möchte, schließt er den Kaufvertrag mit Käufer B ab. Allerdings verlangt Herr Karner eine Verkürzung der Laufzeit der Monatsrente auf sechs Jahre. Um wie viel Euro müsste Käufer B dann monatlich mehr zahlen? ($i = 1\%$)
 - e) Käufer B akzeptiert die Forderung des Herrn Karner und zahlt sofort € 800.000,- in bar. Wie lange muss Herr Karner diesen Betrag zu $i = 1,5\%$ veranlagen, um über eine Million Euro verfügen zu können? Anmerkung: Die KEST von 25 % ist zu berücksichtigen! Geben Sie die Lösung in Jahren, Monaten und Tagen an.
 - f) Weil Herr Karner in drei Jahren in Pension geht, möchte er die Monatsrente aus Angebot B in eine nachschüssige Semesterrente umwandeln, deren Laufzeit mit seinem Pensionseintritt beginnt ($i = 1\%$).
- (1) Wie hoch wäre eine Semesterrate, wenn Herr Karner sie fünfzehn Jahre lang ausbezahlt bekommt will?
- (2) Zeigen Sie, dass sich bei Halbierung der obigen Semesterrate die Laufzeit der Rente nicht verdoppelt.

2. Wachstumsfunktionen und Wahrscheinlichkeitsrechnung

TEIL 1: Wachstumsfunktionen

Das durchschnittliche Wachstum einer bestimmten Sonnenblumensorte kann gut mit Hilfe der Funktionsgleichung $y(t) = \frac{250}{1+9 \cdot e^{-0,5 \cdot t}}$ beschrieben werden. Dabei ist $y(t)$ die durchschnittliche Höhe der Pflanzen in cm und t die Zeit in Wochen nach Beginn der Beobachtungen.

- a) Stellen Sie das Wachstum der Pflanzen im Intervall $I = (0; 20)$ graphisch dar. Um welches Wachstumsmodell handelt es sich? Begründen Sie Ihre Antwort.
- b) Wie groß ist die Höhe der Pflanze zu Beobachtungsbeginn?
- c) Bestimmen Sie rechnerisch (geben Sie alle Rechenschritte an), wann die Pflanze eine Höhe von einem Meter erreichen wird? Runden Sie auf eine Dezimalstelle.
- d) Welche Höhe könnte eine Pflanze nach diesem Modell maximal erreichen? Begründen Sie Ihre Antwort.
- e) Wie hoch ist die Pflanze nach 8 Wochen?
- f) Die allgemeine Formel für das Wachstum lautet: $y(t) = \frac{K}{1+c \cdot e^{-0,5 \cdot t}}$. Welche Bedeutung hat die Variable K?
- g) Wie groß müsste der Wert für c sein, wenn die Sonnenblumenpflanze zu Beginn der Beobachtungen ($t = 0$) nur 5 cm hoch wäre (bei $K = 250$)?

- h) Aufgrund schlechter Witterungsbedingungen wächst die Pflanze heuer langsamer als in den vorhergehenden Jahren. Nach zwei Wochen hat sie erst eine Höhe von 40 cm erreicht. Wie müsste man die Variable λ in der Funktionsgleichung $y(t) = \frac{250}{1+9e^{-\lambda t}}$ verändern, um diesen Sachverhalt darzustellen?

TEIL 2: Wahrscheinlichkeitsrechnung

- i) Eine Gärtnerei untersucht von 2.000 gelieferten Setzlingen 100 Stück. Die Gärtnerei nimmt die Lieferung an, wenn die Stichprobe höchstens 5 Stück Ausschuss enthält. Erfahrungsgemäß beträgt der Ausschlussanteil der Gesamtlieferung 4 Prozent. Wie hoch ist die Wahrscheinlichkeit, dass die Lieferung angenommen wird?
- j) Sind in einer Stichprobe mehr als 5 Stück Ausschuss, so nimmt man eine zweite Stichprobe von 20 Stück. Die Gesamtlieferung wird angenommen, wenn in dieser zweiten Stichprobe weniger als 2 Stück Ausschuss sind. Wie hoch ist die Annahmewahrscheinlichkeit?
- k) Wie viele fehlerhafte Setzlinge sind in einer Lieferung von 2.000 Stück zu erwarten?
- l) Wie viele Setzlinge muss man untersuchen, damit man mit 99-prozentiger Wahrscheinlichkeit mindestens einen fehlerhaften Setzling entdeckt?
- m) In welchem Streubereich um den Erwartungswert liegt bei 2.000 Stück Setzlingen mit 68-prozentiger Wahrscheinlichkeit die Anzahl der fehlerhaften Setzlinge? Rechnen Sie mit Normalverteilung!

3. Teorija stroškov in cen

Pri svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju v Schladmingu so izdali poseben časopis.

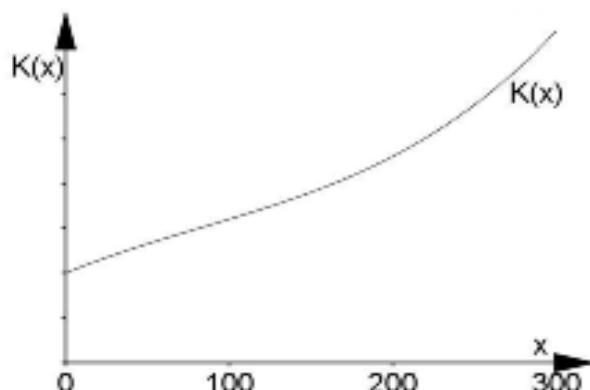
Izdajatelji so računali s tem, da bi pri prodajni ceni v višini € 5,- lahko prodali 10000 časopisov. Če bi se pa cena znižala na € 4,50, bi se prodaja zvišala za 500 časopisov.

- a) Pokažite z računom, da ustrezava linearna funkcija cene $p(x) = 15 - 0,001x$ zgornjim pogojem!
- b) Izračunajte, ali je povpraševanje elastično, neelastično oz. tekoče in ocenite na podlagi elastičnosti, ali je zgoraj opisano znižanje cene smiselno.

- c) Pri kateri prodajni ceni dosežemo najvišji izkupiček in kako visok je ta?

Maskoto svetovnega prvenstva v Schladmingu „Hopsi“ so prodajali v različnih velikostih. Proizvajalec je lahko od največje verzije z višino 35 cm proizvedel največ 300 kosov na dan. Skupni stroški produkcije se lahko simulirajo z naslednjo funkcijo (glej tudi graf):

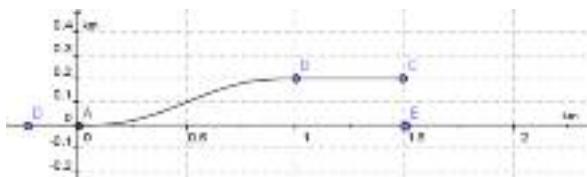
$$K(x) = 0,0002 x^3 - 0,05 x^2 + 15 x + 2000$$

- d) Interpretirajte funkcijo stroškov $K(x)$ glede na naslednje matematične lastnosti:
- Kakšen je smiseln definicijski interval za to funkcijo?
 - Kako visoki so stalni (fiksni) stroški?
 - Katero merilo ima os y? Označite os y v zgornjem grafu s številkami!
- e) Do katerega števila kosov je funkcija stroškov degresivna? Kako imenujemo to količino in katero posebno točko ima funkcija stroškov na tem mestu?
- f) Izračunajte iz zgornje funkcije stroškov, koliko »Hopsijev« so proizvedli, če so skupni stroški znašali € 3800,-.
- g) Določite s pomočjo optimuma obratovanja in dolgoročne spodnje meje cene, ali so pri prodajni ceni v višini € 20 stroški proizvodnje kritični?
- h) Opisite dejansko stanje iz točke g) grafično s funkcijo stroškov na enoto in navedite smiselno ceno, pri kateri se lahko doseže dobiček!

i) Recimo, da se je „Hopsi“ prodajal za ceno 25 € po kosu. Od katerega števila prodanih kosov najprej pridemo v območje dobička?

j) Pri katerem številu kosov bi dosegli najvišji dobiček in kako visok bi bil?

4. Diferencialni in integralni račun

Podjetje Treibacher Industrie AG (TIAg) potrebuje za dostavo surovin nov železniški terminal (glej skico). Že obstoječa proga DE se naj tako razširi, da se nova navezovalna proga AB "gladko" priključi na obstoječo progo DA in na nov terminal BC, to pomeni, da ni preloma v proggi in da tudi krivina proge v točkah A in B nima preloma.

Zato morata prvi in drugi odvod funkcije, ki opisuje proggi, v točkah A in B imeti vrednost 0.

a) Razložite v tej zvezi pomen prvega in drugega odvoda funkcije.

b) Določite enačbo linearne funkcije $g(x)$, ki gre skozi točki B in C.

c) Določite za delno progo AB enačbo ustrezne polinomske funkcije $f(x)$ pete stopnje, ki izpolnjuje zgoraj opisane pogoje. Sestavite potrebne enačbe in rešite sistem linearnih enačb.

Pokažite, da ima ta funkcija enačbo

$$f(x) = 1,2x^5 - 3x^4 + 2x^3.$$

Uporabite za nadaljnji račun zgoraj navedeno funkcijo $f(x)$.

d) V katerem intervalu vozi vlak v desnem ovinku in kdaj v levem ovinku, če je smer vožnje od točke A proti točki B? Utemeljite svoj odgovor z uporabo diferencialnega računa.

e) Zemljишče med novo progo ABC in glavno progo AE je treba od lastnika odkupiti. Za nakup je na razpolago 2,2 milijona €. S katero ceno za m^2 se v tem primeru računa?

f) Sestavite za interval $(0; 1)$ tabelo s korakom 0,1 in narišite graf funkcije v primerenem koordinatnem sistemu z natančnimi oznakami.

Slavnostna podelitev maturitetnih spričeval v Tischlerjevi dvorani Mohorjeve

Opis Diplomske naloge iz gospodarskega poslovanja (DGP) Beschreibung der Betriebswirtschaftlichen Diplomarbeit (BDA)

Prof. Dominik Kert

Tudi letos je čakala maturante Diplomska naloga iz gospodarskega poslovanja (DGP), nemško Betriebswirtschaftliche Diplomarbeit (BDA). Novost pri izvedbi tega izpitja je bila, da so vsi dijaki trgovskih akademij letos dobili enako nalogu. Naloge izpitja je izdelal za celotno Korosko letos tim okoli kolegice prof. mag. Ingeborg Köstenbauer iz HAK 1.

Pri tej diplomski nalogi se strne kar nekaj predmetov v en izpit – gospodarsko poslovanje, računovodstvo, gospodarska informatika, oblikovanje dopisov, učna firma in Case Studies (t.i. primeri iz prakse). Celotna naloga pa se skupno oceni. Pisni izpit traja 6 ur

(360 minut) in je najdaljši v sklopu mature. Z uspešno opravljenim izpitom doseže kandidat zaključek poklicne izobrazbe za trgovca na drobno (Einzelhandelskaufmann) in obrtno upravičenost v stroki za trgovino (Handel).

Skupno z ustnimi izpitom je 31 maturantov uspešno opravilo ta izpit. Trije pa bodo morali jeseni nastopiti še enkrat (2. termin za pisno maturo je 13.9.2013).

V namisljeni slaščičarni »Cafe-Konditorei Forst KG«, ki je v družinski lasti 3 oseb in v kateri je udeležen tiki družabnik, so dijaki reševali naloge na raznih podjetniških področjih. Razpored nalog je bil naslednji:

	Arbeitstage Delovni dnevi	Punkte točke	Arbeitsunterlagen Delovne podlage (im Ordner Beilagen bzw. im Anhang)
A 1	Bilanzierung / Letni obračun	45	A1_Abschluss.xlsx
A 2	Bilanzierung / Letni obračun	40	A2_Gewinnverteilung.xlsx A2_Prawne družbe.docx
A 3	Geschäftsführung / Poslovodstvo	35	A3_Finanzierung.docx
A 4	Kostenrechnung – Marketing Stroškovni račun - trženje	55	A4_Prelomna točka B-E_Analyse A4_Schulungsunterlagen.docx
A 5	Personalabteilung / Kadrovsко delo	40	A5_Personalverrechnung.xlsx A5_Arbeitsrecht.docx
A 6	Unternehmensführung / Vodenje podjetja	15	A6_Kennzahlen.xlsx A6_Kennzahlen.pdf
A 7	Buchhaltung / Knjigovodstvo	70	A7_Poslovna korespondenca.docx A7_Briefvordruck.docx A7_Buchungsliste.docx
		300	

Naloge so reševali na računalniških programih Word ali Excel in pokazali, ali praktično obvladajo ta dva programa. Za knjiženje pa so uporabljali še program Winline (Mesonic).

Schriftliche Reife- und Diplomprüfung aus Deutsch Pisna maturitetsna naloga iz nemščine

Prof. Walter Pleschounig

Aufgabenstellung 1:

Die Zukunft der Jugend

Die heutige Volksbefragung zur Wehrpflicht hat den Generationenkonflikt wieder sichtbar gemacht und die Diskussion darüber angeheizt.

Teilaufgabe a):

Situation:

Als Teilnehmer/in an einem Jugend-Forum sind Sie eingeladen, vor jungem Publikum Ihre Gedanken zu einer Neugestaltung des gesellschaftlichen Zusammenlebens in Form einer Meinungsrede (ca. 650 Wörter) unter dem Titel Erwartungen – die Zukunft der Jugend vorzubringen.

Bearbeiten Sie folgende Arbeitsaufträge:

- Fassen Sie als Einleitung Ihres Vortrages den Befund von Jugendforscher Phillip Ikrath (Textbeilage 1) zusammen.
- Präsentieren Sie sodann Ihre Ideen zur Neugestaltung des gesellschaftlichen Zusammenlebens. Bearbeiten Sie dabei folgende Leitfragen:
Haben wir die ökonomischen Ressourcen zu Lasten der Jugend schon verbraucht?
Schuldenkrise, Arbeitslosigkeit und Klimawandel deuten darauf hin: Hinterlassen wir der Jugend nur Hypothesen? Wo gibt es hoffnungsvolle Perspektiven?
- Schließen Sie Ihre Rede mit einem Ausblick auf Ihre persönliche Zukunft.
Verfassen Sie das Manuskript zur Rede.

Teilaufgabe b):

Situation:

Nach dem Lesen des Kommentars „Wieso sind wir politikverdrossen?“ (Textbeilage 2) wollen Sie Ihre Betroffenheit zum Ausdruck bringen.

Bearbeiten Sie folgenden Arbeitsauftrag:

Als Reaktion verfassen Sie einen Leserbrief (ca. 250 Wörter), der Ihre Zustimmung, Richtigstellung oder Ihren Widerspruch enthält.

Aufgabenstellung 2:

Immer schneller, immer mehr: das Leben als Marathon?

Teilaufgabe a):

Situation:

Sie bewerben sich als Mitarbeiter/in für den Bereich der Öffentlichkeitsarbeit bei einer NGO. Ihrem Bewerbungsportfolio wollen Sie auch eine Erörterung (ca. 600 Wörter) beilegen, die Ihre argumentative und sprachliche Strategie zeigt.

Bearbeiten Sie folgende Arbeitsaufträge:

- Benennen Sie eingangs anhand des Artikels „Warum rennen wir so?“ (Textbeilage 3) den konkreten Schreibanlass für den Autor und die gesellschaftlichen Hintergründe für seine engagierte Stellungnahme.
- Erörtern Sie sodann aus Ihrem Sachwissen und Ihrer Erfahrung heraus die vom Autor kritisierte Raffgier und Geschwindigkeit jenes Systems, nach dem unsere Welt funktioniert.
- Beschließen Sie Ihre Ausführungen mit einem Appell an die Gesellschaft, sich ihrer Verantwortung gegenüber Natur und Umwelt stärker bewusst zu werden.

Teilaufgabe b):

Situation:

Nach einer regen Diskussion in Ihrer Klasse über den Zusammenhang von Geld und Glücksempfinden verfassen Sie einen meinungsbetonten Kommentar (ca. 300 Wörter) für Ihre Schülerzeitung.

Bearbeiten Sie folgende Arbeitsaufträge:

- Geben Sie einleitend die Kernaussagen der Grafik (Textbeilage 4) in eigenen Worten wieder.
- Bringen Sie dann in einer persönlichen Stellungnahme Ihren Standpunkt zum Thema Geld und Glück zum Ausdruck.

**Pisni zrelostni in diplomski izpit iz slovenščine
Schriftliche Reife- und Diplomprüfung aus Slowenisch**

prof. mag. Tanja Voggenberger

5.A

Naloga 1)

- a) Preberite spodaj napisani članek A1.
- b) Napišite poročilo. Upoštevajte značilnosti te besedilne vrste. Besedilo naj obsega 550 – 600 besed.
- Navodila, ki jih morate upoštevati pri pisanju poročila:
- Na povabilo učiteljice slovenščine je Jie prišel v vašo šolo predstaviti življenje mladih na Kitajskem in svoje težave pri učenju slovenščine. Predavanje je bilo spremljano z videoposnetki in originalno glasbo. Predstavljamte si, da ste Peter/Petra Kovač in morate za šolski časopis napisati poročilo o dogodku. Pri predstavitvi vsebine predavanja si pomagajte z izhodiščnim besedilom, potrebne podatke za predstavitev okoliščin in poteka dogajanja pa si izmislite.
 - Navedite, kaj so po Jiejevem mnenju prednosti in kaj pomanjkljivosti slovenskega univerzitetnega izobraževanja.
 - Po Jiejevih besedah Slovenci v primerjavi s celinskim Kitajci odrastemo precej manj stresno. Dodajte, zakaj je med življenjem na Kitajskem in v Sloveniji (kot Avstriji) veliko razlik.
 - Besedilo se začne s povedjo Slovenci, priznjamo si, radi nergamo. Napišite, zakaj se izhodiščno besedilo začne s to povedjo.

Naloga 2)

- a) Preberite spodaj napisani članek A2.
- b) Napišite uradno zahvalo. Upoštevajte značilnosti te besedilne vrste. Besedilo naj obsega 250 – 300 besed.
- Navodila, ki jih morate upoštevati pri pisanju uradne zahvale:
- Predstavljamte si, da je na vašo šolo prišla pisateljica Cvetka Bevc in dijakom spregovorila o svojem romanu Desetka. Napišite ji uradno zahvalo v imenu dijaške organizacije, ki je pisateljico tudi povabila. Upoštevajte zgradbo predpisane besedilne vrste.
 - Še enkrat poudarite, kaj vse ste izvedeli o knjigi.

5.A

Naloga 1)

- a) Preberite spodaj napisani članek B1.
- b) Napišite komentar. Upoštevajte značilnosti te besedilne vrste. Besedilo naj obsega 550 – 600 besed.
- Navodila, ki jih morate upoštevati pri pisanju komentara:
- V medijih lahko vsak dan beremo, da ne bo novih delovnih mest brez povečevanja proizvodnje. Evropski komisar za okolje pa je v svojem razmišljanju Ne grizi roke, ki te hrani opozoril predvsem na pogubne posledice neodgovorne gospodarske rasti za celoten ekosistem. Napišite komentar. V njem se opredelite do pozivov po večji gospodarski rasti v imenu kapitala ter do posledic te brezbrščne rasti za življenje na našem planetu.
 - Ali se strinjate z izjavami, ki so bile napisane v besedilu s podnaslovom Kaj torej lahko storimo? Kaj bi storili vi?
 - Kako se posledice brezbrščnosti kažejo v naravi? Napišite najmanj tri primere.

Naloga 2)

- a) Preberite spodaj napisani članek B2.
- b) Napišite uradno prošnjo. Upoštevajte značilnosti te besedilne vrste. Besedilo naj obsega 250 – 300 besed.

Navodila, ki jih morate upoštevati pri pisanju uradne prošnje:

- Predstavljamte si, da želi dijaška skupnost vaše šole organizirati predavanje, na katerem bi Južni Mijata spregovoril o svojih srečanjih z ljudmi iz držav, ki jih je obiskal. Za organizacijo prireditve potrebujete denar, zato boste zaradi zaprosili morebitnega sponzorja. Napišite uradno prošnjo, naslovljeno nanj. Potrebne podatke si izmislite.
- V prošnji navedite tri dejstva, ki jih Južni Mijata omenja kot odločilna, da si je izbral življenjsko pot.
- Pišite tudi o bistvu njegovega poslanstva.
- Pojasnite, kako Južni Mijata razlagajo povezavo med hojo, prizadevanjem za mir in skrbjo za varovanje okolja.

Schriftliche Reifeprüfung aus Englisch / Pisni zrelostni izpit iz angleščine

Prof. Ingrid Rasinger

Part 1: Listening Comprehension**Part 2: Reading Comprehension****Part 3: Writing**

You work for Global 2000 and you are asked to organize a special conference on "Emerging Countries - Economy versus Ecology. - Do these two terms have to be a contradiction?"

As there are participants from different European, Asian, African and South American countries the working language will be English.

Task 1: E-mail to participants of the conference about accommodation

Task 2: Company profile of Global 2000 Österreich

Task 3: Report on energy consumption in China

Task 4: Reply to complaints

Task 5: E-mail to thank participants

LSR-Präsident Rudolf Altersberger gratuliert der Inspektorin Mag. Maja Amrusch-Hoja

Dion Rop, 2.A

Laura Pandev, 5.B

David Krznar prejme maturitetno spričevalo

Mag. Dobrovnik, ravn. Amrusch-Hoja, Marco Trampusch z razrednikom prof. Petschnigom.

Neue Mittelschule Eberndorf

Im abgelaufenen Schuljahr hat sich in der Neuen Mittelschule Eberndorf viel ereignet!

Am 1. September 2012 übernahm ich die provisorische Schulleitung und es begann für mich eine spannende Zeit. Ich bemerkte bald, dass mir nach vielen Jahren als Lehrer für Deutsch, Geographie und Bewegung und Sport die Leitertätigkeit große Freude bereitet.

Mit dem ersten Schultag hieß es auch, die Neue Mittelschule in Eberndorf zu entwickeln. Gemeinsam mit unserer Kooperationsschule, der Zweisprachigen Handelsakademie Klagenfurt, unter der Leitung von Frau Hofrätin Mag. Maja Amrusch-Hoja, gelang dieses Projekt.

Professoren der TAK – Dvoježična zvezna trgovska akademija – und unsere KollegInnen setzten im Teamteaching das neue Schulkonzept um und unsere SchülerInnen des ersten Jahrganges sind von der neuen Form des Unterrichtes begeistert.

Die ausgezeichnete Zusammenarbeit zwischen den beiden Direktionen als auch zwischen den KollegInnen beider Schulen erweist sich als Bereicherung für die Unterrichtsgestaltung.

Unsere KollegInnen besuchten viele Fortbildungsveranstaltungen, um ihre Kompetenzen im reformpädagogischen Unterricht, die in der Neuen Mittel-

schule Standard sind, auszubauen. Dafür möchte ich mich bei Ihnen herzlich bedanken!

Viele Schulveranstaltungen und Projekte belebten den reichhaltigen Schulalltag in der NMS Eberndorf und interessante Beiträge darüber können Sie in unserem informativ und attraktiv gestalteten Jahresbericht nachlesen.

Abschließend möchte ich an dieser Stelle ein Dankeschön an alle sagen, die mitgeholfen haben, das Schulleben in der Neuen Mittelschule Eberndorf so abwechslungsreich zu gestalten!

Dir. Erwin Lobnig

Skupna konferenca učiteljev partnerskih šol je bila v aprilu 2013 na Dvoježični trgovski akademiji. – Im April 2013 wurden Kooperationsgespräche aller Partnerschulen an der Zweisprachigen HAK abgehalten.

In der Rückschau auf 4 Jahre Kooperation mit der HAK-TAK möchte ich zu allererst Frau Direktorin Mag. Maja Amrusch-Hoja meine Hochachtung und Anerkennung aussprechen.

In ihr als Leiterin fand ich eine äußerst charmante, fachlich versierte und immer lösungsorientierte Kooperationspartnerin. Gemeinsam konnten wir konstruktive Fachteamzusammensetzungen finden, sodass die Zufriedenheit auf beiden Seiten gegeben war und ist. Schule als lernende Institution heißt auch, über die eigenen Schulgrenzen hinauszuschauen und Brückensbau möglich zu machen. So konnten wir in einem gemeinsamen Nachmittag des NMS6 Kollegiums und des Kollegiums der HAK-TAK, zweisprachig – neben Beziehungsaufbau und Erfahrungsaustausch voneinander wichtige Informationen erhalten. Die räumliche Nähe

Neue Mittelschule St. Peter-Klagenfurt

der zwei Schulen erweist sich nicht nur für den LehrerInnen-einsatz als hilfreich, sondern ist auch für die SchülerInnen von großem Vorteil. SchülerInnen der NMS6, die das Wahlpflichtfach ECDL gewählt haben, dürfen den Informatiksaal der HAK-TAK benützen. Die Schule ist ihnen dadurch schon vertraut, die Nähe schafft Nähe.

Herzlich bedanken möchte ich mich für das Engagement der KollegInnen aus der Kooperationsschule, die sich im heurigen Schuljahr hochengagiert und motiviert in der NMS6 St.Peter eingebracht haben:

Mag. Helig Georg
(Englisch, Italienisch)

Mag. Hribar Stefan
(Bewegung und Sport)

Mag. Pogelschek
(Geografie und Wirtschaftskunde, Informatik)

Dr. Rinaldi Laura
(Englisch, Deutsch, Italienisch)

MMag. Varadi Francesca
(Englisch, Italienisch)

Prof. Višnjić Snežana
(Kunstwerkstatt, Bildnerische Erziehung, Werken)

Ich freue mich auf die zukünftige Zusammenarbeit!

HD Mag. Karoline Kurnig-Gruber (Leiterin der Neuen Mittelschule 6 St.Peter)

Ob pogledu na zadnja štiri leta sodelovanja s HAK-TAK, bi rada najprej izrazila ravnateljici mag. Maji Amrusch-Hoja moje iskreno spoštovanje in priznanje.

Bila mi je skrajno šarmantna, strokovno izurjena in vedno za rešitve pripravljena kooperacijska partnerica.

Skupno sva našli in sestavljali ustvarjalne strokovne skupine v zadovoljstvo vseh udeležencev, kajti šola kot učeča se ustanova pomeni prekoračiti šolske meje in omogočati sodelovanje z drugimi. V tem smislu smo skupno – učiteljska zborna obeh šol – preživeli prijeten, dvojezičen informacijski popoldan. V veliko pomoč za učiteljice in učitelje ter prednost za dijake je pa tudi dejstvo krajevne bližine naših šol. Tako imajo dijaki iz NMS 6, ki obiskujejo izbirni predmet ECDL, priložnost za učenje v prostorih za informatiko na HAK-TAK. Bližina ustvarja bližino. Na ta način se lahko že seznanjajo s šolo, ki jo bojo v bodoče lahko obiskovali. Prisrčno se zahvaljujem kolegom in kolegicam naše kooperacijske šole za njihovo začetost v tem šolskem letu na NMS 6 v Šentpetru, in za velik angažman pri delu z našimi dijaki. Veselim se nadaljnjega sodelovanja.

HD Mag. Karoline Kurnig-Gruber (ravnateljica Nove srednje šole 6 v Šentpetru)

Kooperacija z italijansko šolo

Liceo Linguistico Cividale - S. Pietro al Natisone in Dvojezična ZTAK sta se v maju 2013 zmenili za sodelovanje v obliki izmenjave učencev obeh šol. Tako bodo v naslednjem šolskem letu dobili naši učenci možnost, da prisostvujejo poletu na jezikovnem liceju v Cividale/Furlaniji in stanujejo pri italijanskih družinah.

Seveda bodo tudi italijanski dijaki prišli na obisk k nam, kjer bodo stanovali pri družinah dijakov, ki so bili na izmenjavi v Italiji. To bo vsekakor enkratna priložnost za spoznavanje sosedov in njihovega jezika in kulture.

Dijaki, ki se zanimajo za to možnost izmenjave, so pod mentorstvom prof. Rozvite

Wuttej že navezali stike preko elektronskih medijev.

Italijanske kolegice so uradno obiskale Dvojezično ZTAK, kjer so spoznale način delovanja naše šole in poglobile stike z učitelji jezikov.

Herzlichen Dank dem Eissalon ARCOBALENO für das großzügige Sponsoring beim Tag der offenen Tür! Das Eis schmeckte wirklich lecker!

Ringraziamo la gelateria ARCOBALENO per la sponsorizzazione il giorno delle porte aperte! Il gelato era davvero squisito!

Leonardo-Schulpartnerschaft »Next generation mobility«

Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana (ŠC PET) in Dvojezična zvezna trgovska akademija (DZTAK) sta podpisali pogodbo o sodelovanju na mednarodni ravni v okviru evropskega programa Leonardo da Vinci.

Intenzivni pogovori o podrobnostih tega sodelovanja so potekali 11. dec. 2012 na Dvoje-

zični TAK. Ljubljansko šolo so zastopali direktorica dr. Tatjana Novak in ravnatelj Srečko Lajnšček s svojim timom. Njihovi celovski pogovorni partnerji pa so bili ravnateljica mag. Amrusch-Hoja, prof. Isop in prof. Müller.

Mithilfe der Nationalagentur für lebenslanges Lernen (National Agency for Lifelong Learning) werden SchülerInnen der Zwei-

sprachigen HAK sowie der Schule für Post, Wirtschaft und Telekommunikation jeweils die Möglichkeit haben, ein Praktikum im angrenzenden Ausland zu absolvieren, d.h. die Kärntner SchülerInnen in Slowenien, die slowenischen SchülerInnen in Kärnten. Der Beginn dieses Schüleraustausches ist für das kommende Schuljahr 2013/14 angesetzt.

Delegacija Šolskega centra za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana (PET) na obisku v Celovcu.

Dr. Bogdan Štefan Šalej

Pred dobrimi 18 leti je vse izgledalo kot sanje komajda osamosvojenih Slovencev:

Postavitev Trgovske akademije v 180-milijonski Braziliji, dve tretjini veliki kot Evropa, z znanjem koroške Dvojezične trgovske akademije, ki je tudi začela

BRAZILIJA – MINAS GERAIS

Ponosni na posajeno drevo

svojo pot malo pred tem. Skupini sanjačev, v kateri so bili Jože Bavdaž, ravnateljica dvojezične TAK dv. sv. mag. Maja Amrusch-Hoja, takratni avstrijski zvezni poslanec Karel Smolle, prof. Majda Zavašnik iz Ljubljane in profesorji koroške trgovske akademije skupaj z dipl. inž. Walterjem Heuritschem z Ministrstva za izobraževanje v Avstriji je ostro nasprotoval takratni avstrijski veleposlanik v Braziliji, ki je trdil, da Avstria nikoli ne bo dovolila, da se avstrijski šolski model presaja v Brazilijo preko brazilsko-slovenske-židovske (to

je moja malenkost) zveze. Zgodilo se je, da smo vsi skupaj z neizmernimi močmi, optimizmom in trdim delom, kateremu so se z navdušenjem pridružili Brazilci z ministrom Guia in prvim ravnateljem prof. Clemencaujem na eni strani, na drugi strani pa vsa srenja profesorjev in dijakov na Dvojezični trgovski akademiji s pomočjo predvsem neutrudljivega sekcijskega šefa Walterja Heuritscha. Nismo postavili le ene šole po avstrijskem vzorcu, temveč imamo danes po 18 letih cel sistem šol. Temu projektu se

Die Fassade der Escola Técnica de Formação Gerencial im Bundesstaat Minas Gerais

je tudi pridružil novinar Mirko Bogataj, ki ga je ustrezeno predstavil avstrijski javnosti.

Danes je samo v zvezni državi Minas Gerais 15 akademij, ki so v letu 2012 imele 1631 dijakov, v vseh letih od samega začetka pa je končalo šolanje kar 8333 dijakov, v centralni šoli v Belo Horizonte, prestolnici zvezne države Minas Gerais, pa je zaključilo maturo 1699 dijakov. 72 % vseh maturantov je zaposlenih, velika večina jih nadaljuje študij na univerzi, kar 35% pa je odprlo lastno podjetje. 54 % je šefov v podjetjih. Program učnih firm deluje nadvse uspešno tudi v mednarodni povezavi, istočasno pa ima osnovna trgovska akademija, Escola Técnica de Formação Gerencial, že »vnuka«, to je poseben program (tretji letnik) za dijake javnih šol iz revnih področij, kjer se učijo vse predmete iz predmetnika trgovskih akademij poleg rednega študija na gimnaziji. Naval na ta program je tolikšen, da je za vsako prosto mesto kar 9 kandidatov.

Gospa ravnateljica in profesorski zbor Dvojezične trgovske akademije v Celovcu sta lahko ponosna na sad svojega dela v Braziliji. Res je, da je bilo to sodelovanje nekje prekinjeno iz raznoraznih razlogov, ampak drevo raste in obrodi sadove tiste vrste, ki jih noben vihar sovraštva in nerazumevanja ne more podreti. In resnici na ljubo

Die brasilianische Partnerschule von innen

ni bilo malo takih, ki so nam pošiljali tako na eni kot na drugi strani veter v hrbet, da bi zrušili projekt. Dokazali ste, da ste sposobni, da vidite preko Karavank in preko oceanov in da nas ni nič strah, kadar naredimo nekaj dobrega, da se borimo za to.

Ko gledam nazaj, vidim zaupanje v bodočnost, ki smo jo skupno zgradili z iskrenim upanjem, da bo projekt še naprej pomemben za vse. Zato rej

vsem, ki so sodelovali v projektu, predvsem pa dvorni svetnici mag. Amrusch-Hoja rečem najbolj preproste besede v našem maternem jeziku: hvala lepa. Novemu vodstvu pa z željo za uspešno vodenje šole tudi polagam na srce, da nadaljuje s tem projektom še bolj uspešno, kot je to storila naša generacija.

Dr. Bogdan Štefan Šalej

**Dan odprtih vrat
Tag der offenen Tür
24. 1. 2013**

Erfolgreiche Präsentation am Tag der offenen Tür

Izzrebani so bili / Preise gewonnen haben:

Dominik Kampel

Vernes Durmišević

Vanesa Durmišević

Sponzorji / Sponsoren:

Zveza Bank

Mohorjeva knjigarna

Združenje staršev

SGZ

**Mohorjeva
Hermagoras**
www.mohorjeva.at

Dobitniki nagrad ob Dnevu odprtih vrat s sponzorji in predstavniki šolstva (dir. mag. Rudi Urban, mag. Roman Till, ravn. mag. Maja Amrusch-Hoja, ravn. mag. Karoline Kurnig-Gruber, mag. Hermann Kelich in dr. Theodor Domej

„BE STRONG – BE SAFE“

Am 16. November 2012 fand unser Maturaprojekt „be strong – be safe“ im FightSkillz Studio in Ebenthal statt.

Es versammelten sich insgesamt 22 junge Frauen, um von 8:00 – 15:00 einen Einblick in die Selbstverteidigung namens „KRAF MAGA“ zu bekommen. Unser Maturaprojekt war dem Thema „Gewalt an Frauen“ gewidmet, über die leider immer öfter in den Medien zu hören bzw. lesen ist. Es war sehr anstrengend, aber auch ziemlich lehrhaft. Manche mussten lernen, dass es in Ordnung ist zuzuschlagen, wenn es keine andere Möglichkeit mehr gibt, sich zu wehren. Es wurden Fragen in den Raum gestellt wie z.B.: Was mache ich, wenn mich jemand von hinten angreift? Was kann ich tun, wenn ich bedroht werde? Was würde rein gesetzlich geschehen,

nachdem ich mich selbst verteidigt habe?

Wir begannen mit einem kurzen, aber anstrengenden Aufwärmtraining. Danach wurde uns gezeigt, welche Position die Beine, Arme und Oberkörper einnehmen sollten. Daraufhin folgte ein „Angriff – Abwehr“-Training. Es wurde uns gezeigt, wie man mit den Fäusten zuschlagen kann, ohne dass man sich dabei selbst verletzt.

Nach dem anstrengenden Tag

gab es natürlich auch ein köstliches Mittagessen für alle. Für uns war es ein sehr erfolgreicher und lehrreicher Tag. Wir bedanken uns noch einmal recht herzlich bei unserem Trainer Dominik Rab.

16. novembra smo izvedli naš maturitetni projekt pod gesom »be strong, be safe«.

Zbralo se je 22 deklet, ki so energično pokazale, kaj znajo. Naš projekt se je ukvarjal s sa-moobrambo, kako se ženske lahko branijo, kako lahko pre-prečijo nasilje ...

Po kratkem, a napornem ogrevanju smo se lotile glavnega dela; kako se braniti pred nasi-ljem. Prikazali so nam različne metode, katere smo kar z navdušenjem poizkusile.

Z našim trenerjem Dominikom Rabom smo imele poučen dan, na katerem smo se naučile, da tudi ženske lahko udarijo.

Sara Marič, Julia Krische, Yvonne Riepl, 5.A

Biološko kmetovanje – BIO-Landwirtschaft

**Kaj je biološko kmetovanje?
Od kod prihajajo tako imenovani »bio proizvodi«? Komu se imamo zahvaliti, da lahko uživamo te naravne proizvode?**

To je le nekaj vprašanj, ki smo si jih zastavili. Želeli smo izvedeti, ali bioproizvodi izpolnjujejo to, kar obljubljajo in kar si od njih obetamo, in ali se lahko kosajo s kemičnimi proizvodi sodobnega časa.

Poleg tega nas je zanimalo, kako je mogoče preživeti s kmetovanjem na biološki način. Ogledali smo si torej potek vsakdanjega dela na kmetiji ter financiranje s pomočjo raznih podpornih programov in drugih možnosti pridobivanja finančnih sredstev. Navdušili smo se tudi nad mislijo, da organiziramo „bio-praznik“. Tako smo na enem naših tedenskih sestankov sklenili, da v sklopu našega maturitetnega projekta postavimo na noge tak „bio-praznik“.

Čakalo nas je veliko dela. Predvsem je bilo treba priskrbeti potrebna denarna sredstva. Iskali smo sponzorje in slednjic tudi zbrali zadostno vsoto denarja. Levji delež dela pa nas je čakal sele pozneje.

Določiti je bilo treba termin, priskrbeti je bilo treba lokacijo za izvedbo praznika ter hrano

in pijačo. Odločili smo se za 27. oktober 2012. Po posvetu glede hrane smo izbrali odojka. Želeli smo predstaviti in ponuditi širok izbor pičač (čaj, sokove, vino, pivo), seveda samo biološke pridelke.

Teden dni pred praznikom smo razdelili letake, ki smo jih oblikovali s pomočjo programa Adobe Photoshop.

V soboto, dne 27. oktobra 2012, smo bili pripravljeni. Ob 9. uri smo se srečali pri gasilskem domu v Dobu, kjer smo dobili na razpolago prostore. Pripravili smo vse potrebno, vse je teklo po zasnovanem načrtu. Praznik je bil zelo uspešen. Obiskovalci in prireditelji so bili zadovoljni.

Po zabavi je pred zabavo. Gasilski dom je bilo treba pospraviti, očistiti in prezračiti. Odpeljali smo mize in klopi, in tudi računovodstvene stvari je bilo treba opraviti. Konec konca pa smo bili zelo veseli, da smo organizirali ta projekt, ker smo sedaj vsi za eno izkušnjo boljejši.

Katja Podgornik, Jonatan Wakounig, Niko Polzer, Marco Trampusch, 5.A

CUP OF COLOURS – Carinthian Championship

Am Samstag, dem 15. September 2012, fand in Klagenfurt beim Wörtherseestadion die erste Kärntner Fußballmeisterschaft „Cup of Colours“ statt. 14 Nationen nahmen daran teil, darunter Ägypten, Nigeria, Türkei, Afghanistan, Bosnien und Herzegowina, Albanien, Kurdistan, Deutschland, Tschechien, Angola, Österreich u.a. - alle Teilnehmer leben in Kärnten.

Der „Cup of Colours“ zeigte, wie bunt unser Land ist und leistete einen konkreten Beitrag zur Völkerverständigung. Darüber hinaus hat dieser Cup das Bewusstsein geschärfpt, dass wir in einem gemeinsamen Land leben und voneinander lernen können.

Um 18:30 folgte die Siegerehrung, wo sich alle Mannschaften gegenseitig bejubelten. Die gemeinsame Feier nach dem Turnier stand unter dem Motto „Music of Colours“, wo die Vielfalt der unterschiedlichsten Lebenswelten der Nationen mit Kultur, Musik (DJ Chris – Kongo, Volume Tear – Austria) und Kulinarik zum

Vorschein kam. Unterstützt wurde das Projekt vom EU-Förderprogramm „Jugend in Aktion“ sowie von den Vereinen Iniciativa Angola und dem Slowenischen Athletik-Klub SAK.

Nogometno prvenstvo „Cup of Colours“ se je začelo 15. septembra 2012 ob 12. uri na igrišču ob Wörtherseestadionu.

Sodelovalo je 14 moštev različnih narodnosti - mdr. Bosanci, Slovenci, Egipčani, Nigerijanci, Turki, Albanci, Kurdi, Nemci, Afričani,

„Cup of Colours“ je bil turnir posebne vrste. Želel je prispevati svoj delež, da se zmanjšajo predsodki ter se ustvari prostor

za medsebojna srečanja. Ndalje je „Cup of Colours“ krepil zavest o tem, da živimo v skupni deželi ter da se lahko drug od drugega učimo.

Po nogometnem turnirju je sledila fešta z naslovom „Music of Colours“. Skupno praznovanje je zrcalilo pestri življenski svet različnih narodnosti z njihovo kulturo, kulinariko in glasbo (DJ Chris – Kongo in Volumen Tear – Avstrija).

Projekt so podprli Evropska skupnost s programom „Mladina v akciji“ ter društvi Iniciativ Angola in SAK.

*Simone Haschej, Jasmin Božič,
Magdalena Kap, 5.A*

„Hoch hinaus/povzpmi se“

Mit unserem Maturaprojekt haben wir die Eigenschaften Gleichgewicht, Reaktion und Beweglichkeit von Kindern im Alter von 12-13 mithilfe von dafür bestimmten Computerprogrammen (TDS und MFT) analysiert.

Wir führten mit den Kindern auch einen Speedkletter-Wettbewerb durch und verglichen die Ergebnisse der beiden Bereiche miteinander, um zu sehen, ob diese miteinander zusammenhängen.

In Zusammenarbeit mit dem Slowenischen Alpenverein Klagenfurt (Slovensko planinsko društvo Celovec), mit der ausgebildeten Kletterlehrerin Daniela Herceg sowie dem Sportwissenschaftler Mag. Pe-

ter Stern und der Neuen Mittelschule Kühnsdorf ist uns unser Projekt gelungen und kam bei den Beteiligten sehr gut an.

Z našim maturitetnim projektom smo testirale sposobnosti otrok v starosti od 12-13 let s pomočjo računalniških programov (TDI in MFT).

Izvedle smo tudi tekmovanje v hitrem plezanju. Nato smo primerjale rezultate obeh področij.

V sodelovanju s Slovenskim planinskim društvom Celovec, s profesionalno plezalko Danielo Herceg, s športnim strokovnjakom mag. Petrom Sternom in novo srednjo šolo Sinča vas, je naš projekt dobro uspel.

Aleksandra Janežič, Jana Trap in Lea Merkužič, 5.B

Avenida d.o.o.

Ta projekt se nama je zdel dobra ideja, ker imava lahek dostop do informacij, saj je oče vodje projekta Vida Bračiča direktor podjetja, gospod Boris Bračič.

Veliko sva lahko napisala o podjetju samem, saj ima že skoraj 20 let dolgo zgodovino. Podjetje ima sedež v Dravogradu na Koroškem. Ukvarya se s pro-

dajo pohištva po meri, npr. za dnevne sobe, kuhinje, otroške sobe oz. pohištvena oprema za celotno hišo. Opremljajo tudi: šole, bolnice, knjižnice, trgovine in druge javne in privatne ustanove. V zadnjih letih pa prodaja tudi okovje in „WC-kabine“.

Gospod direktor in drugi zaposleni so nama radi pomagali. Ker sva s projektom pričela pre-

cej pozno, sva morala hitro priti do vseh podatkov.

Projekt se nama je zdel dobra zamisel tudi zato, ker je pomenil možnost, da predstaviva dobro, kvalitetno podjetje z veliko izkušnjami tudi na avstrijskem trgu.

Vid Bračič,
Vito Viceljo, 5.B

Klettern am Kanzianiberg

Unter dem Motto „Sichern und Versichern“ starteten am 9. Oktober 2012 die zwei Maturantinnen Klara Jesenko und Tanja Hallegger aus der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie Klagenfurt ihr Maturaprojekt am Kanzianiberg in Finkenstein.

Tanja und Klara organisierten für einige ihrer Mitschüler diesen Schnupperklettertag, welcher erfolgreich, unterhaltsam und sehr lehrreich ablief.

Fünfhundert Routen mit verschiedenen Schwierigkeitsgraden (3 bis 12) stehen den Kletterern in atemberaubender Landschaft zur Verfügung.

Ein Bergführer von der Alpinschule „VIERJAHRESZEITEN“ informierte unter der Leitung von Josef Egarter über die Genauigkeit des „sicheren Sicherns“, die Sicherungstechnik, die wichtigsten Knoten und das passive Abseilen.

Danach stand eine ca. dreistündige Bergführung durch die wilden Schluchten des Kanzianberges am Programm, die mit dem Abseilen an einer fünfzig Meter hohen Felswand endete.

Anschließend konnten sich die Maturanten und Maturantinnen in Gruppen beim „Top-Rope“-Klettern (klettern mit umgelenkten Seil) gegenseitig sichern und am Felsen ablassen.

Organisationsteam Klara Jesenko, Tanja Hallegger, 5.A

Partner dieses Projektes ist der Vorsitzende des slowenischen Alpenvereins Klagenfurt, Herr MMag. Anton Starmann.

Für die Gruppe war es jedenfalls ein unvergessliches Erlebnis.

PLEZANJE NA ŠKOCIJANU

Pod gesлом „Varovanje in zavarovanje“ sta imeli sredi oktobra maturantki Dvojezične tr-

govske akademije Klara Jesenko in Tanja Hallegger maturitetni projekt na Škocjanu pri Bekštanju.

S pomočjo sošolcev sta organizirali Dan plezanja, ki je potekal zelo uspešno, zabavno in informativno. Poleg vodenega plezanja nas je trener seznanil z varnostnimi ukrepi pri plezanju.

Škocjan, gora, na kateri sta izvedli maturitetni projekt, ima 500 različnih poti z različnimi težavnostnimi stopnjami (3 do 12). Plezalci lahko plezajo v prekrasni pokrajini z neverjetno okolico.

Partner projekta je bil podpredsednik slovenskega planinskega društva Celovec, gospod Mmag. Anton Starmann.

Za celotno skupino je bil ta dan vsekakor nepozabno doživetje.

Homepage and Design for Reberník

In unserem 5. Jahr an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie sollten wir uns ein geeignetes Maturaprojekt aus suchen.

Es sollte einen betriebswirtschaftlichen Hintergrund sowie einen Bezug zu unserer Fachrichtung enthalten. Nach langer Überlegung entschied sich unsere Projektgruppe (bestehend aus Judith Brandner, Maja Kolter und Stephanie Mischitz) für eine Zusammenarbeit mit dem Transportunternehmen Reberník in Völkermarkt. Es ist ein Familienunternehmen, das seit der Gründung im Jahre 1964 von einer Einzelperson geführt wird.

Wir entschieden uns für dieses Projekt, da wir die Informationen, die wir brauchten, schnell und leicht einholen konnten. Für die Fachrichtung wollten wir eine angemessene Website zur Erweiterung des Bekanntheitsgrades des Unternehmens erstellen. Unser Aufgabenbereich bestand aus der Ausarbeitung der firmengerechten Website, neu designten Visitenkarten und den betriebswirtschaftlichen Themen wie beispielsweise der Kollektivvertrag, das Transportmittel LKW und die Rekrutierung neuer Mitarbeiter.

Die Aufgaben wurden gerecht auf alle drei Teammitglieder aufgeteilt. Um die Vorstellungen des Unternehmers zu berücksichtigen, wurden auch einige persönliche Treffen arrangiert, die uns helfen sollten, die Unternehmensstruktur besser zu verstehen. Die Homepage wurde nach Vorgaben des Unternehmers sowie unter Einhaltung des E-Commerce Gesetzes erstellt und farblich an die Unternehmensfarben angepasst. Gearbeitet wurde hauptsächlich mit den Programmen Dreamweaver, Photoshop und Microsoft Publisher. Auch die neuen Visitenkarten wurden

fachgerecht ausgearbeitet und mit dem Unternehmenslogo versehen.

Obwohl die Programmierung der Homepage und die Ausarbeitung des Projektes nicht einfach waren, konnten wir alle Projektziele gut umsetzen. Im Februar wurden die Ergebnisse im Rahmen einer Projektpräsentation in unserem Kompetenzzentrum vorgestellt.

Maja Kolter,
Stephanie Mischitz &
Judith Brandner, 5.B

„Volksschulenduell“

Lisa Maier, Iris Paulitsch, Valentina Fondriest, 5.B

Mit unserem Maturaprojekt „Volksschulenduell“ wollten wir erreichen, dass Kinder im Volksschulalter Spaß an Bewegung und Sport sowie an gesunder Ernährung entdecken.

Es traten zwei Volksschulen gegeneinander an und zum Schluss gewann die schnellste Gruppe. Da nicht in jeder Gruppe gleichviele Kinder waren, rechneten wir jeweils den Durchschnitt der Gesamtzeit aus.

Unsere Diplomarbeit haben wir in verschiedene Kapitel aufgeteilt. Da es uns wichtig ist, dass

jeder, der diese Projektarbeit durchliest, weiß, wer sie erstellt hat, stellten wir am Anfang die drei Projektmitglieder vor.

Anschließend berichteten wir über die Planung bzw. Organisation des Projektes. Wir haben alles genau beschrieben. Wir haben einen Zeitplan sowie einen Tagesablaufplan erstellt. Auch ein kurzer Text über unser Logo und über das Buffet durften nicht fehlen.

In unserer Diplomarbeit vertieften wir uns in 3 Themen, und zwar: Sport, Adipositas und gesunde Ernährung für Kinder.

Im Kapitel Sport haben wir positive Langzeiteffekte aufgezählt, wir haben aber auch einen kleinen Text über Couchpotatoes geschrieben. Im Kapitel Adipositas spezialisierten wir uns eher auf Motivationsgründe für Kinder, über Fettleibigkeit schrieben wir nur einen kurzen Text. Im Kapitel gesunde Ernährung für Kinder haben wir über gesunde Getränke sowie Speisen berichtet. Wir haben aufgezählt was Kinder zum Frühstück, zur Jause, zum Mittagessen sowie zum Abendessen essen sollten.

Zum Schluss berichteten wir noch über das Sponsoring. In dieses Kapitel schlossen wir unsere Sponsorenmappe ein. Auch die Themenliste des betriebswirtschaftlichen Umfeldes, das Abbildungs- und Quellenverzeichnis, die Protokolle sowie ein Anhang durften nicht fehlen.

Z našim maturitetnim projektom smo hotele doseči, da se bodo otroci radi gibali in da se bodo radi zdravo prehranjevali.

Dve ljudski šoli sta igrali druga proti drugi in ob koncu je zmagaala najhitrejša skupina. Ker v skupinah ni bilo enakega števila otrok, smo morale izračunati povprečje od celotnega časa.

Diplomsko naloge smo razdelile na štiri dele. Na začetku smo predstavile člane projekta, ker se nam zdi pomembno, da bralci vedo, kdo je pisal to nalo- go.

Po tem smo poročali o načrtovanju oz. o organizaciji projekta. Vse smo točno opisale. Izdelale smo časovni načrt ter načrt poteka dneva. Seveda ni smel manjkati kratek tekst o lo- gotipu ter prigrizku.

V naši diplomski naloge smo obdelovale tri teme bolj na- tančno: šport, debelost ter zdravo prehrano za otroke. V poglavju šport smo naštele učinke v starosti, pisale smo tu- di kratek tekst o „couchpotatoes“. V poglavju debelost smo se bolj specializirale na to, kako lahko motiviraš otroke. O de- belosti smo pisali samo kratek tekst. V poglavju Zdrava pre- hrana za otroke smo poročali o zdravih pičah ter jedeh. Na-

štetele smo tudi, kaj naj otroci je- jo za zajtrk, za malico, za kosilo ter za večerjo.

Na koncu smo še poročale o sponzorstvu. V to poglavje smo vključile tudi našo sponzorsko mapo. Vključile smo tudi 15 tem iz gospodarskega poslo- vanja, seznam virov ter od- slikav, protokole in priloge.

*Lisa Maier, Iris Paulitsch,
Valentina Fondriest, 5.B*

Oglasni film za društvo Danica – Werbespot

Danica je Slovensko prosvetno društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1914 in katerega sedež je v Šentprimožu.

Letos ima pevsko društvo svojo stoletnico obstoja, za katero so imeli praznovanje s tremi kon- certi. Danes ima društvo 350 članov. Sestavljajo ga Mešani pevski zbor Danica, Otroški in mladinski zbor Danica, pevski zbor Korenine Danice, Ansam- bel Trio Korotan ter gledališče in odrsko delo. Vse te pevske skupine so tudi že izdale več zgoščenk.

Naša vodja skupine je sama članica društva in zato je tudi ona bila naš povod za od- ločitev o tej temi projekta, za katerega smo ustvarile kratek film, ki bo prikazan na njihovi spletni strani. V filmu so slike z njihovih nastopov ter iger in njihova pesem, ki so jih sami posneli. Po več dnevih in urah premiš- ljevanja smo si končno lahko določile vsaki posebej delo. Vsaka je dobila nekaj nalog, katere smo morale skrbno opraviti ter se jih resno poprijeti. Po končanem delu smo se vsedle skupaj, pregledale rezul-

tate, jih po potrebi popravile in si mogoče pomagale še pri kakšni težavi.

S tem projektom želimo, da spoznate kulturo na drug način in kako zelo močno je to društvo ter njegov uspeh. Pri Danici je lepo videti, kako kultura vpliva in navdihuje mladi rod in bo vedno prisotna med nami. Tudi me smo navdušene nad delom društva Danica in upamo na njen nadaljnji uspeh.

*Kristina Hajnžič,
Valentina Dujmović,
Amela Sinanović, 5.A*

Werbespott KOŠ – reklamni spot KOŠ

„Werbespott Koš“ ist das Matuprojekt der Gruppe Barbara Jop, David Krznar, Andrej Požgai- Wir haben uns entschlossen, das Projekt für den Verein Koš zu veranstalten.

Der Basketballclub Koš ist ein sehr bekannter und erfolgreich er Verein in Kärnten. Durch viele Gespräche mit dem Trainer und Sportdirektor Stefan Hribar haben wir herausgefunden, dass Koš noch keinen eigenen Werbespot besitzt. Durch eine Umfrage im Verein haben wir herausgestellt, dass sich viele einen Spot wünschen, damit der Verein noch mehr Aufmerksamkeit auf sich zieht.

Ziel des Projektes ist es eine bessere Wiedererkennung des Klubs zu erreichen. Außerdem wollen wir die Professionalität des Vereins hervorheben. Für uns ist es auch wichtig, dass der Imagetransfer gesteigert wird.

Zusätzlich wollten wir erreichen, dass wir neue talentierte Spieler, mehr Publikum und mehr Sponsoren für den Basketballverein Koš erwerben.

Wir führten das Projekt mit Hilfe von Herrn Dolinšek durch, der uns auch den gesamten Werbespot finanzierte. Um den Werbespot auch gut zu gestalten, mussten wir einige Spieler des Vereins Koš bitten, uns zu helfen. Wir suchten uns einen geeigneten Platz zum Drehen. Zuerst hatten wir den Basketballplatz im Mladinski Dom in Aussicht. Doch dieser passte nicht so in unser Konzept. Auf der Suche nach einem neuen geeignetem Platz kamen wir zufällig bei der Fischlsiedlung vorbei und sahen einen Basketballplatz, der perfekt in unser Konzept hinein gepasst hat. Es sollte nämlich ein mehr heruntergekommener Platz sein (Street-Basket), da wir einen

ausgefallenen Spot machen wollten.

Es sollte so sein, als ob 3 Fremde an ihrem freien Tag einfach nur Basketball spielen wollten, zufällig kommt ein kleiner Junge vorbei und will mitspielen. Doch wie es üblich ist, wollten sie nicht, dass er mitspielt. Er versuchte, mehrmals sich in das Spiel zu integrieren, doch es gelang ihm nicht. Als plötzlich der Ball über den Zaun flog, nutzte er die Gelegenheit um allen zu zeigen, was er kann. Er nahm den Ball und schmiss ihn über den Zaun und traf genau in den Korb. Zuerst lachten sie den Jungen noch aus, doch als er traf waren alle fasziniert und gleichzeitig sprachlos.

Wir wollen mit diesem Spot zeigen, dass die Zukunft in den Händen der Jungen liegt, dass man den jungen Spielern die Chance gibt, sich zu beweisen; dass man die Jungen nicht vernachlässigt. In vielen jungen Spielern ist mehr Talent, als man sich manchmal denkt, deshalb sollte man das ausnutzen und die Chance geben.

Um den Wiedererkennungswert zu steigern, haben wir den Spot in verschiedenen Portalen gezeigt. Unter anderem finden Sie den Spot auch auf der Homepage www.kosbasket.at

Wir haben auch für die ganze

Barbara Jop, Andrej Požgai in David Krznar pri delu.

Gruppe T-Shirts besorgt, um für ein seriöses Auftreten zu sorgen. Bei dem Design der T-Shirts stand uns Herr Golavčnik stets zur Seite. Er hat auch einen Teil der Kosten übernommen, da er selbst großen Wert auf den Sport legt.

Die Dreharbeiten dauerten einen ganzen Tag, zur Belohnung haben wir ein sehr gutes Resultat bekommen. Zwei Tage später gingen wir zum Regisseur um die Tonaufnahmen für den Spot aufzunehmen.

„Werbespot Koš“ je maturantski projekt naše skupine Barbare Jop, Davida Krznarja in Andreja Požgaia. Odločili smo se, da ta projekt naredimo za klub KOŠ.

Košarkarski klub KOŠ je zelo znan in uspešen klub na Koroškem. Po številnih pogovorih s trenerjem in športnim direktorjem Štefanom Hribarjem smo ugotovili, da si veliko članov tega društva želi nek spot, da bi klub dobil še več pozornosti. Cilj tega projekta je, da bi pipo-

mogli k boljši prepoznavnosti kluba. Želimo tudi poudariti strokovnost kluba. Za nas je pomembno, da se poveča image transfer. Dodatno hočemo doseči, da za košarkarski klub Koš Celovec pridobimo nove talentirane igralce, več publike in več sponzorjev.

Projekt smo izvedli s pomočjo gospoda Dolinška, ki nam je reklamni spot celo financiral.

Da bi reklamni spot posneli tako, kot smo si ga zamislili, smo poklicali nekatere igralce Koša,

da nam pri tem pomagajo. Najprej smo poiskali primeren kraj za snemanje. Kot prvo smo hoteli snemati v Mladinskem domu, a ta kraj nam ni bil všeč, ni ustrezal našemu konceptu. Med iskanjem

drugega, primernejšega kraja smo slučajno naleteli na športno igrišče v naselju Fischl v Celovcu. Izkazalo se je, da je bilo to igrišče perfektno za naš koncept, saj smo iskali tako bolj staro zapuščeno igrišče (za Street Basket), ker smo hoteli posneti bolj nenavaden, nevsakdanji film.

V načrtu smo imeli, da se na lep, prost dan, trije starejši igralci zabavajo in malo mečejo žogo na koš. Nato pride slučajno mimo nek mlajši otrok, ki se

hoče igrati z njimi. Toda, kot je pri starejših navada, fantu niso pustili, da se jim pridruži. Mali fant se jim je večkrat poskušal pridružiti. Ko pa je čez nekaj časa žoga zletela čez ograjo prav k njemu, je izkoristil priložnost in pokazal, kaj zna. Pobral je žogo, jo vrgel čez ograjo in naravnost v koš. Najprej so se mu posmehovali, toda ko je zadel, so bili vsi presenečeni in ostali so brez besed.

S tem spotom hočemo ljudem pokazati, da prihodnost stoji na mladih; se pravi, da jim je treba dati priložnost, da se izkažejo. Mladih športnikov ne smemo zanemarjati! Veliko mladih igralcev ima toliko talanta, kot si človek včasih ne bi mogel misliti. Zato je treba to izkoristiti in jim dati priložnost.

Da bi klub bil bolj prepoznaven, smo spot pokazali v različnih portalih. Med drugim si ga lahko ogledate na spletni strani Koša www.kosbasket.at

Da ne bi na naši predstavitevi projekta učinkovali dolgočasni, smo si priskrbeli posebne majice. Pri oblikovanju dizajna nam je ob strani stal g. Golavčnik. Prevzel je tudi del stroškov, saj on šport zelo ceni. Snemanje spota je trajalo cel dan, za nagrado pa smo dobili zelo dober rezultat. Dva dni pozneje smo šli k režiserju za snemanje zvočnih posnetkov.

Barbara Jop, Andrej Požgai in David Krznar, 5.B

Gostilna Pri divjem petelinu

Na koncu 4. letnika Dvojezične trgovske akademije v Celovcu smo se razdelili v skupine; naša je sestavljena iz treh članic: Ema Erznožnik, Laura Pandev in Lidia Čančar.

Po kratkem premišljevanju smo se odločile, da bomo sodelovali z gostilno Pri divjem petelinu. Nato smo porabile kar nekaj časa, da smo se dogovorile, kaj bomo naredile za podjetje in katere gospodarske teme bomo opisale. Za podjetje

smo s pomočjo programa Microsoft Office Publisher ustvarile vizitke in brošure, ki so jih natisnili v Mohorjevi tiskarni. Glede na področje, s katerim se podjetje ukvarja, smo se odločile za gospodarske teme in jih podrobnejše razložile.

Gostilna Pri divjem petelinu se nahaja v občini Medvode, v majhni vasi Sora. Gostilna je bila prenovljena poleti 2012 in s svojim domaćim ambientom privablja goste iz bližnjih krajev. Ponuja velik izbor pižač in nekaj

domačih prigrizkov, katerih izbor želi v bodoče še bolj razširiti. Gostilna lahko sprejme 50 gostov v notranjih in zunanjih prostorih.

Pri izvajjanju projekta smo pridobile veliko novih spremnosti in znanj. Naučile smo se, kako sodelovati v skupini, uporabiti naš prosti čas za delo in dokončati naloge do zahtevanega roka.

*Ema Erznožnik, Laura Pandev,
Lidia Čančar, 5.B*

Die 5.B-Klasse von ihrer schönsten Seite ...

Dan mladih podjetnikov na Dvojezični trgovski akademiji

Že sedmič na naši šoli so imeli učenci četrtega letnika v predmetu „Projektni menedžment“ (PMPA) naložo izdelati poslovni načrt za fiktivni vstop v samostojnost podjetništva.

Kot lansko leto smo začeli že meseca oktobra z impulznim predavanjem davčnega svetovalca Mag. Klokarja, ki je učence seznanil s primeri učnih načrtov iz vsakdanje prakse.

Dne 11.3.2013 smo nato priredili na Dvojezični Trgovski Akademiji v Celovcu „Dan mladih podjetnikov“. Učenci 4.A razreda so v obliki delavnice imeli priložnost, preveriti svoje znanje z zanimimi eksperti iz prakse. Povabili smo spet mladega podjetnika Tomaža Ogrisa, „MayorTOM-a“ z Radlš, ki je učencem/učenkam pokazal, kako se s kvalitativnim dizajnom lahko zasluzi denar.

Slovensko gospodarsko zbornico so reprezentirali letos mladi predstavniki, in sicer gospod mag. Mann, gospod Čertov ter gospod Lach, ki so predstavili različne projekte, kot npr. evropski čezmejni projekt „karawanks.eu“.

Inž. mag. Herwig Draxler, Gospodarska zbornica in Harald Baier, B.A. - Kärntner Sparkasse, sta zaokrožila popoldanski program. Pri diskusijah z eksperti je

prišlo do marsikatere poučne izkušnje in konec koncev do ugotovitve, da je začetek vedno zelo naporen in je potreben veliko truda, optimizma in vztrajnosti do končnega uspeha.

Dne 18.4.2013 so nato prezentali učne načrte naše šole v

kompetenčnem centru. Prezentacija je potekala v okviru Comenius-projekta, ki ga izvaja Dvojezična trgovska akademija skupno s Srednjo ekonomsko šolo »Roška« v Ljubljani.

Prof. Helmut Petschnig

LKW Walter zu Besuch an der HAK-TAK

Am 13. 3. 2013 besuchten Beate Wöfler und Christian Steinwender, zwei Mitarbeiter des internationalen Unternehmens LKW Walter Transportorganisation AG, die 4.A der HAK-TAK. Am Tagesplan stand ein Workshop zum Thema Transportlogistik.

Wir wurden in 4 Gruppen aufgeteilt. Dann arbeiteten wir mit den Unterlagen von einem Geschäftsfall zwischen einem

österreichischen Unternehmen und dem Reifenproduzenten Pirelli aus England, dem Spediteur LKW-Walter und einem Frachtführer.

Anhand dieses Falles lernten wir den Ablauf eines solchen Geschäfts per Schriftverkehr kennen (Avisos, emails, Transportdokumente, Rechnungen) und auch die verschiedenen Preisinflussfaktoren und deren Hintergründe.

Nebenbei erzählten uns Beate Wöfler und Christian Steinwender, wie der Firmenalltag abläuft und was die Arbeitsanforderungen sind und wie viel man bei LKW-Walter verdienen kann. Zusätzlich erhielten wir einige Eindrücke und Hintergrundinformationen zum Unternehmen.

Es war sehr aufschlussreich und interessant mitzumachen.

Nadine Ramusch, 4.A

Besuch aus der Wirtschaft beim 4.A Jahrgang

Tudi letos so skoraj vsi razredi sodelovali pri borzni igri „School-Investor 13“, ki jo je spet priredila Raiffeisen banka.

Od oktobra 2012 do marca 2013 so imeli učenci/učenke priložnost, množiti svoje fiktivno premoženje v vsoti 36.000 €. Na

žalost se tudi letos ni bilo možno povzpeti na eno od prvih treh mest, tako da je ostala zaključna prezentacija spet nedosegljiva.

Ostanimo pa pozitivni, naslednje šolsko leto je nova priložnost ...

Da imamo dobro perspektivo, kaže zaključni rezultat:

Top-Investor Dvoježične trgovske akademije je postal Lapusch Roman, učenec 1.A razreda, ki je pomnožil svoje fiktivno premoženje kar za 30,57 % in tem zavzel 8. mesto med korškimi učenci/učenkami. Na drugo mesto se je povzpel Wiener Julian, tudi iz 1.A razreda, ki je zvišal svoje staršno premoženje kar za 14,76 %. Tretje mesto je zavzel Pasterk Darijo, prav tako učenec 1.A razreda, ki se je zboljšal za 10,75 %. Tako je spet enkrat dokazano, da za uspešen nastop na borzi niso nujno potrebna leta šolanja ...

Prof. Helmut Petschnig

Dragemu kolegu **Helmutu Petschnigu** želimo prijeten start v novo življenjsko obdobje jeseni 2013. V jubilejnih letih TAK je še posebej rad sodeloval v šolski skupnosti naše šole pri naslednjih projektih in funkcijah: kot nadomestni kustos, razrednik, organizator Dneva mladih podjetnikov – vedno ogret za entrepreneurship!

Polizei – dein Freund und Helfer?!

Wir, der 3. Jahrgang der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie organisierten mit unserer Klassenvorständin Prof. Voggenberger das diesjährige Projekt POLIZEI. Es ging uns dabei vor allem darum, Jugendlichen die Angst vor den Beamten zu nehmen und diese mehr

als Helfer in der Not zu sehen.

Daraufhin organisierten wir einige Treffen mit Beamten der Polizei Klagenfurt und wurden dabei über Diensthunde, Drogensuchhunde, Verkehrspolizei und die Cobra informiert. Anschließend bildeten wir Gruppen und beschränkten uns auf

ein Thema, welches wir dann präsentierten. Zur Vorstellung unseres ausgearbeiteten Projektes kamen auch Vertreter der Kärntner Sparkasse, die uns mit ihrem Sponsoring für den Druck der Folder freundlich unterstützten.

Laura Košir, 3.A

GOSPOD POLICAJ, VČASIH ANGEL, VČASIH ZMAJ

Spominjam se dogodka, ki ni tako daleč,
stal sem za šankom in spraznil kozarec.
S prijatelji sem bil, se z njimi veselil,
v avto sem sedel ne da bi se kaj zavedal.

V grmu za ovinkom so stali policaji,
skriti kot zajci, pogumno kot zmaji.
Še preden sem hitro stisnil na sklopko,
že so me imeli v kazenskem postopku.

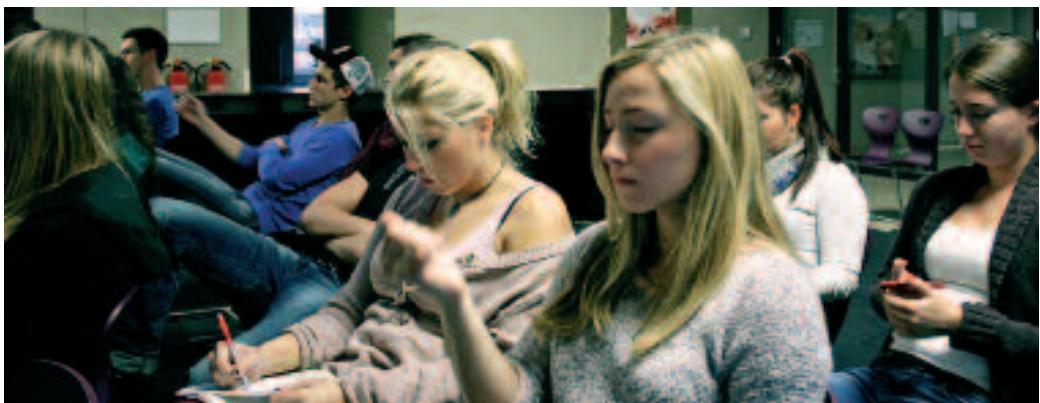
Postopek je tekel kar se da konkretno,
zato sem policaje vprašal kar direktno:
Zakaj ste me ustavili? Sem kaj narobe naredil?
Kaj z mojo vožnjo ni bilo v redu?

Odgovor na vprašanje bil je prav grozljiv,
ko se me vprašali: »Kaj ste vi kaj spil?«
Odgovoril sem mu s kričečo glavo,
„Jaz na zabavah pijem samo kavo.“

Zgodba o kavi laž je postala,
ko policistka za pihat mi je dala.
Pokazalo je preveč promilno,
zato nikoli več v gostilno.

Zadnjo solzo sreče sem si obriral,
ko policaj mi je položnico napisal.
Bil je ponosen na svojo uniformo,
z mano izpolnil predpisano je normo.

Laura Šefman, 3.A

Ob predavanju policistov

Vorträge

Diensthunde

- Speziell ausgebildete Hunde für Polizei, Zoll und Militär.
- Sie werden von einem Diensthundeführer geführt.

Drogen

- Sind psychotrope Substanzen
- Sie weisen eine Bewusstseins- und Wahrnehmungs veränderte Wirkung auf

Verkehrspolizei

Aufgaben:

- Überwachung des Verkehrs
- Verkehrsregelung, Aufnahme und Bearbeitung von Verkehrsunfällen
- Begleitung von Staatsgästen
- Verfolgung von Ordnungs- und Verkehrswidrigkeiten.

Einsatzkommando Cobra

- Wichtigste polizeiliche Sondereinheit Österreichs
- Hauptst. und Trainingseinrichtungen Wiener Neustadt
- Cobra Standorte: Wien, Graz, Linz und Innsbruck.
- Außenstellen: Salzburg, Klagenfurt und Feldkirch

HERR POLIZIST, MANCHMAL ENGEL-MANCHMAL DRACHE

Ich erinnere mich an ein Ereignis, das noch nicht so lange zurückliegt, ich stand an der Theke und trank etwas.
Ich war unter Freunden, ich hatte Spaß mit ihnen,
ich setzte mich ins Auto und habe mir nichts dabei gedacht.

Hinter dem Strauch, nach der Kurve, standen Polizisten,
versteckt wie Hasen, mutig wie Drachen.
Noch bevor ich auf die Bremse stieg,
hielten Sie mich auf.

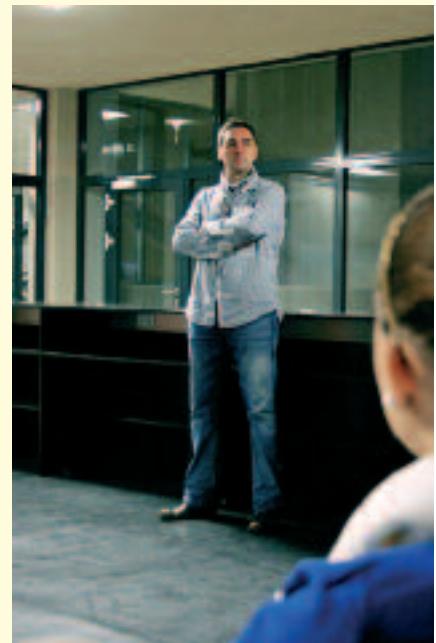
Es ist alles sehr konkret abgelaufen,
deshalb fragte ich direkt.
Warum haben Sie mich aufgehalten?
Habe ich etwas falsch gemacht?
Bin ich schlecht gefahren?

Die Antwort auf die Fragen war erschreckend,
als Sie mich fragten: „Was haben Sie getrunken?“
Ich antwortete mit dröhnendem Kopf,
auf Feiern trinke ich nur Kaffee.

Die Geschichte vom Kaffee ist eine
Lüge geworden,
als mich der Polizist bat zu blasen.
Es waren zu viele Promille,
deshalb nie wieder ins Gasthaus.

Die letzten Tränen wischte ich mir weg,
als mir die Polizei, den Strafzettel schrieb.
Er war stolz auf seine Uniform,
mit mir machte er alles,
wie es vorgeschrieben ist.

Laura Šefman, 3.A

BeSt 2012/13

Berufs- und Studieninformationsmesse Klagenfurt/Celovec

Der Präsident des LSR Mag. Walter Ebner und Frau LSI HR Dr. Helma Safron besuchten den Ausstellungsstand der Zweisprachigen BHAK.

Q-Day Wirtschaftskammer 2013

HAK
next
level.

Die Wirtschafts-
Akademie

Ehrengäste und
Organisatoren
des Q-Day

Zertifikatsüberreichung
„Digital Day“

Präsentation der Dachmarke „HAK next level. Die Wirtschaftsakademie“

LSR-Präsident Rudolf Altersberger

LSI HR Dr. Helma Safron

LH Dr. Peter Kaiser

MR MMag. Hermine Sperl (links) gratuliert der Übungsfirma Alpe-Adria-Unterwegs zum ÜFA-Zertifikat

Die Band „Store Murke“ (Zweisprachige BHAK)

Občni zbor TAKŠ management

Der neue Vorstand wurde bereits im November des neu angelaufenen Schuljahres gewählt.

Der Vorstand wurde bei der Jahreshauptversammlung einstimmig bestätigt. Des weiteren wurde der Mitgliedsbeitrag mit 2,50 € festgelegt. Außerdem wurden die Pläne, die Finanzierung und die verschiedenen Veranstaltungsvorschläge der Sektionen dem Vorstand vorgestellt.

Novembra letošnjega šolskega leta se je pri občnem zboru TAKŠ menedžmenta izvolilo novo predsedstvo. Članarina znaša 2,50 €, plačati jo morajo vsi šolarji od 3. do 5. letnika, ki obiskujejo športni in kulturni menedžment. Prav tako so bili predstavljeni vsi načrti, financiranje in predlogi za prireditve tega leta.

Funkcije/ Funktionen

- Predsednica / Obfrau
- Podpredsednica / Stv. Obfrau
- Podpredsednica / Stv. Obfrau
- Blagajničar / Kassier
- Namestnica blagajničarja / Stv. Kassierin
- Tajnica / Schriftführerin
- Namestnica tajnice / Stellv. Schriftführerin
- Sekcijski vodji za kulturo / Sekt.leit. für Kultur
- Sekcijski vodji za šport / Sekt.leit. für Sport

Ime/Name

- Pörsch Bianka
- Košir Katja
- Ogris Mirjam
- Türk Benjamin
- Neidhart Lena
- Ramusch Nadine
- Svetnik Maja
- Trap Gregor / Merva Tatjana
- Lesjak Jennifer / Miljković Danijela

Iz šolskega časopisa
Aus der Schülerzeitung

Foto: Šolski časopis TAKŠ management, avg. 2011

Neuigkeiten vom TAKŠ Management – Novosti TAKŠ menedžmenta

PRVOLIKAŠ WAC NA OBISKU PRI DIJAKIH TAKŠ MANAGEMENTA

Tiskovna konferenca s trenerjem WAC-ja Nenadom Bjelico in z igralcema Christianom Dobnikom in Michaelom Sollbauerjem v kompetenčnem centru Dvojezične trgovske akademije v Celovcu.

V četrtek, 30. januarja 2013 ob 14:30 uri, je učno društvo Dvojezične trgovske akademije v Celovcu, TAKŠ management organiziralo tiskovno konferenco s prvoligašem WAC-jem. Vabljena sta bila igralca Christian Dobnik in Michael Sollbauer ter njun trener Nenad Bjelica, ki je v materinskem jeziku (hrvaščina) odgovarjal na razna vprašanja dijakov in dijakinj. Tiskovno konferenco je moderiral Alexander Mak (ORF –slovenski spored).

Trener in igralec so informirali novinarje, učitelje in šolarje o pripravah v Turčiji in na Hrvaškem, o njenih ciljih za naslednje leto in o raznih preteklih tekmah. Tiskovna konferenca se je z zahvalo zaključila in TAKŠ management je vabil na prigrizek.

Društvo TAKŠ management se prisrčno zahvaljuje igralcem, trenerju ter vsem novinarjem.

Michael Sollbauer,
Nenad Bjelica,
Alexander Mak
und Christian
Dobnik bei der
Pressekonferenz
an der Zwei-
sprachigen BHAK

2.A auf einem Lehrausgang beim Franchisepartner

FRANCHISE?

Was soll das sein ?

Die im BWL-Unterricht auftretende Frage wurde auf Vorschlag der Schüler sofort an Ort und Stelle zu klären versucht. Die letzten beiden Stunden vor den Weihnachtsferien 2012 wurden dazu verwendet, dem kürzlich eröffneten ersten SUBWAY- Partner-Unternehmen in der Völkermarkterstraße einen Besuch abzustatten. Die Restaurant-Leiterin, Frau Wasser-

mann stellte den SchülerInnen das Franchiseunternehmen vor. Wie sie ausführte, hat sich das Konzept bewährt und es sind in nächster Zeit weitere Standorte in Villach und in Slowenien geplant. Zum Abschluss wurde den Schülern noch ein 10 % Rabatt auf ihre gesamte Konsumation gewährt, um ihrem Motto „SUBMENÜ – Alles auf einen Biss!“ Nachdruck zu verleihen.

Prof. Helmut Petschnig

Bruselj

Ekskurzija, ki je dijaki Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu, Višje šole v Šentpertru in Gimnazije za Slovence zlepa ne bomo pozabili.

Naše potovanje smo začeli na februarsko sredo zvečer in pot nadaljevali proti Nemčiji in Luksemburgu vse do Belgije. Z nekaj vmesnimi postanki smo v slabih 15-ih urah prispeli v Bruselj, kjer nas je z največjim veseljem pričakal g. Klemen Žumer. Sledilo je predavanje ter predstavitev vsakega izmed slovenskih poslancev v Evropskem parlamentu ter parlamenta samega. Prav tako pa nas je pozdravila tudi avstrijska poslanka.

V poznih popoldanskih urah smo prispevali v hotel ter uživali v prostem času. Po zajtrku nas je že čakal avtobus, s katerim smo si cel dan ogledovali mesto ter njegove zanimivosti, skupna večerja v eni od belgijskih gostiln ter nato prosti večer, ki ga je vsak preživel po svoje.

Zadnji dan v Bruselju pa smo preživel v Parlamentariumu, kjer smo se sprehodili

skozi zgodovino nastanka Evropske unije.

Na poti domov smo se za kratek čas ustavili še v eni od evropskih prestolnic v Luksemburgu, ter zadnji obisk posvetili francoskemu mestu Strasbourg.

To trodnevno potovanje nam bo še dolgo ostalo v spominu in menim, da je bila to iztočnica za povezovanje dijakov dvojezičnih šol na Koroškem ter za spoznavanje Evropske unije še na nekoliko drugačen način, kot samo izza šolskih klopi.

V imenu vseh udeležencev bi se rada zahvalila slovenskim evropskim poslancem za sponzorstvo, g. Klemnu Žumerju za

Pred Atomijem, znamenjem Bruselja

zanimiv program ter vsem ostalim, ki so nas spremljali in nam predstavili pravljično mesto Bruselj.

Špela Lunar, 4.A

Dijakinje in dijaki v Evropskem parlamentu

Dunajska akcija

Na začetku sploh nisem hotela iti na Dunaj, ker sem bila tam že z glavno šolo. Štirinajst dni preden smo šli, pa sem si premisnila in sem se odločila, da grem.

V ponedeljek, 4. 2. 2013, smo se odpeljali mi, dijaki 2.A letnika Dvojezične zvezne trgovske akademije ob 7:39 z vlakom s celovške železniške postaje na Dunaj. Vožnja je trajala približno 4 ure, tako da smo prispeli ob 11:28 na postajo »Wien-Meidling«. Potem smo se peljali s podzemsko železnico U4 do

postaje »Hütteldorf«, od tam pa smo šli še 10 minut peš k mlađinskemu hostelu. Po razdelitvi sob smo šli na kosilo, potem pa nas je pričakovala že neka gospa, ki se je predstavila kot naša vodička po Dunaju. Naša prva točka je bil obisk stolnice sv. Štefana (Stefansdom). Po končanem vodstvu smo lahko šli nakupovat. Zvečer nas je čakala v hostelu že večerja. Po večerji smo šli v svoje sobe, da se spočijemo.

V torek dopoldne smo si ogledali parlament in mestno hišo (Rathaus). Popoldne smo pa

preživeli v »Kinu na prijem« (»Kino zum Anfassen«), kjer so nam pokazali, kakšen je bil prvi film in kako nastajajo filmi nasploh. Zvečer pa smo se podali v nakupovalno središče »Donauzentrum«, kjer smo ostali do desetih.

V sredo dopoldne smo se po-peljali na letališče, kjer smo imeli vodstvo z avtobusom, ki je bilo zelo zanimivo. Popoldne smo pa obiskali grad Schönbrunn, kjer smo imeli vodstvo na temo „Enkrat drugače“ („Einmal anders“). Najprej smo imeli vodstvo z nekim gospodom, ki nam

je povedal veliko zanimivega. Videli smo, kako so cesarji in cesarice živeli prej, kakšne obleke so nosili in katere igrače so imeli otroci. Z igračami smo se lahko igrali tudi mi in ko je bilo vodenja konec, smo se oblekli še mi v obleke cesarice in cesarja. Zvečer pa smo se spet peljali v mesto nakupovat, tokrat v „Millenium City“.

V četrtek dopoldne smo imeli vodstvo po Karlovi cerkvi "Karlskirche" in po gradu Belvedere.

Popoldne pa smo imeli prosto.

Razdelili smo se po skupinah.

Ena je ostala v mestu, druga pa se je peljala v dom. Zvečer pa smo si ogledali muzikal „Elisabeth“ v Raimundtheatru, igralci so zelo dobro igrali.

V petek zjutraj smo morali še hitro pospraviti svoje sobe. Ob pol devetih pa je bil na programu še obisk cesarske zakladnice Schatzkammer. Potem pa smo se spet odpravili k železniški postaji Wien Meidling. Ker smo imeli še nekaj časa, si je lahko vsak še kupil kebab, dürüm ali pa pico.

Ko so se vsi najedli, smo se po-

dali na peron, kjer smo pričakali vlak, ki nas je popeljal nazaj v Celovec, kjer so na nas čakali že starši.

Potovanje je bilo zelo lepo, zelo dobro organizirano, zanimivo, predvsem pa poučno.

Ugotovila sem, da moja odločitev udeležiti se Dunajske akcije ni bila napačna, nenazadnje tudi zaradi dejstva, da smo se učenci in učenke med sabo bolje spoznali.

Sonja Kelih, 2.A

OBISK DIJAKOV IZ CELOVCA V CARINSKEM URADU LJUBLJANA

Dijaki 2. in 3. letnika dvojezične Trgovske akademije iz Celovca v Avstriji so 25. oktobra 2012 obiskali dve izpostavi Carinskega urada Ljubljana. Šolo obiskujejo predvsem nemško in slovensko pa tudi italijansko govoreči dijaki. Med njimi so dijaki, ki prihajajo iz Slovenije, zato so se na šoli odločili za obisk pri nas. Zanimala sta jih vloga in delovanje slovenske carinske službe.

Dijaki in profesorji so najprej obiskali Izpostavo Letališča Brnik, nato pa Izpostavo Terminal Ljubljana. Ker se izobraževanje na šoli dopoljuje s sodelovanjem z govpodarstvom, jezikovnimi obiski v drugih državah in številnimi javnimi pridelvami, je bil namen obiska povezovanje učne snovi s praksjo in izpopolnjevanje znanja slovenskega jezika za nemško govoreče dijake.

Sodelavci Izpostave Terminala Ljubljana so dijakom in profesorjem razkazali območje, kjer se carni blago, jih seznanili s carinsko zakonodajo in jim predstavili izvozno carjenje s fizično in dokumentarno kontrolo blaga. Poleg je bil tudi zastopnik - spediter, ki je pojasnil svojo vlogo v carinskem postopku. Prikazan je bil še postopek izvoznega carjenja, ki se je nadaljeval s tranzitom, in je zajemal pregled blaga in dokumentov ter plombiranje tovornega vozila ob odhodu.

Dvojezična Trgovska akademija (Zweisprachige Bundeshandelsakademie) v Celovcu je bila ustanovljena leta 1990 na podlagi avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, v kateri je predpisano, da ima slovenska manjšina pravico do elementarnega pouka v slovenskem jeziku. Pouk na šoli poteka dvojezično, v slovenščini in nemščini, zato učenci po petih lesih obvladajo učno snov enakočeno v obeh jezikih. Šola je bila delovalna z evropskim prizalom za intenzivne jezikovne projekte.

Internetna objava strokovne ekskurzije dijakov TAK na domači strani Zvezne vlade Slovenije.

Prisrčna hvala g. Stanki Čorokalo za organizacijo.

Sodelavo Izpostavo Terminala Ljubljana so dijaki in profesorji razkazali območje, kjer se carni blago, jih seznanili s carinsko zakonodajo in jim predstavili izvozno carjenje s fizično in dokumentarno kontrolo blaga.

Selbstpräsentation – ein Workshop der Raiffeisenbank Klagenfurt

Am 22. Februar 2013 besuchten wir, die Schüler der 1.A-Klasse der Zweisprachigen BHAK Klagenfurt, die Raiffeisen Landesbank Klagenfurt.

Zwei MitarbeiterInnen der Firma Corporate Consult erklärten, wie man eine Präsentation optimal vorbereitet und wie man sie richtig durchführt. Wir lerten unsere Gestik richtig einzusetzen, uns richtig auszudrücken und viel mehr. Wir danken uns für diesen interessanten Vormittag.

22. februarja smo dijaki 1.A razreda Dvojezične trgovske akademije v Celovcu obiskali dejelno banko Raiffeisen v Celovcu.

Tam sta nam dva sodelavca podjetja Corporate Consult razložila, kako se pravilno pripravi in opravi prezentacijo. Naučili smo se, kako pravilno uporabljamo roke, kako se pravilno izražamo in še mnogo več. Zahvaljujemo se za ta zelo zanimiv dopoldan.

Samo Kolter, 1.A

Die Schülerinnen und Schüler des 1.A Jg. besuchen die Raiffeisen-Landesbank im Rahmen des Unterrichtsfaches Persönlichkeitsentwicklung

Izlet k podjetju Zotter in na grad Riegersburg

Pri pouku BPQM (Businessstraining, Projektarbeit) smo s pomočjo profesorja Dominika Kerta sami organizirali izlet za 6.B razred Slovenske gimnazije z razredničarko Moniko Kelih in za naš razred, 2.A DTAK.

Po dolgem organizirjanju in delu je bilo tako daleč.

V torek, 04.06.2013, smo se ob 7:30 skupno odpeljali na Štajersko v kraj Riegersburg. Tam smo si ogledali predstavo poleta ptic ujed (Greifvogelshow) in podjetje Zotter (čokoladnica). Ob 10:30 smo prispeli na grad in si ogledali predstavo. Bila je zelo zanimiva. Veliko smo izvedeli o pticah. Večini je bila najbolj všeč bela snežna sova Hedwig. Ptice so letele tik nad našimi glavami in nekateri so dobili celo stik s perutmi ptic pri poletu, tako nizko so letele nad nami.

Po predstavi smo nadaljevali pot. Odpeljali smo se v podjetje Zotter. Tam smo si najprej ogledali film o pridobivanju surovin (kakav in začimbe) za izdelavo čokolade, nato pa smo smeli sami odkriti podjetje. Hodniki so bili polni surovin in čokolad, ki smo jih lahko pokušali. Lahko smo gledali tudi skozi stekleno steno in opazovali delavce v proizvodnji čokoladnice. Čokolada z različnimi okusi je bila zelo dobra. Izvedeli smo

tudi, da je čokolada, ki jo prodaja in ustvarja Zotter, narejena brez otroškega dela in nosi znamko Fairtrade. Sestavine so iz biološkega kmetijstva. Tako smo jo seveda še bolj uživali. Po uri in pol nam je vsem bilo slabo in odpeljali smo se nazaj na Korosko.

Dan je bil zelo zanimiv in lušten. Lepo je bilo, da je večina srečala bivše sošolce iz gimnazije. Skupno z njimi smo doživeli lep dan in upamo, da bomo to naslednje leto ponovili.

Nadja Bučovnik, Silke Paulitsch
& Lara Hobel, 2.A

Naravoslovna ekskurzija v Slovenijo

Pred spomenikom Jurija Vege v Dolu pri Ljubljani

V ponedeljek, 11. marca 2013, smo se maturantje Dvojezične trgovske akademije in Zvezne gimnazije za Slovence odpravili na ekskurzijo v Slovenijo. Naš prvi cilj je bil Izobraževalni center za jedrsko tehnologijo v Brin-

jah pri Ljubljani. Na tem inštitutu smo videli nekaj zanimivih poskusov o radioaktivnem sevanju ter veliko izvedeli o načinu delovanja jedrskih elektrarn in kaj se zgodi z radioaktivnimi odpadki. Naš drugi cilj

pa je bila rojstna hiša Jurija Vege, ki je bil slovenski matematik, fizik, meteorolog, plemič in topniški častnik, seveda pa tudi mojster logaritmov! Razstava se nahaja v Zagorici pri Dolu pri Ljubljani.

Na poti do rojstne hiše pa smo tudi izvedeli veliko zgodovine, ki se je odvijala v Dolu pri Ljubljani. Po obeh ogledih smo se z avtobusom odpravili v Naklo, kjer smo po napornem ter poučnem dnevu šli na kosilo, ki je bilo zaključek naše ekskurzije in smo se tako veseli in s polnimi trebuhi odpravili domov.

Valentina Dujmović, 5.A

Strokovnjak fizik Radko Istenič razlaga dijakom poskuse z radioaktivnostjo

Maturantski izlet 4.A na Primorsko

Dva dni na slovenskem primorju sta nam vila moči, da smo se lahko spopadli še z zadnjimi izpiti pred zaključkom šolskega leta.

Na začetku nas je pot popeljala iz Celovca mimo Ljubljane vse do Škocjanskih jam. Ker je bilo zunaj precej toplo, nam je sprehod po jami še kako dobro del. Sprehodili smo se čez most, ki se dviguje približno 45 metrov nad reko Reko in sicer 100 metrov pod površjem. Po okusnem kosilu smo že bili na poti proti Hrastovljam, kjer smo si ogledali znamenito fresko Mrtaški ples. Med vožnjo z avtobusom pa nam je o zgodovini Slovenije ter o vseh zanimivostih razlagal naš vodič gospod Rok Pupis. Po ogledu Hrastovelj smo se po stari cesti počasi odpeljali proti hotelu Belvedere v Izoli. Do

večerje je bilo še nekaj prostega časa, ki so ga nekateri izkoristili za obisk kazinoja, spet drugi za skok v morje. Po večerji smo imeli prosti čas.

Že takoj naslednji dan smo se zbudili v sončno jutro in se po zajtrku napotili proti Luki Koper, ki smo si jo ogledali v spremstvu enega izmed upokojenih delavcev Luke. Tako velikega pristanišča ne vidiš vsak dan, zato nas je tudi Luka Koper tako navdušila. Po ogledu smo kaj hitro nadaljevali pot proti Trstu, kjer smo velik poudarek dali na življenne Slovencev v Trstu. V družbi vodiča gospoda Franka smo si ogledali tako sodoben kot tudi zgodovinski Trst. Pred kosilom

Sprejem in kosilo v gostilni „Šestica“

smo imeli še čas za nakup spominkov. Po obilnem kosilu v eni izmed tržaških pivnic smo si še ogledali grad Miramare. Po prihodu v hotel je bilo še nekaj časa za skok v morje ter nato večerja. Večer je vsak preživel individualno. Nekateri so se odpravili v Koper, spet drugi so ostali v hotelu.

Zadnji dan nas je čakalo slovo od morja in vožnja proti Ljubljani. Z avtobusom smo si Ljubljano ogledali na nekoliko drugačen, a predvsem zanimiv način ter se nato odpravili proti eni izmed najstarejših gostiln v Ljubljani, Šestici. Tam so nas pričakali ravnateljica šole gospa Maja Amrusch-Hoja, predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter gospa Veronika Pirnat z Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki je pripravila ves spored našega potovanja. Po kosilu je sledil še povratek v Celovec in obujanje spominov na naš maturantski izlet.

Špela Lunar, 4.A

Na pomolu v Trstu

Teilnahme am EUROPACAFE des Kärntner Landesjugendreferates

Am 27. Mai 2013 lud das Jugendreferat des Landes Kärnten junge Kärntnerinnen und Kärntner in das Hauptbüro zum »1. Kärntner Europacafe«.

Auch SchülerInnen des 3.A Jahrganges unserer Schule hatten die Ehre, dabei zu sein. Das Ziel dieser Veranstaltung war es,

junge EU-Bürger für die Belange der EU zu interessieren und sie in der Folge zu motivieren, aktiv an europäischen Entscheidungsprozessen mitzuwirken. Bei Kaffee und Brioches, Getränken und Sandwiches ließ es sich gut in verschiedenen, von Gruppensprechern angeleiteten Gesprächsrunden diskutie-

ren. Behandelt wurden folgende Fragen: - Was will ich über die EU wissen? – Was erwarte ich mir von einer EU, die ein Europa der Bürger und Bürgerinnen sein will? – Was könnte mich motivieren, zu den Europawahlen 2014 zu gehen? Zur Abschlussrunde kamen auch hochrangige Gäste, wie der Landesschulratspräsident Rudolf Altersberger, die Kärntner EU-Abgeordnete Elisabeth Köstinger und die Landesräatin für Jugend und Soziales, Dr. Beate Prettner.

Die Schüler und Schülerinnen des 3.A Jahrganges fanden diese Workshop-Methode sehr interessant, besonders freute sich aber zweifelsohne Maxi Kumer, denn er gewann beim Gewinnspiel den Hauptpreis, ein i-Pad!

Prof. Tatjana Feinig

Akterji pri skeču ob Dnevu odprtih vrat: Adin Alijagić, Sonja Kelih in Julia Grilc

Obisk v trgovini za pravično trgovanje „WELTLADEN“

V pouku angleščine smo v preteklem šolskem letu v 3. letniku obravnavali med drugimi tudi temo „FAIR TRADE“, torej pravično trgovanje, ki si ga je zastavila kot cilj kooperativa z istim imenom.

Z namenom, da bi poleg teorije spoznali še prakso takšnega trgovanja, smo se odpravili letos januarja v središče Celovca v trgovino s „pravičnimi“ produkti

znamke FAIR TRADE. Prijazna gospa z bolivijskimi koreninami nas je sprejela in nam razložila, kako deluje trgovina s FAIR TRADE produkti. Razložila nam je tudi, zakaj je cena teh „pravičnih“ izdelkov višja, kot cena običajnih produktov. Kooperative, ki proizvajajo te izdelke, so namreč avtonomne in s svojim delovanjem omogočajo številnim družinam, predvsem v Latinski Ameriki, spodbudno življen-

je. Te družine lahko s svojim zaslужkom preživijo, njihovim otrokom pa ni treba služiti kruha, tako da se lahko šolajo, kar predstavlja neprecenljivo investicijo v prihodnost. Ob koncu našega obiska smo si ogledali informativni film o produkciji FAIR TRADE čokolade v Boliviji. Seveda smo dobili tudi vsak čokolado za pokušnjo.

Prof. Tatjana Feinig

V trgovini za pravično trgovanje – Weltladen

Ekskurzija na Bavarsko

Po pokušanju velikonočne šunke smo se 2. 4. 2013 srečali na glavnem kolodvoru v Celovcu in se z busom odpeljali na Bavarsko. Bilo je kar mrzlo, kot pravzaprav vse tri dni, katere smo bili na poti. Ogledali smo si precej znamenitosti, ampak najbolj nas je zanimala Allianz

Arena, v kateri izvaja tradicionalni nemški klub FC Bayern München domače tekme. Pri pogledu na igrišče se je marsikomu zasvetilo v očeh. V sredini mesta smo srečali navijače Juventus Turina, ki so skrbeli za dobro vzdušje pred tekmo lige prvakov. Vzdušje v mestu pa ni

bilo primerljivo s tem, ki smo ga imeli po ogledu koncentracijskega taborišča Dachau. Vsi smo se zresnili, šlo nam je k srcu. Po dvournem vodstvu skozi nekdanje koncentracijsko taborišče smo si privoščili „zdrovo“ kosilo v McDonalds-u. Preden smo se odpravili na pot domov, smo se še peljali z ladjo po Chiemskem jezeru. Tam smo si ogledali grad Ludvika IV. Utrjeni od hoje smo se vrnili nazaj v domovino.

Florian Kelih, 3.A

Vhod v koncentracijsko taborišče Dachau

Slavni štadion
v Münchnu

Finanz-Check-Gespräche mit der Kärntner Sparkasse

Am Tag der offenen Tür an der HAK-TAK kamen wir mit Herrn Markus Brandstätter von der Kärntner Sparkasse ins Gespräch und am 12.3.2013 wurde es konkret: In 3 Klassen werden Finanz-Check-Gespräche durchgeführt!

Die Mitarbeiter rund um Herrn Markus Brandstätter kamen an unsere Schule und empfingen freiwillige Schüler aus der jeweiligen Klasse, die in die Rolle eines Geldbedürftigen schlüpften, sei es für ein Auto oder für ein Haus.

Mit Hilfe einer von der Bank erstellten Vorlage wurde dann geprüft: Wie hoch ist der Finanzierungsbedarf? Was sind ihre Fixkosten pro Monat? Wie viel verdienen sie im Monat? Haben sie bereits finanzielle Verpflichtungen (Kredite, Versicherungen, Alimente)? Spa-

ren sie monatlich etwas an?

Das waren u.a. Fragen, die beim Gespräch behandelt wurden, denn bei einer Kreditaufnahme wird geprüft, ob man den Kredit auch zurückzahlen kann, und welche Rückzah-

lungsrate monatlich maximal angesetzt werden kann, damit „nach Ende des Geldes nicht noch so viel Monat übrigbleibt...“ Danke für den Besuch mit Praxiseinblick!

Prof. Dominik Kert

Gewinnspiel

Wieviel Geld könnte drin sein?

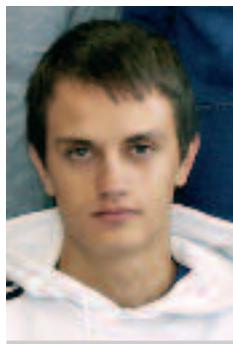
Evropa

Tudi letos sta Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza vabili srednješolsko mladino k sodelovanju pri govorniškem natečaju na temo:

»**Evropa nas po eni strani ščiti, po drugi strani nas straši. Kot veliki mirovni projekt je njen pomen neprecenljiv, na gospodarski in na socialni ravni pa se odpirajo težave. Kakšen pomen ima solidarnost Evrope za posameznika, kaj je »duh« Evrope?«**

so razmišljali trije učenci naše šole takole:

Evropa kot mirovni projekt

Urh
Markelj
2.A

Evropa kot drugi najmanjši kontinent ima že za seboj zelo burno zgodovino. Vojne skozi stoletja so nas naučile, da se moramo povezovati med seboj. Vojna nikomur ne koristi, samo škodi. Po drugi svetovni vojni je bila ustanovljena tako imenovana Evropska unija; to unijo danes sestavlja 27 članic in z vsakim letom se pridruži še kakšna.

Evropska unija je zgodba o uspehu, še nikoli v Evropi ni toliko držav uživalo mir tako dolgo. V večjih pogledih je Evropska unija igrala pozitivno vlogo v evropski politiki in ekonomiji ter

družbeni in okoljski evoluciji. EU je pripomogla k ponovni združitvi Evrope, bila je tudi pozitivni akter v promociji miroljubnih rešitev trajajočih mednarodnih konfliktov.

Projekt širjenja EU je pripeljal do demokratične stabilizacije evropske regije. Državljanom evropskih držav se je zvišal tudi življenjski standard in leta 2002 je bila uvedena skupna valuta evro.

Mir je v EU postal »normalno stanje«, kar je uspeh za EU. Nedavna širitev in evropska ponovna združitev utrjuje vlogo EU kot garant za mir. Mednarodna skupnost sicer pričakuje, da bo Evropa igrala globalno vlogo za mir in človekove pravice. Za primer: eno-polarni svet z enim »šerifom« ni varen svet, kot tudi ni multi-polaren svet konfliktov. Evropske države se morajo tesno združiti, da dosežejo uspeh pri reševanju nevojaških konfliktov. Tudi Evropejci podpiramo EU zaradi miru in socialne tradicije, ki visoko ceni družbeno pravico, javne službe, enakost

med spoloma, delavske pravice in pravice potrošnikov, varstvo okolja in zdravstveno varstvo. Da pa bi ohranili to tradicijo, pa moramo te vrednote skrbno varovati.

Kot v vsaki večji skupnosti nastanejo tudi veliki problemi. V zadnjih letih se je zaradi globalne recesije znižal življenjski standard in brezposelnost še vedno narašča. Rekorderki v brezposelnosti pa sta nedvomno Španija in Grčija, ki nista izpeljali ključnih reform. Zaradi nezdružnih razmer državljanji na ulici protestirajo za boljši jutri. Temu smo bili priča v zadnjih letih v največji meri v Grčiji ter v Španiji in Italiji pa tudi v nekaterih drugih državah.

Nezadovoljstvo ljudi se je začelo širiti zaradi slabih gospodarskih razmer in koruptnih politikov in tajkunov. Demonstracije oz. protesti pa povzročajo tudi veliko nasilnih izgredov. V prejšnjem letu so bile demonstracije tudi v Sloveniji zaradi proračunskih rezov in koruptnih politikov. Politiki so tisti ljudje, ki so izvoljeni,

da delajo v pridi ljudstva, ampak zaradi prevelike pohlepnosti ljudstvo ne rabi takih politikov. S temi protesti so protestniki že dosegli, da so nekateri politiki že odstopili od svojih položajev.

Kot slovenski državljan se nisem udeležil protestov, ampak podpiram protestnike, ker se mora nekaj spremeniti na bolje. Na protestih je prišlo tudi do nekaj izgredov, v Ljubljani so moralni policisti prvič uporabiti vodni top, da so lahko razgnali skupino nasilnih protestnikov.

Evropa pa tudi straši, ker je vedno več revščine in ta se neizmerno hitro povečuje. Res je ne moremo še primerjati z Vzhodnim svetom, kjer je revščina prav zagotovo večja in bolj

pereč problem.

Zastrašujoč je tudi finančni sistem v Evropi ter posledično gospodarstvo. Zaradi prevelike odvisnosti od ameriških bank je finančni sistem slab in neučinkovit. Vzhodni svet, kjer je delovna sila cenejša in so pogoji za produciranje boljši, dela kot s polno paro in jemlje potencialni finančni prostor Evropi. Ker so bile evropske banke neučinkovite, je tudi Evropa odgan-

jala potencialne investitorje iz vsega sveta.

V senci najhujše krize od svojega nastanka je Evropska unija prejela najprestižnejšo nagrado, Nobelovo nagrado za mir. Daje bila Unija prvotno mišljena kot mirovni projekt, se v času pešanja gospodarstva in delniške krize evrskega območja spomni le malokdo.

Za boljšo družbo hoče EU spodbuditi nekatere pozabljene vrednote v družbi, kot je solidarnost, demokracija, enakopravnost, svoboda, dostenjanstvo, pravičnost in človekove pravice.

Zaključujem s citatom »V enotnem duhu je marsikaj sila preprostol!«

Evropa in mi

Dion
Rop
2.A

Res je, da nas Evropa po eni strani ščiti. Ščiti nas z zakoni, vsi Evropejci imajo enake pogoje pri delodajalcih in z mednarodnim trgovanjem, ker imamo

enotno valuto. Po eni strani pa nas straši. Straši pa nas zaradi upadanja vrednosti evra v primerjavi z jenom in ameriškim dolarjem.

Leta 2012 je Evropa dobila Nobelovo nagrado za mir, saj ni bilo vojn že 67 let. Na gospodarski in socialni ravni pa so težave. Nastajajo nesoglasja glede pomoči Grčiji. Evropski sklad Grčiji pomaga finančno. Predvidevajo, da bo ta pomoč trajala še do leta 2014. Po drugi strani pa bodo v Grčiji zgradili dragو dirkalno stezo, da bodo imeli dirke s formulo 1. S tem upajo, da bodo mnogim omo-

gočili delovna mesta in da bodo zaslužili s turizmom.

Ampak Evropa še ni končala s pomočjo Grčiji in kljub vsemu čaka Grke že šesto leto recesije. Nezaposlen bo vsak četrti Grk in v prihodnjih dveh letih želijo privarčevati z zmanjšanjem pokojnin. Zato so Grki napovedali proteste. Nekateri zakoni v Evropi posamezniku zagotavljajo solidarnost, vendar se zaradi varčevalnih ukrepov pravice zmanjšujejo, manj je aktivnosti za pomoč pri ponovni zapošlitvi. Zmanjšujejo se tudi pravice zdravstvene oskrbe za najrevnejši sloj.

Za mene duh Evrope pomeni, da smo skupaj močnejši. Moje mnenje je, da se celotni Evropi da pomagati. Na televiziji sem zasledila oddajo, ki govorji, kako je država Francija že začela ukrepati proti recesiji. Moti me pa, da slovenski mediji govorijo samo o Grčiji in Španiji, o Islandiji in Franciji pa nič.

Hollande, predsednik Francije, je v dveh mesecih menda naredil tole:

100%-no je ukinil vsa protokolna vozila, jih dal na licitacijo, izku-

piček pa za izgradnjo do zdaj neurejenih predmestij. Objavil je dokument, ki vsebuje 12 točk in s katerim je vsem podjetjem ukinil službena vozila. Prepričana sem, da je naredil prav, ker si po mojem mnenju vsak poslovnež, ki letno zasluži 600.000 evrov ali več brez težav lahko sam kupi avto. Mislim, da kdor tega ne naredi, je škrt, nesposoben ali pokvarjen in takih ljudi državna podjetja ne potrebujejo. S tem je Hollande prihranil 345 milijonov. Zaposlil je 2560

mladih nezaposlenih razvojnih znanstvenih raziskovalcev. A si predstavljate Vizjaka, da bi se moral peljati s svojim avtom? Si predstavljate Janšo in Pahorja, da izgubita službene limuzine? Ali si predstavljate, da bi vlada dala kakšno spodbudo za zaposovanje mladih, izobraženih? Vse to bi lahko naredila katera koli država v Evropi, ampak nihče iz vlade tega ne omenja. Ijudem o uspehu Francije, govorijo samo o Grčiji in Španiji.

Delo izven naših meja v drugih evropskih mestih je vedno pogostejši dejavnik mladih v Evropi.

Špela
Lunar
2.A

Spodbuja nas, da nabiramo izkušnje v tujih državah ter jih hkrati tudi delimo z ostalimi, spoznamo jezik ter kulturo. Že države, ki mejijo druga na drugo, imajo povsem različne navade. Evropa nas spodbuja k spoznavanju različnega in inovativnega. Spodbuja nas k varstvu okolja, zato evropska unija pripravlja razne zakone, ki pri-

pomorejo k čistejšemu okolju in ozračju na stari celini. Spodbujanje mladih k delu z raznimi subvencijami ob odprtju podjetja, še kako razveseli ambiciozne mlade podjetnike in jim da zagon za nov cilj po katerem vsak podjetnik stremi. Vsi si želijo le najboljših stvari, katere dajejo neko oporo v dandanašnjem času. Z leti se vse spreminja, tudi uredbe, katere postavi za to odgovoren svet.

Veliko medijev se razpisuje o tem, da Evropa potrebuje novo ureditev in novo razmišljanje ter da izgublja mlado perspektivno generacijo. Čeprav je možnost za pridobitev subvencij za delo velika, so kriteriji, ki veljajo, zelo visoki ter milo rečeno subvencijo dobijo le najboljše izbrane ideje. S tem pa tudi nekako omejuje možnosti za zaposlitev

mladih. Se zgodi, da smo zelo velikokrat morda celo prevečkrat kritični, a še vedno premalo do nas samih. V zgodovini so vedno množice spremnjale »svet«, ne samo en človek. Gruča ljudi je vedno močnejša od posameznika, do sedaj so razne vstaje in upori pripeljali do drastičnih sprememb v ureditvi držav ter vlade.

Zaradi tega tudi vedno bolj zaznamo beg mladih na druge konce sveta, kjer njihovo znanje sprejemajo z odprtimi rokami. Vend然 problematika ni samo v iskanju dela, temveč tudi v živilski industriji. Na policah najdemo vedno več tujih proizvodov, medtem ko naši domači počasi izginjajo s polic. Sem mnenja, da države kot tudi Evropa vedno bolj spodbujajo k samooskrbi države. V ta namen

tudi Evropa ponuja nekatere ugodnosti ter z raznimi transparenti podpira domačo kmetijstvo.

Evropa nas povezuje v združenje več držav in s tem poizkuša odstraniti stereotipe o drugih narodih. Pod okrilje Evrope štejemo 27 držav ter z julijem se nam bo pridružila še Hrvaška. Osredotočeni na to, da se povezemo v neko skupnost in delujemo pod okriljem najmočnejših, nas nekako ohromi obširnejšega razmišljanja in iskanja novih unikatnih idej. Vendar mladi se ne damo, motivacija nam je uveljaviti se v svetu, v Evropi in s tem doseči neko raven uspešnosti ter spremeniti »svet« okoli nas. Spremembe jemljemo kot neko pozitivno stvar v našem življenju ter se jim skušamo prilagoditi, pa naj bo dobra ali sla-

ba. Kdor je željan doseči cilje, ki si jih je zadal, mu bo uspelo, le vztrajni moramo biti in stremeti po tistem, ter ne popustiti.

Enkrat bo krize, v kateri smo se znašli pred 4 leti, konec. Takrat bomo lažje sprejeli naše tegobe od sedaj in bomo ponosni na tiste drobne stvari, ki smo jih naredili, da smo prišli tako dažeč, kakor smo.

Splet nam ponuja toliko zanimivih vsebin o različnih stvareh, ki se dogajajo po svetu in Evropi. Mediji, ki se o tem razpisujejo pa večino časa tudi pretirava-

jo. Sem mnenja, da smo ljudje kot ovčice in se obračamo z vetrom. Nimamo svojega mnenja in svojih prepričanj in se temu nekako podrejamo. Vendarse to počasi spreminja. Ljudje se upirajo evropskim spremembam in jim nasprotujejo, ampak na koncu vsega jih le sprejmemo medse.

Življenje je igra usode. Nikoli ne veš, kaj te čaka za vogalom in vedno te preseneti. Evropa je naša mati, ki nadzoruje vsak naš korak, nam da oporo, ko jo potrebujemo in nas prestraši, ko je to tudi potrebno, da ohranimo našo zavest in nadgrajujemo naše znanje, pridobljeno širom sveta.

Čeprav je vse idealno in je veliko pozitivnega vpliva na današnje življenje, se v zakulisju skriva marsikaj slabega.

Obisk pisatelja

Dvojezično trgovsko akademijo v Celovcu je 7. marca 2013 obiskal slovenski pesnik David Bedrač.

Poleg pesnjenja dela kot učitelj slovenščine na osnovni šoli, je literarni kritik in eseist. Nekaj pesmi iz svojih pesniških zbirk za odrasle: Poezija pomolov, Neskončnost, Pesmi iz šipe in Centimetri sveta je predstavil tudi našim dijakom. Razreda 1. A in 1. B sta se pobliže spoznala s pesnikom. David Bedrač je poslušalce aktivno vključil v interpretacijo svojih pesmi. Po nekaj sramežljivih poizkusih so se dijaki sprostili in z veseljem sodelovali. Bili so navdušeni tudi nad njegovimi otroškimi pesmicami iz Cicibana, saj so le-te polne zabavnih rim. Tako so imeli priložnost spoznati poezijo s tiste bolj zanimive plati.

Po koncu obeh ur so imeli dijaki možnost obiskati uro pesniške delavnice. Pod vodstvom pesnika, ki tudi sicer vodi veliko takšnih delavnic, je nekaj navdušencev dobilo nasvete o kreativnem pisanju. Čeprav je bila na voljo samo ena ura, jim je tudi v tako kratkem času uspelo napisati zanimiva besedila.

Vida Pehan,
asistentka slovenščine

Šolsko nogometno prvenstvo

Odlično so se odrezali nogometaši Dvojezične trgovske akademije na letošnjem deželnem šolskem nogometnem prvenstvu. V predtekmovanju so

odločilno tekmo dobili s streljanjem enajstmetrovk, v finalu pa osvojili bronasto kolajno.

Šolo so zastopali: Flori Lampichler, Stefan Kreutz, David Goritschnig,

Darijo Pasterk, Roman Sadnek, Adin Alijagić, Danijel Ševo, Anton Knežević. Vodja ekipe: vštsv. prof. mag. Mirko Oraže

2. vrsta: Goritschnig, Ševo, Lampichler, Kreutz, Alijagić, Pasterk, Kelih, prof. Oraže – 1. vrsta: Kumer A., Kumer M., Woschitz, Knežević, Sadnek

Dragemu
vštsv. prof. mag. Mirku Oražeju,
„prakamenini“ Dvojezične TAK,
hvala za korektno in vestno
sodelovanje s TAK pri Dnevih
odprtih vrat, prekošolskih
ekskurzijah in prekošolskih
personalnih pogоворih!

Želimo Ti nadaljnje uspešno
kloniranje!

Športno srečanje v Mariboru

V torek, 28. 5. 2013, je bilo v Mariboru prvo srečanje med dijaki Škofijske gimnazije Antona Martina Slomška in dijaki ZG/ZRG za Slovence ter Dvojezične trgovske akademije, ki so se pomerili v košarki in nogometu v dvorani.

Obe tekmi sta ekipi ZG/ZRG za Slovence in Dvojezične trgovske akademije zmagali, košarkaši s 55:45, nogometni pa po streljanju enajstmetrovk s 5:4. Povratno srečanje v Celovcu bo v naslednjem šolskem letu meseca oktobra.

Ekipa - nogomet: Florian Lampichler, Stefan Kreutz, David Goritschnig, Andreas Kumer, Andreas Venzonik, Simon Rustia, Simon Urban, Luka Stern, Adin Alijagić, Benjamin Woschitz, Danijel Ševo, Aleksandar Kekić, Darijo Pasterk in Roman Sadnek.

Vodja ekipе: vštsv. prof. mag. Mirko Oraže

Ekipa - košarka: Andi Smrtnik, Simon Pasterk, Aljoša Thurner, Marko Zandonella, Samy Mady, Luka Hribar, Jona Ogorevc, Safet Smajlović, Sead Mulalić.

Vodja ekipе: prof. mag. Stefan Hribar

Šport v sončni naravi!

Letos smo se 3.A letnik z velikim pričakovanjem odpravili na Millstatsko jezero na športni teden.

Spremljala sta nas prof. mag. Tanja Voggenberger in prof. mag. Franc Florjančič.

Poletni športni teden nam mladini pomeni veliko: športno se udejstvujemo, učimo se mnogo športnih panog, spoznavamo nove ljudi, razredna skupnost raste, pomujamo se shajati drug z drugim, med drugim tudi z učitelji in še mnogo več.

Bilo nam je vroče, vendar smo se ohlajali v mrzlem jezeru. Proti koncu tedna tudi v njem ni bilo več ohladitve. Vsak dan smo doživeli in preživeli nove izzive na različnih področjih. Ti dogodki nam bodo ostali za vedno v lepem spominu.

*Elena, Ana, Sara, Larissa, Maxi,
Andreas, Domen, Neža, Gabi,
Benedikt, Florian L., Laura S., Tina, Stefan
H., Florian K., Stefan K., Andrej, Marcel*

3. letník
užívá
športní
teden

KLAGENFURT

DONNERSTAG, 20. MÄRZ 2003, SEITE 27

Vier Schulen suchen neue Chefs

In Klagenfurt steht eine Pensionierungswelle bei Direktoren höherer Schulen an. Vier Posten sind vakant; Mangel an Bewerbern.

ESTHER FARES

Die zweisprachige HAK in Klagenfurt leitet Maja Amrusch-Hoja seit ihrer Gründung vor 23 Jahren. Doch im Dezember dieses Jahres macht sie jetzt Platz für eine neue Direktorin oder einen neuen Direktor. „Ich gehe in Pension“, sagt Amrusch-Hoja. Das hat sie mit drei weiteren Schuldirektoren in der Landeshauptstadt und Eigenamt-Land gemeinsam.

Auch die Leitungspositionen von Heinz Rieger in der HAK Klagenfurt, von Helmut Findenig im BRG Viktring und von Max Winkler in der HTL Ferlach sind vakant. Einen pädagogischen Generationstauschwechsel unter der designierten Landeschulratspräsident Rudolf Altersberger mit den Pensionierungen in Klagenfurt, aber auch in ganz Kärnten, bestätigt Jürgen Schulte, Schuleiter des BORG Spittal an der Drau, steht auch kurz vor seiner Pensionierung. Und Felicitas Wedenig hat ihre Funktion als Direktorin bereits an der HAK Volksmarkt übergelegt.

Um wenig Sozus hat Altersberger bei den Bewerbungen für die

frei verbliebenen Stellen. „Bei den vergangenen Ausschreibungen gab es leider nicht viele Bewerber“, sagt er. „Wir hatten an den beiden großen Klagenfurter Gymnasien Inzergörgg-Bachmann und Lerchenfeld nur drei Anwärter.“ Die mangelnde Nachfrage führt der designierte Landeschulratspräsident zurück auf die schlechte Endförderung im Gegen- satz zur Mehrarbeit – nicht nur im Managementbereich – und die große Verantwortung, die mit solch einem Direktionsposten gegenüber Lehrern, Schülern und Eltern einkönigt. „Nichtdestotrotz appelliere ich an Interessenten, die Führungsaufgabe als Chance zu sehen, in die Zukunftsstadt Schule zu investieren“, sagt Altersberger.

Sechsjährige Lehrtätigkeit

Für die Qualifikation eines zukünftigen Direktors sind laut Altersberger mindestens sechs Jahre Lehrtätigkeit und bei höheren Schulen eine akademische Ausbildung voraussetzt. Zudem sollte sich die Person durch soziale, kommunikative und fachliche Kompetenz auszeichnen“, zählt Altersberger auf.

„Ich appelliere an Interessenten, die Führungsaufgabe eines Direktors als Chance zu sehen, in die Zukunftsstadt Schule zu investieren.“

Rudolf Altersberger, designierter Landeschulratspräsident

Maja Amrusch-Hoja öffnet die Tür für einen neuen Direktor

ABGÄNGE

Pensionierungen: Heinz Rieger der HAK Klagenfurt, Maja Amrusch-Hoja der zweisprachigen HAK Klagenfurt, Max Winkler der HTL Ferlach, Helmut Findenig vom BRG Viktring.

Qualifikation: Für höhere Schulen ist eine Lehrtätigkeit von sechs Jahren sowie eine akademische Ausbildung neben sozialer und fachlicher Kompetenz voraussetzt.

Für Sie: Redaktion Klagenfurt
DA
Federstraße 1a, 9020 Klagenfurt
Tel. 0463 200-0, Fax 0463 200-305
E-Mail: klagenfurt@kleinezeitung.at;
Redaktion: Dietmar Kain (DM 200)
Telefon 0462 200-100, Mobil 0664 200-23
Telefon 0462 200-100, Fax 0462 200-23
Telefon 0462 200-100, E-mail: Dietmar.Kain@kz.at
Berichterstattung: Mo.–Fr. 8 bis 17 Uhr
Fr. 8 bis 16 Uhr, Abi-Mi. 0463 50 90 100;
Multimedialer Werbeteilnehmer:
Fax 0462 200-200, Liniene-mail: DM 200-200
Margarete Strobl DM 200-200;

www.kleine.at/

Maturiteno slavje Dvojezične TAK

Zadnja matura za doslejšnjo ravnateljico

Spričevala o zrelostnem in diplomsken izpitu so slavnostno podeliли 34 maturantom in maturantkam Dvojezične trgovske akademije v Celovcu.

Celovec Dvojezična zvezna trgovska akademija, Združenje staršev, Mohorjeva družba, Zveza Bank in Posojilnice Bank ter Slovenska gospodarska zveza so prejšnji četrek povabilne na podelitev spričeval letosnjim absolventom TAK v Mohorjevo. Za glasbeni okvir slavila sta poskrbeli Mirijam Ogris in Dion Rop. Podzavne misli pa so izrekli predsednik delželnega šolskega sveta Rudi Altersberger, nadzornica za dvojezično šolsstrovo Sabina Sandriesser, predsednica Združenja staršev Dvojezične zvezne trgovske akademije Cerlinde Nadrag-Blajs, ravnatelj Mohorjeve Anton Koren, predsednik UO Zvezne bank Feliks Wieser, ravnateljica akademije Maja Amrusch-Hoja, predsednik SGZ Benjamín Wakounig, in predsednik maturitetne komisije Franz Dobrovnik. Spričevala sta izročila maturantom razrednik 5. A letnika in razred-

ničarka 5. B letnika profesorja Helmuth Petschnig in Ingrid Rasinger. Maturanti so se zahvalili za čestitke gostov ter z njimi praznovali svoj lep uspeh.

Slavje je bilo hkrati zadnja natura za ravnateljico Majo Amrusch-Hoja. Maturanti: Božič Jasmin-Maria, Dolinar Matjaž, Dujmovič Valentina, Hajnčič Kristina, Halleger Tanja, Haschej-Simone Jesenko Klara, Kap Magdalena, Kreling Kristian, Krische Julia, Manič Sara, Katja Podgornik, Niko Polzer, Yvonne Riepl, Amela Sinanović, Marco Trampusch in Jontan Wakounig; Vid Bračič, Judith Brandner, Lida Čančar, Ema Erzenčnik, Valentina Fondriest, Aleksandra Janežič, Barbara Jop, Maja Kolter, David Krznar, Lisa Maier, Leonida Merkužić, Stephanie Mischitz, Laura Pandev, Iris Paulitsch, Andrej Požgaj, Jana Trap in Vito Vicelj.

Cvetje v zahvalo je od predsednika Rudija Altersbergerja prejela Maja Amrusch-Hoja.

TAK je s solidnim znanjem za poklicno prihodnost opremila 34 absolventov.

Pomembni termini v šolskem letu 2012/2013

Wichtige Termine im Schuljahr 2012/2013

September 2012

- 05./06. Direktoren-DB Spittal / glej terminski koledar dr. Safron
- 10./11. Popravni izpitni + sprejemni izpit / Wiederholungsprüfung + Aufnahmsprüfung
Vpisovanje / Einschreibung
11. Maša / Schulmesse (7:45-8:30)
11. Konferenca o popravnih izpitih ob 13:30 uri / Konferenz über die Wiederholungsprüfungen um 13:30 Uhr
nato sledi otvoritvena konferenca / im Anschluss daran die Eröffnungskonferenz
15. NMS Eberndorf – Seminar
17. Rok za ureditev starih katalogov in razrednic / Abschluss der Kataloge und Klassenbücher
19. Schriftliche Reife- und Diplomprüfung Herbsttermin BDA / Englisch
21. Wallfahrt der Maturaklasse nach Maria Saal, 5A/5B
mag. Johannes Rosenzopf, mag. Rupert Gasser
21. V ravnateljstvu je treba oddati teme za projektne naloge / Meldung der Projektthemen und der Projektteams an die Direktion
25. Treffen mit allen Standorten / glej term. koledar dr. Safron
27. Foto Schober / fotograf / Fototermin
27. Konferenca pisna matura 12:45
28. Zadnji rok za vpis terminov šolskih nalog v razrednico / spätester Termin für den Eintrag der Schularbeitstermine im Klassenbuch
- 30.09.-05.10. Ekursion "Rom"/ekskurzija Rim
organizacija: mag. Johannes Rosenzopf

Oktober 2012

01. 1. Treffen Comenius Projekt (Zdenka Sušec) / prvo srečanje v okviru projekta COMENIUS, Govorilnica TAK
- 01./02. Q-Seminar „Evaluation“ / glej term. koledar dr. Safron
03. Gledališka predstava / Mladinski dom
11:30 (QUO VADIS , Vili Ošina), za vse letnike
05. Anmeldeschluss für Seminaranmeldungen
Iztek prijavnega roka za seminarje
Anschließend 10-tägige Genehmigungsfrist für die Direktion / 10-dnevní rok za potrditev prijave s strani ravnateljstva
05. Srečanje staršev učencev in učenk I. letnika / Klassenelternerberatung der Schülerinnen und Schüler des I. Jahrganges – organizira razrednika 1AK, 1BK
08. Ustni zrelostni izpit / Mündliche Reife- und Diplomprüfung
14:00 (Ošina, Miloševi)
08. Börsenspiel Raiffeisenbank / Dipl.Päd.Hans-Jörg Laib
1A / 2A / 3A (kompetenčni center), 11:30 – 12:10
08. konferenca :14:45 – dnevni red: hišni red
šolski poizkus: novi učni načrt COOL
- 11.-12. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt.
Schulautonomie

18. Impulsreferat- Businessplan – Mag. Heman Klokar, davčni svetovalec/Steuerberater , 4AK - PMPA
18. Volitive zastopnikov dijakov v Odbor šolske skupnosti / Schulsprecherwahlen
23. Zielvereinbarungsgespräche (LSR Kärnten / LSI Dr. Safron), 9:00 – 12:00
23. Iskrica, Miha Dolinšek – 1AK, 1BK, 2AK, 3AK – Cine city
24. Predavanje/delavnica (Matija Goljar o podjetništvu)
3A / 4A in nekateri iz 2A letnika, 10:25 – 12:55
24. Pedagoška konferenca/Pädagogische Konferenz volitive OSŠ/Wahlen SGA
25. Ogled letališča BRNIK – 2A/3A; spremstvo: mag. Dominik Kert, mag. Tanja Voggenberger

November 2012

07. SCHILF Seminar / gospod Matija Goljar, 14:00
07. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar
3A – 11:25 – 12:55
08. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar
3A – 8:35 – 10:25
09. Ples / Maturaball – 20:00
12. EESI Team Seminar / glej terminski koledar dr. SAFRON
13. Connect 2012 – 5A/5B
Spremstvo: dr. Mirjam Zwitter-Šlemic
15. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar
3A – 8:35 – 10:25
15. Info für SchulleiterInnen HAK neu – Bruck an der Mur / glej terminski koledar dr. SAFRON
15. Feldfestung - Mathematik / Herr Schodl, Frau Gattinger, 5A/5B – 8:35 – 13:35
16. Maturitetsni projekt »be strong- be safe« (Selbstverteidigungsworkshop für Frauen) – 3A samo dekleta
Spremstvo: mag. Tanja Voggenberger
- 21./22. Seminar Dachmarke HAK / glej terminski koledar dr. SAFRON
21. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar
3A – 11:25 – 12:55
22. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar
3A – 8:35 – 10:25
26. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz
28. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar
3A – 11:25 – 12:55
29. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar
3A – 8:35 – 10:25
- 29.11.-01.12. BeSt3 Klagenfurt 2012
30. Dan staršev 15:00 do 18:00 / Elternsprechtag

Dezember 2012

05. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar
3A – 11:25 – 12:55
06. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar – 3A – 8:35 – 10:25

11. 10:30 obisk iz šolskega centra za pošto, ekonomijo in telekomunikacijo Ljubljana direktorica dr. Tatjana Novak, prof. Marija Schnabl, prof. Ksenija Sever in ravnatelj šole
12. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar 3A – 11:25 – 12:55
13. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar 3A – 8:35 – 10:25
13. Schnuppertage NMS 6 St. Peter – 1B Jahrgang / Projekt VAR, RAI VOG, FEI
19. BOŽIČNICA – 11:25 – 12:55
20. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar 3A – 8:35 – 12:55 ODPOVEDANO !!!!

Januar/Jänner 2013

10. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar 3A – 10:35 – 12:55
14. Predavanje in razstava v avli »Sozialstaat« (Wirtschaftsmuseum) 7:45 – 8:35 5B; 8:35 – 9:25 5A; 12:10 – 12:55 4A Spremstvo: dr. Mirjam Zwitter-Šlemic
14. Govorniški natečaj predvidoma 10:30 – 13:00 v prostorih TAK (kompetenčni center)
17. Entrepreneurship (Comenius) gospod Matija Goljar 3A – 10:35 – 12:55
24. Dan odprtih vrat na TAK / Tag der offenen Tür an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie 28.01.-01.02. 1 AK teden slovenščine / Slowenische Woche – Organizator-Center za slovenščino kot drugi/tuj jezik v Ljubljani Damjana Kern

Februar 2013

- 04.-08. 2A, Wienaktion/Dunajska akcija vodja: mag. Marcell Smolej
04. Konferenca za 1. semester (16:00 ura) / Semesterkonferenz (16:00 Uhr)
06. Studijsko svetovanje / Ministerstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologija, dr. Stojan Šorčan 11:25 – 12:55 – 5A/5B , v avli skupaj z gimnazijo
06. Predstavitev projektov – 5. letnik / Projektpräsentation 5. Jahrgang
07. Predavanje/CAMPUS 02, 5A/5B – 10:25
08. Filozofska fakulteta obišče TAK 9:00 – 10:00 – dr. Jernej Zupančič z destimi študenti
- 20.-24. 30 dijakov potuje na povabilo NSKS v Brüssel Ekursion Brüssel – spremstvo: JER, RAI
22. Ekskurzija Raiffeisen/workshop Persönlichkeitsbildung 1AK, Spremstvo mag. Isop Johanna; 8:00–12:00
26. Predavanje/Vortrag Kärntner Sparkasse „Schuldenfalle“, „Falschgeld – Sicherheit“ (Markus Brandstätter, Iris Wohlgemut) – 9:30 – 10:30 – 1A/2A
26. Ustna matura (Ošina)
28. 10:45 TRIBUNA „Med pavzo“(A. Hain) – 1BK

Marec/März 2013

01. 8:45 TRIBUNA „Jaz in Ti“(Ingeborg von Zadow) 1AK, 4AK – spremstvo (4AK -VOG), (1AK - RAI) 10:55 TRIBUNA „Odhajati“(po motivih poezije Maje Haiderlap) – 2AK, 3AK – spremstvo (3AK - VOG) (2AK - WUR)
05. GEA predstavitev maturantom TAK, ZG, Št. Peter kraj: ZVEZA BANK, 10:30, bufet spremstvo: KER, HRI, PET
06. Smučarski dan/Schitag Bad Gastein, 5AK, 5BK spremstvo: VOG, SMO, HRI
07. 16:00 Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferen, 17:00 Konferenca za učbenike / Schulbuchkonferenz – Jugendcoaching: TAK mag. Helena Pranjic (predstavitev)
07. Fremdsprachenwettbewerb/govorni natečaj
07. Pesnik na obisku- David Bedrač 4.ura 1AK (10:25 – 11-15); 5.ura 1BK (11:25–12:10) 6.ura (12:10 – 12:55) workshop
11. Ekskurzija v Ljubljano / Józef Stefan 5A/5B – Spremstvo: mag. Mirko Oraže
11. Dan mladih podjetnikov/ Jungunternehmertag kraj: kompetenčni center – 13:00 bis/do 15:30, 4AK
13. LKW-Walter Geschäftsfall „PIRELLI“ (Frau Brandl) 4A – 9:35 – 11:15 – mag. Dominik Kert
18. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
21. Kärntner Sparkasse-Workshop (Herr Brandstätter) Finanzcheck- Kreditgespräch 3. Stunde 1AK
5. Stunde 1BK
21. Maturantentag/ dan maturantov (5AK, 5BK)
22. Obisk/ Besuch Srednja ekonomska šola Kočevje Nataša Tekavec: predstavitev in ogled TAK

April 2013

- 02.-04. Veroučna ekskurzija Bavarska Exkursion Herrenchiemsee, München, Dachau 3AK – spremstvo: GAS, ROS
04. Baubesichtigung Cool-Zone HAK/TAK Ministerium – 8:30
11. Digital Day / Wettbewerb (Dipl.-Ing. Karl Sabitzer) 3A – 7:00 – 16:00
- 12.-21. Podjetniški teden – COMENIUS
18. Prezentacija poslovnih načrtov & COMENIUS – ustvarjalno podjetništvo SEŠ Ljubljana: cool-center DZ TAK 13:00 bis/do 15:30 – 4AK/3AK
18. Razstava Wirtschaftsmuseum »Soziale Sicherheit in Österreich« – kraj: cool-center Dvojezične TAK; 4A 5A/B – spremstvo: dr. Mirjam Zwitter-Šlemic
19. ekskurzija / Solški center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana – 2A Spremstvo: mag. Johanna Isop, mag. Marcell Smolej
25. 14:00 ped. Konferenca in konferenca 5. letnik/ Notenkonferenz 5. Jahrgang – 15:30 konferenca skupno s ko-

TERMINI

legi NMS 6 – 15:30 konferenca skupno s kolegi NMS Eberndorf / Dobrla vas

Maj/Mai 2013

07. Predstava »Vaja iz sedenja« TEATER ŠENTJANŽ K & K (začetek ob 11:30); 1A/1B, 2A, 3A, 4A letnik 10:30 (odhod)
07. Obisk Strokovne šole Jože Stefan iz Trsta – 11:30
- 07.-11. Ekskurzija / Exkursion Assisi – 1AK – spremstvo: ROS
10. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schul-autonomie
- 06.-14. Pisni zrelostni izpit / Schriftliche Reifeprüfung Fachrichtung IT
06.05.2013 Ponedeljek: Nemščina
08.05.2013 Sreda: Strokovna naloga IT
10.05.2013 Petek: Slovenščina
13.05.2013 Ponedeljek: BDA
Fachrichtung Sport und Kulturmanagement
06.05.2013 Ponedeljek: Nemščina
07.05.2013 Torek: Angleščina
08.05.2013 Sreda: Matematika
10.05.2013 Petek: Slovenščina
13.05.2013 Ponedeljek: BDA
14.05.2013 Torek: 2.LFS
24. 12:15 Konferenca pisna matura / Konferenz nach der schriftlichen Reifeprüfung
27. 1. Kärnten EuropaCafe / Europäische Jugendwoche (Heidrun Puff – Jugendreferat des Landes Kärnten) 3A (B skupina) – Spremstvo: mag. dr. Tatjana Feinig

28. Konferenz HAK-Villach
31. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schul-autonomie
24. 12:15 Konferenca pisna matura / Konferenz nach der schriftlichen Reifeprüfung
29. Q-Day Wirtschaftskammer Klagenfurt Certifikacija učne firme/Üfa Zertifizierung Čas/Zeit: 9:00
Kraj/Ort: Wirtschaftskammer Klagenfurt

Junij/Juni 2013

04. Ekskurzija / Zötter (Riegersburg) – 2A – 7:45 – 17:00
Spremstvo: mag. Dominik Kert
- 10.-12. Strokovna ekskurzija Slovenija
4.A, spremstvo: mag. Branko Kolter
- 13.-18. Ustni zrelostni izpit / Mündliche Reifeprüfung
- 17.-21. 3AK Sportwoche/Sportni teden (Millstätter See)
20. Slavnostna podelitev spričeval / Feierliche Überreichung der Maturazeugnisse, 18:00
27. Zaključna konferenca (17:00 ura) / Abschlusskonferenz (17:00 Uhr)

Julij/Juli 2013

02. HAK in Bewegung
03. Sprejemni izpit / Aufnahmsprüfungen
05. konec šolskega leta / Schulschluss
10. Dienstbesprechung – Zweisprachige BHAK

Pomembni termini za šolsko leto 2013/14 Wichtige Termine für das Schuljahr 2013/14

Ponedeljek/Montag, 9. 9. 2013

- 7.45 Vpisovanje in pouk za letnike I.–V.
Einschreibung und Unterricht für den I.–V. Jg.
Popravni izpit / Wiederholungsprüfungen

Torek/Dienstag, 10. 9. 2013

- 7.45 Pouk in popravni izpit /
Unterricht und Wiederholungsprüfungen
13.30 Otvoritvena konferenca /
Eröffnungskonferenz

Reifeprüfung Herbsttermin/jesenski zrelostni izpit

- Schriftlich/pisno: 12. 9. – 18. 9. 2013
Mündlich/ustno: 7. 10. – 19. 10. 2013

Petak/Freitag, 18. 10. 2013

- HAK/TAK ples / Maturaball

Hauptermin Reifeprüfung/ glavni termin za zrelostni izpit

- Schriftlich/pisno: 5. 5. – 19. 5. 2014
Mündlich/ustno: 2. 6. – 4. 7. 2014

Schulautonome Tage/avtonomni dnevi

11. 10. 2013
04. 11. 2013
02. 05. 2014
30. 05. 2014
20. 06. 2014

EU-Projekt COMENIUS
„Foreign languages
& entrepreneurship“
Dvojezična ZTAK & Srednja
ekonomska šola Roška v Ljubljani

Präambel zum EU-Projekt COMENIUS

Die Jugend von heute muss sich in einer schnelllebigen Zeit zurechtfinden. Ihr Alltag wird dominiert von einer Flut an Reizen wie Fernsehen, Computer und Smartphone. Die persönliche Kommunikation tritt immer mehr in den Hintergrund und macht Chatforen und Socialnetworks Platz. Dieses Projekt soll dieser Entwicklung entgegenwirken. Einerseits sollen Deutsch und Slowenisch vertieft werden, andererseits soll über persönliche soziale Kontakte ein nachhaltiger Einfluss auf das Leben der jungen Bürger genommen werden.

Unser Dank gilt der Stadt Klagenfurt, die uns mit der Bereitstellung einer Wörtherseeschiffahrt unterstützte, dem Unternehmen Rutar, das uns zum Mittagessen einlud und der Druckerei Mohorjeva/Hermagoras für die großzügige Unterstützung.

Zusammenfassung des Projektantrages in deutscher Sprache

Im Rahmen des Programmes Lebenslanges Lernen wird der Antrag für eine COMENIUS Bilaterale Schulpartnerschaft eingereicht.

Koordinator des Projektes ist die Srednja ekonomksa šola Ljubljana in der Roška cesta 2 in 1000 Ljubljana, Slowenien. Die Partnerschule ist die Zweisprachige Bundeshandelsakademie am Prof. Janežič – Platz 1 in 9020 Klagenfurt, Österreich.

Das Projekt trägt den Titel Fremdsprachen und Entrepreneurship.

Die Themenbereiche, die vom Projekt abgedeckt werden, umfassen

- das Lehren und Erlernen von Fremdsprachen
- interkulturelles Lernen
- Wirtschaft und Unternehmertum, Handel und Industrie

Die Inhalte des Projektes sind demnach in drei große Bereiche gegliedert:

1. Förderung der Sprachkompetenzen in der jeweiligen Fremdsprache; Durchführung von Sprachlernprogrammen für Lehrende und Schüler; Aufzeigen von Vorteilen der Zweisprachigkeit
2. Schüleraustausch und Kennenlernen der jeweils anderen Kultur und Lebensweise; Kulturmanagement mit der Planung und Durchführung von Kulturveranstaltungen an beiden Standorten
3. Kennenlernen moderner Unternehmenskultur; Kontakte mit Wirtschaftstreibenden und Innovatoren; Einrichtung eines »Ideeninkubators«

Unter Anwendung modernster Kommunikationstechnologie und vielfältiger Lehr- und Lernmethoden wie z. B. Projektarbeit, Gruppenarbeit, Vorträge, Arbeitskreise etc. sollen im Verlauf des Projektes verschiedene »Produkte« entstehen: Websites, Broschüren, Businesspläne, Ausstellungen, Lesungen und ähnliche Kulturveranstaltungen.

Es werden durchgehend Evaluierungen mittels Fragebögen, Interviews und anderer Methoden durchgeführt und die regionalen Medien werden über den Verlauf und die Ergebnisse des Projektes laufend informiert.

Die Zielsetzungen des Projektes beinhalten:

- die gemeinsame Planung, Durchführung und Evaluierung des Projektes
- einen Motivationsschub beim Erlernen von Fremdsprachen, eine Verbesserung der sprachlichen Fertigkeiten und die Stärkung des Selbstbewusstseins im Gebrauch der Fremdsprache
- interkulturelle Erfahrungen, die zu einer Stärkung des europäischen Gedankens führen sollen, gleichzeitig aber auch die nationale Identität bewusst machen sollen und aktives Staatsbürgertum fördern sollen
- die Entwicklung eines modernen, kreativen, innovativen Unternehmergeistes

Das Projekt beginnt im August 2012 mit dem Kennenlernen der Projektteams und endet im Juli 2014 mit der Evaluierung des Projektes.

PROGRAM | COMENIUS PROJEKT 2013

12. 4. 2013 petek

- 10:00 nastanitev v hotelu Liebetegger
- 10:45 sprejem v šoli in predstavitev programa
- 12:00 kosilo - Mladinski dom
- 13:00 odhod v Minimundus (Rätselrally)
- 18:00 večerja pri Kitajcu
- 19:30 družabni večer

13. 4. 2013 sobota

- 9:00 obisk pri županu
- 9:30 vodstvo po Celovcu
- 12:00 Uni-Pizzeria
- 13:40 z ladjo po Vrbskem jezeru
- 18:00 malica v hotelu
- 19:00 Celovec – nočno življenje

14. 4. 2013 nedelja

- 9.00 odhod z avtobusom – knežji kamen....
- 11:00 grad v Brežah / Friesach (30-letni projekt) z vodstvom
- 13:30 viteške igre in kosilo na gradu Petersberg
- 16:00 sprehod na Štalensko goro Magdalensberg - rimske naselje - VIRUNUM
- 19:00 večerja - Slomškov dom
- 19:00 družabne igre

15. 4. 2013 ponedeljek

- 7.45 pouk
- 13:00 kosilo - Mladinski dom
- 14:00 skupinski poslovni načrt (Business Plan)
- 18:30 večerja - Slomškov dom

16. 4. 2013 torek

- 7.45 pouk
- 13:00 kosilo - Mladinski dom
- 14:00 športna dejavnost na šolskem igrišču
- 17:30 večerja - Slomškov dom
- 19:00 namizni tenis – turnir v Mladinskem domu Mikschallee

PROGRAM | COMENIUS PROJEKT 2013

17. 4. 2013 sreda

- 7.45 skupinsko delo
- 13:00 kosilo - Mladinski dom
- 14:30 SGZ-mladina in ZVEZA BANK
- 18:30 večerja - Slomškov dom
- 19:30 v KSŠŠK (Študentski klub)

18. 4. 2013 četrtek

- 7.45 skupinsko delo
- 13:00 kosilo - Mladinski dom
- 13:00 predstavitev projektov
- 18:30 večerja - Slomškov dom

19. 4. 2013 petek

- 7.45 pouk
- 11:00 vodstvo po podjetju RUTAR
- 12:30 kosilo pri Rutarju
- 14:00 vodstvo po podjetju KIKA
- 18:00 malica – v hotelu
- 19:30 muzikal Sunset Boulevard – mestno gledališče

20. 4. 2013 sobota

- 10:00 vodstvo po podjetju IKEA
- 13:00 kosilo – IKEA
- 14:00 prosto
- 18:00 malica – v hotelu

21. 4. 2013 nedelja

- 11:00 odhod v Slovenijo

PROGRAMM | COMENIUS PROJEKT 2013

12. 4. 2013 Freitag

- 10:00 Treffpunkt Hotel Liebetegger
- 10:45 Besuch der Zweisprachigen BHAK, Begrüßungsworte, Präsentation
- 12:00 Mittagessen - Jugendheim Mikschallee
- 13:00 Abfahrt zum Minimundus (Rätselrally)
- 18:00 Abendessen beim Chinesen
- 19:30 Gesellschaftsabend – Kennenlernspiel

13. 4. 2013 Samstag

- 9:00 Besuch beim Bürgermeister
- 9:30 Stadtführung durch Klagenfurt
- 12:00 Mittagessen Uni-Pizzeria
- 13:40 Wörthersee-Schifffahrt
- 18:00 Abendessen (Jause im Hotel)
- 19:00 Nachtleben in Klagenfurt

14. 4. 2013 Sonntag

- 9.00 Abfahrt mit dem Bus zum Herzogstuhl,
- 11:00 Burgbau Friesach (40-jähriges Projekt) mit Führung
- 13:30 Burgspiele und Ritteressen am Petersberg
- 16:00 Spaziergang am Magdalensberg und Besichtigung der Ausgrabungen - VIRUNUM
- 19:00 Abendessen - Hermagoras
- 19:00 Gesellschaftsspiele

15. 4. 2013 Montag

- 7.45 Unterricht
- 13:00 Mittagessen - Jugendheim Mikschallee
- 14:00 Business-Plan
- 18:30 Abendessen - Hermagoras

16. 4. 2013 Dienstag

- 7.45 Unterricht
- 13:00 Mittagessen - Jugendheim Mikschallee
- 14:00 Sportnachmittag am Sportplatz der Schule
- 17:30 Abendessen - Hermagoras
- 19:00 Tischtennisturnier im Jugendheim Mikschallee

PROGRAMM | COMENIUS PROJEKT 2013

17. 4. 2013 Mittwoch

- 7:45 Gemeinschaftsarbeit für die Präsentation, Broschüre, Film, Spiel
- 13:00 Mittagessen - Jugendheim Mikschallee
- 14:30 Besuch des Slowenischen Wirtschaftsverbandes und der ZVEZA BANK
- 18:30 Abendessen - Hermagoras
- 19:30 Klub Slowenischer Studentinnen und Studenten in Klagenfurt

18. 4. 2013 Donnerstag

- 7:45 Gemeinschaftsarbeit für die Präsentation, Broschüre, Film, Spiel
- 13:00 Mittagessen - Jugendheim Mikschallee
- 13:00 Projektpräsentationen der Businesspläne
- 18:30 Abendessen - Hermagoras

19. 4. 2013 Freitag

- 7:45 Präsentation des Erlebten (Film, Broschüre, Rezitation, Spiel)
- 11:00 Besichtigung des Unternehmens RUTAR
- 12:30 Mittagessen im Rutar
- 14:00 Besichtigung des Unternehmens KIKA
- 18:00 Abendessen (Jause im Hotel)
- 19:30 Musical Sunset Boulevard im Stadttheater

20. 4. 2013 Samstag

- 10:00 Besichtigung des Unternehmens IKEA
- 13:00 Mittagessen im IKEA
- 14:00 Freie Nachmittagsgestaltung
- 18:00 Abendessen (Jause im Hotel)

20. 4. 2013 Sonntag

- 11:00 Abfahrt nach Hause

Z LADJO PO VRBSKEM JEZERU

Družina se je odpravila na dolgo in naporno pot po Vrbskem jezeru, v katerem naj bi po starem izročilu prebival strašni zmaj. Ta zmaj je pojedel vse, ki so mu prekrižali pot, najraje pa se je posladkal z mladimi devicami. Punce smo trepetale od groze in strahu pred strašnim zmajem. A na srečo vremenske razmere niso bile ravno po zmajevem okusu. Bilo je sončno in toplo, in če ne bi na vsake toliko časa zapihala nežna sapica, bi bilo že prav vroče.

Nekateri smo sončne žarke dobro izkoristili, drugi pa so celo pot prespali zaviti v svoje kapuce. Naužili smo se naravne lepote Vrbskega jezera in prelepih ter prestižnih hiš ob njem. Vsak je fantaziral o svoji popolni majhnici hiški tik ob jezeru in seveda zraven primerenem avtu ter čolnu.

Triurna pot je minevala kot minuta. Na polovici naše puštolovščine smo se ustavili v Vrbi (Velden), kjer smo imeli

15 minut postanka za kratek sprehod. Ko smo se zopet podali na pot, smo bili že dodata zdelani od močnega sonca in vetra ter napornega ogledovanja čudežne lepote jezera. Želodci so nam že krulili in smo težko čakali na hrano in počitek. Na kopno smo se vrnili živi in zdravi, bili smo le malo opečeni in zelo veseli, da nas zmaj ni žive pozrl. Bil je lep izlet.

FRIESACH – DAS GRAUEN

Eines Tages gingen die Schüler der DTAK und der SES auf die Friesacher Burg, ungeahnt dessen, wie viele Stufen sie erwarteten. Zu Beginn liefen ein paar Motivierte voraus. Auch die junggebliebene, sportbegeisterte Tanja Voggenberger sen. Doch nach den ersten 50 Stufen ging den Meisten schon die Puste aus.

Als endlich alle angekommen waren und die Bergetappe be-

es auf einmal in der ganzen Burg. Viele wurden zu Tode erschreckt. Danach war der Spuk vorbei und wir durften wieder im sicheren Freien entspannen.

zwungen hatten, folgte ein gar gefährliches Spiel. Beim Bogenschießen trafen die Schützen nicht immer ins »Schwarze«. Nur Voggi jun. traf genau in die Mitte.

Nach den vielen vergeblichen Schüssen folgte das Grauen. Vor dem Mahl wurden einige »gefoltert«. Doch durch das vorzügliche Essen vergaß man die Qualen. Nach dem fröhlichen Ritterschlag spukte

40-LETNA GRADNJA GRADU V BREŽAH

nostni pokrili s turizmom. Videli smo kovača, ki izdeluje orodja, in zaposlene, kako obdelujejo in pripravljajo les za gradnjo.

Med pogovorom smo ugotovili, da je projekt zelo dobro zasnovan. Zaposluje namreč 30 ljudi, ki bi drugače bili brezposelni. Mesto je zgrajeno tako, da je na vrhu grad, katerega so že začeli graditi, pod njim so v izgradnji hiše in manjša cerkev.

V nedeljo zjutraj smo se po zajtrku odpravili v mesto Friesach (Breže). Ogledali smo si srednjeveško gradbišče, kjer gradijo pravo srednjeveško mesto izključno s srednjeveškimi orodji.

Ta projekt, ki bo trajal 40 let, financirajo Evropska unija in lokalni financerji, kot tudi mestna občina Breže. Finančna sredstva zaenkrat zadostujejo za prvih deset let. Pričakujejo, da se bodo stroški za gradnjo v prihod-

ŠPORTNI TRENUTKI

Ko smo se zjutraj zbudili, smo spet pohiteli v šolo in kot vsak dan skoraj za las zamudili pouk. Po petih urah pouka smo odšli na kosilo v mladinski dom, od tam pa zopet v hotel, kjer smo končno lahko vsaj malo nadoknadiли zamujeni spanec. Vendar ni trajalo dolgo, ko so nas po polurnem odmoru že vrgli pokonci, smo odšli na športno popoldne na šolsko igrišče, kjer smo igrali »balltimate«. Igra je bila zelo napeta in zanimiva, seveda pa je bila tudi zelo naporna, zato smo bili na koncu vsi zelo izmučeni. Zmagala je ekipa s trakovi. Potem smo igrali še nogomet, pri katerem se je naš Matija znova „zložil“, ko je branil gol. Nato smo se izmučeni in utrujeni vrnili v hotel, od koder smo odšli na večerjo.

Po večerji v Slomškovem domu smo se ustavili na glavnem trgu, kjer smo se soočali z svojimi komunikacijskimi sposobnostmi, saj smo po Matijevih navodilih s tujci poiskušali vzpostaviti kontakt, se z njimi fotografirati, jih prepričati, da nam zapojejo pesem ter povabiti, da nekdo sezuje čevelj. Nato smo odšli nazaj v hotel, kjer smo se preoblekle in odhiteli v Mladinski dom, kjer smo že imeli rezerviran turnir v ping-pongu. Tam smo se pomerili z dijaki iz dijaškega doma in izkazalo se je, da so nekoliko boljši kot mi, saj so imeli v žepu nekoga, ki je treniral ping-pong. Bilo je zelo zabavno predvsem zaradi tega, ker nam je uspelo v igro prepričati tudi Zdenko, ki pa sploh ni bila slaba. Ne smemo pozabiti niti na to, da je bil naš Matija Goljar skupno drugi, in je za to prejel priznanje in nagrado, ki pa smo jo takoj pojedli. Po končani tekmi smo vsi izmozgani in utrujeni odšli nazaj v hotel, kjer smo uredili še slike tega dne in jih poslali na šolo v Ljubljano. Potem pa smo mrtvo utrujeni popadali v posteljo.

TKANJE PRIJATELJSKIH VEZI

V petek, 12. 4. 2013, je k nam na izmenjavo prišlo deset dijakov iz Srednje ekonomske šole iz Ljubljane. Spremljevalca, prof. Matija Goljar in knjižničarka Zdenka Sušec, sta se z njimi podala na pot v Avstrijo, polno smeha in novih izlivov. Ko smo opravili začetne formalnosti (kot so bile predstavitev šole, ogled stavbe in nastanitev v hotelu), smo se soočili s prvim skupnim izletom v Minimundus. Tam nas je profesorica mag. Tanja Voggenberger že takoj postavila pred dejstvo in nam povedala, da se bomo morali pomešati dijaki

obeh šol, se razdeliti po skupinah in rešiti zastavljene naloge v obliki kviza. Tako smo se s kupčkom listov podali na iskanje odgovorov in si ogledovali vse možne miniaturne znamenitosti, ki si jih večina od nas najbrž ne bi drugače nikoli ogledala. Vendar zamisel sploh ni bila slaba, kajti takrat so se že začeli kazati prvi znaki novih prijateljskih vezi. Kviz smo razrešili. Zmagovalci so bili Stefan, Nataša in Milica.

Za nagrado so prejeli čašo z napisom Minimundus. Nato pa smo kmalu omagali in skupinsko zbežali h gugalnicam. Uro ali dve kasneje smo pristali v bližnji kitajski restavraciji, kjer smo se – vsaj tisti, ki ljubimo

'tujo' hrano – najedli do konca. Tako se je počasi lepo iztekel prvi dan. Možgoče bi bilo treba ob koncu še dodati, da smo si pozneje v hotelu dali duška in se malce zabavali, vendar bodo podrobnosti ostale samo med nami dijaki.

COMENIUS-PROJEKT REVUE

Am Anfang waren nicht alle davon begeistert, bei diesem Projekt mitzuarbeiten. Wir haben kaum 10 freiwillige Personen dafür zusammen bekommen.

Bei der ersten Begegnung waren alle noch ein bisschen skeptisch und auch etwas schüchtern, aber mit der Zeit legte es sich. Nach jeder Herausforderung lernten wir uns besser kennen und wuchsen immer mehr zu einer Gruppe zusammen. Aus jedem Ausflug machten wir ein Abenteuer und hatten sehr viel Spaß. Es wurde viel gelacht, Unsinn gemacht usw. Jedoch hatten wir auch viele Verantwortungen und Aufgaben zu lösen. In den Vorbereitungen für das Projekt steckte viel Arbeit.

Auch die Präsentation beanspruchte viel kostbare Zeit. Wir haben alle hart zusammen gearbeitet und viel Zeit zusammen verbracht. Nur als Team konnten wir so ein gelungenes Projekt zustande bringen. Auch die Aufsichtspersonen hatten es nicht immer leicht mit uns. Doch sie waren sehr geduldig und hatten uns sehr schnell im Griff. In dieser Woche lernten wir einiges auch über das Leben, die Organisation, die Finanzen über die verschiedensten Unternehmen und es wurden viele Kontakte geknüpft.

Das Projekt auf die Beine zu stellen war nicht immer einfach, doch mit dem Ergebnis können wir sehr zufrieden sein.

Bei uns & auf der Welt

Verschiedenheit

niedlich

VORSTELLUNGEN

Ausflüge

entspannend

geheimes Labyrinth

FREUNDSCHAFT

optimistisch

GLÜCKLICH

Ausbildung

das Treffen Jugendlicher

Wanderung

angenehm

Neuigkeiten

schön

Ich beobachte,
ich denke nach,
ich lerne kennen

Verpflichtungen

verbinden & planen

Projekt

**postaneš
optimističen**

dolžnosti

**Mladinski
Odnosi**

Različnost

Prijetno

Skrivnostni labirint

**Opazujem
razmišljam
sprečavam**

Pri nas & po svetu

prireditve

potovanje

ZOBRAŽEVANJE

NOVOSTI

**opravljeni
projekt**

POTEП

Srečanje mladih

Srečen

Prikupna

pred povezovanja, načrtovanja,

Martina Furlan

mag. Ingrid Rasinger

Laura Šefman

Gabrijela Pačnik

Aleksandra Legat

Florian Kelih

Ramel Vejapi

dipl. bibl. Zdenka Sušec

Neža Vodnik

Maja Novak

Nataša Despot

Rok Grahovar

Elena Urbanschitz

Stefan Kreutz

Rok Kelbič

Nadine Voggenberger

Zarja Celec

Domen Dovžan

Nermin Kaltak

mag. Tanja Voggenberger

Azra Kukavica

mag. Dominik Kert

g. Matija Goljar

Maja Marinčič

Milica Vulin

SREDNJA
EKONOMSKA
ŠOLA LJUBLJANA

Tiskarna
Druckerei

